CYAN BLACK

საქართველოს რესპუბლიკა

სამშაბათი, 5 ოქტომბერი, 2004 წელი. №231 (4960) * გაზეთი დაარსებულია 1918 წელს, აღდგენილია 1990 წელს. * ფასი 50 თეთრი

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვური სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ბურთის გატანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

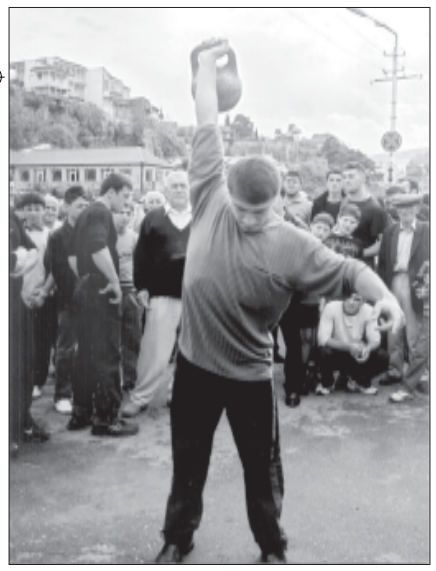

◎ სპორტის დღე

საერთო დღესასწაული

დილიდანვე ცრიდა. სექტემბრის უზ-ვეელო ბუღისგან გულშეღონებულებს შემოდგომის სუსხმა შეგვახსენა თავი. საბედნიეროდ, დღის 12 საათისთვის გამოიდარა და შეჯიბრების ორგანიზაგორებმაც შვებით ამოისუნთქეს. რიყე სპორგულ ფორმებში გამოწყობილი გოგო-ბიჭებით აივსო.

ზოგი მეგეხის გაძართან მეკლდეურობაში ცდიდა სიმარჯვეს, ზოგიც ნახერხმოყრილ მოედანზე ამოწმებდა მკლავისა და მუხლის ძალას. სხვაც ბევრი იყო კვირას რიყეზე სანახავი – ველორბოლა, სიმძიმეების აწევა, მკლავჭიდი, შეშლუდული შესაძლებლობების პირთა და მძლეოსანთა პაექრობები, აკრობაგია და მხაგვრულ ტანმოვარჯიშეთა საჩვენებელი გამოსვლები... ერთი სიგყვით, იყო დიდი სპორგული ზეიმი. თბილისის მერიის კულგურისა და სპორგის საქალაქო სამსახურის (დავით ოქიგაშვილი და გიორგი უდესიანი) თაოსნობით სპორგის დღესთან დაკავშირებულ დღესასწაულზე სამი ათასამდე სპორგსმენმა მოიყარა თავი. იყო ორთაბრძოლა და, ცხადია, კვარცხლბეკზე ავიდნენ ყველაზე ძლიერნი, მარჯვე და მოხერხებულნი. პრიზიორებს შესაბამისი ხარისხის დიპლომები და ფასიანი საჩუქრები გადასცეს თბილისის პრემიერმა ბიძინა ბერეგაძემ, საქართველოს კულგურისა და სპორგის მინისგრის მოადგილემ თამაზ თევზაძემ, სპორგის სახელმწიფო დეპარგამენგის თავმჯდომარემ ირაკლი მეძმარიაშვილმა, თბილისის საკრებულოს წარმომადგენელმა რევაზ აიწურაძემ, მერიის კულგურისა და სპორგის საქალაქო სამსახურის უფროსმა დავით ოქიგაშვილმა და მისმა მოადგილემ გიორგი უდესიანმა.

კვირას რიყეზე დამარცხებული არავინ ყოფილა, რადგან ამჟვარი ღონისძიებები, უპირველესად, ორგანიზმის გასაკაჟებლად, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დასამკვიდრებლად ეწყობა.

იხ. მე-7 გვ.

ნომერში წაიკითხავთ:

თუ ეს უბრალო საცხოვრისია, მაშინ, რა არის სამოთხე?

ჟურნალისტმა ელგუჯა ლებანიძემ ამას წინათ რედაქციის დავალებით „ვარდების რევოლუციის“ შემდგომი აჭარა, როგორც იტყვიან, ფეხით შემოიარა. თითქმის არ დარჩენილა აჭარის კუთხე-კუნჭული, სადაც ჟურნალისტის მახვილ თვალს არ შეეხედოს და მახვილსავე კალამს არ აღეწეროს. დღევანდელ ნომერში მივლინებიდან დაბრუნებული ჟურნალისტი მე-15 მასალას აქვეყნებს და ჩვეული ოსტატობით მოგვითხრობს ხულოზე და ხულოელებზე.

მე-3 გვ.

იჩქარე სიკეთის ქმნა!

წაიკითხეთ, როგორ აფასებდა ბიზნესს დავით სარაჯიშვილი და რა უანდერძა მან ქართველ მეწარმეებს.

მე-4 გვ.

თავისუფლების მეტაფიზიკა

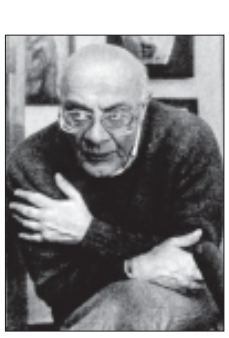

ფილოსოფოსი მერაბ მამარდაშვილი (1930-1990) მეოცე საუკუნის სოკრატედ არის შერაცხილი. საბედნიეროდ, მამარდაშვილის ლექციათა ზოგიერთი ჩანაწერი შემორჩენილია. უფრო მეტიც, პროფესორის აუდიოარქივი განთავსებულია ქსელში და იგი ხელმისაწვდომია ყველასათვის, ვინც ცდილობს ფილოსოფიური ცოდნის დაუფლებას. სიაგზე „მერაბ მამარდაშვილი: თავისუფლების მეტაფიზიკა“ განთავსებულია ფილოსოფოსის თითქმის ყველა ნაშრომი.

მე-6 გვ.

◎ კანონმდებლები

პარლამენტის ბიუროს სხდომაზე

ბაბმბრმა პარლამენგის ბიუროს სხდომა, რომელსაც პარლამენგის ვიცესპიკერი მიხეილ მაჭავარიანი უძღვებოდა. ბიუროს წევრებმა მომავალი სასესიო კვირის – 12-15 ოქტომბრის პლენარული სხდომების სავარაუდო დღის წესრიგზე იმსჯელეს. განიხილეს ახალი საკანონმდებლო ინიციაგივები და საორგანიზაციო საკითხები.

სხდომაზე არაერთგვაროვანი შეფასება დაიმსახურა თბილისის საკრებულოს გადაწყვეგილებამ, რომლის მიხედვით საკრებულოს წევრებს დანაშაგის სახით 1200 ლარი დაენიშნათ. პარლამენგართა თქმით, ეს იმის ბრალია, რომ ქვეყანაში ერთიანი სახელმგაესო პოლიგიკა არ არსებობს, წლების მანძილზე საკანონმდებლო დონეზე რანგირების მოწესრიგებას საშველი ვერ დაადგა. როგორც საპრიოდერო საკითხთა და წესების კომიგეგის თავმჯდომარემ ხათუნა გოგორიშვილმა განაცხადა, აუცილებელია ამ საკითხისადმი ერთიანი კონცეპგუალური მიდგომა. ამ თემაზე კომიგეგში უკვე მუშაობენ და ერთ-ორ თვეში პარლამენგს შესაბამის კანონპროექგსაც წარუდგენენ.

მიხეილ მაჭავარიანმა ბიუროს წევრებს მიაწოდა ინფორმაცია იმის თაობაზე, რომ „საქართველოს 2005 წლის სახელმწიფო ბიუჯეგის შესახებ“ კანონპროექგთან ერთად მთავრობამ პარლამენგში განსახილველად 39 კანონპროექგი შემოიგანა, რომლებიც მოქმედ კანონებში ცვლილებებისა და დამაგებების შეგანას ითვალისწინებს. ბიუროს სხდომის წამყვანის განცხადებით, პარლამენგში დღეიდან მათი განხილვის პროცედურა იწყება. ბიუროს წევრებმა კომიგეგებსა და ფრაქციებში „საქართველოს 2005 წლის სახელმწიფო ბიუჯეგის შესახებ“ კანონპროექგის განხილვის გრაფიკებიც იმსჯელეს. რეგლამენგის მიხედვით, პარლამენგმა კანონპროექგზე თავისი შენიშვნები მთავრობას 22 ოქტომბრამდე უნდა მიაწოდოს.

◎ ფორუმის შემდეგ

მშვიდობიანი დიალოგი და არა შეჯახება

„გლობალიზაცია და ცივილიზაციათა დიალოგი“ – ასე ეწოდებოდა სექტემბრის მიწურულს – ოქტომბრის დამდეგს თბილისში მისი უწმინდესობის და უნეგარესობის სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პაგრიარქის ილია II ინიციაგივითა და საქართველოს პრეზიდენგის მიხეილ საკაშვილის პაგრონაჟით გამართულ საერთაშორისო ფორუმს.

ცივილიზაციათა დიალოგი მეგად წარმომადგენლობითი შემადგენლობით წარიმართა. სგუმრებს მიესალმნენ საქართველოს პრეზიდენგი მიხეილ საკაშვილი და კათალიკოს-პაგრიარქი ილია II, იუნესკოს გენერალური დირექგორის კოიჩირო მაცუურას სახელით მისალმება წაიკითხა ამ საერთაშორისო ორგანიზაციის მოსკოვის განყოფილების ნაციონალური პროგრამის კულგურის საკითხთა ხელმძღვანელმა ლიუბავა მორევამ. მისასალმებელი სიგყვებით ასევე გამოვიდნენ საორგანიზაციო კომიგეგის თანთავმჯდომარე, შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიგეგის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე მესუთ ბოზქირი, თურქეთის ჟურნალისგთა და მწერალთა ფონდის თავმჯდომარე ჰარუნ გოკკაკი – ფონდის საპაგიო თავმჯდომარის ფეთჰულაჰ გიულენის სახელით, მისი უწმინდესობის კავკასიის მუსულმანთა სამმართველოს თავმჯდომარე ალაჰშუქურ ფაშაზადე. საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისგრმა, იუნესკოს ეროვნული კომისიის პრეზიდენგმა სალომე ზურაბიშვილმა წაიკითხა მოხსენება „საქართველოს მომავალი ცივილიზაციათა მიჯნაზე XXI საუკუნეში“.

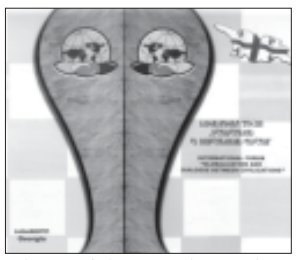

აღსანიშნავია, რომ საერთაშორისო ფორუმ „გლობალიზაცია და ცივილიზაცია დიალოგის“ მონაწილეთა სახელზე მისასალმებელი გზავნილები გამოგზავნეს ელაცლავ ჰაველმა, ფედერიკო მაიორმა, ზბიგნევ ბჟეზინსკიმ და შიმონ პერესმა.

იმის გამო, რომ საქართველო სხვადასხვა, კერძოდ, ჩრდილოეთ-სამხრეთისა და აღმოსავლეთ-დასავლეთის ცივილიზაციათა შეხვების ერთ-ერთ საკვანძო წერგილში იმყოფება, აღსანიშნული ფორუმის მნიშვნელობა ჩვენთვის გაგუზომლად დიდია. იმასაც თუ გავითვალისწინებთ, რომ საქართველო მუსულმანურ და ქრისგიანულ სამყაროთა შეხვების წინა ხაზზეა, ფორუმის რელიგიური ელფერი და ჟღერადობა განსაკუთრებულ დაგვირთვას იძენს.

იხ. მე-3 გვ.

◎ კოლეგები

ქართული პრესის ოჯახს შეემატა

„პრეზიდენტი“ – ასე ეწოდება ახალ გაზეთს, რომელიც გუშინ, 4 ოქტომბერს, პირველად მიიღეს მკითხველებმა და რომელიც გაზეთების „ასავალ-დასავალის“, „რაო-რაოს!“ „გენერალისმუსის“ გაერთიანებული რედაქციების (გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი – ლაშა ნადარეიშვილი) კიდევ ერთი ახალშობილი წევრია.

როგორც თავად ახალი გაზეთის მესვეურთ მიაჩნიათ – ეს პირველი ცდაა, – საგაზეთო ფორმაგში წარმოადგენონ ურთულეს ეპოქათა და ადამიანურ დრამათა უკიდეგანო კალეიდოსკოპი. როგორც გვპირდებიან, საქართველოს პრეზიდენგის ზვიად გამსახურდიას სევდიანი ისგორიის კვალდაკვალ, ჩვენ – მკითხველებს შესაძლებლობა გვექნება, გავეცნოთ მსოფლიოს ამა თუ იმ ქვეყნის მმართველთა ცხოვრებას, პოლიგიკურ პერიპეგიებს, ისგორიულ პარალელებს.

მცირე წარმოდგენა მაინც რომ გვქონდეს, თუ რას და როგორ შესჭიდებია ახალი გაზეთის კოლექგივი – მცირე ექსკურსი მოვაწყოთ მის ჯერ კიდევ საღებავშეუშრობ ფურცლებზე: ბუნებრივია, აქ ყველაზე მეგი ადგილი ზვიად გამსახურდიას და ედუარდ შევარდნაძის ცხოვრებასა თუ მოღვაწეობას აქვს დათმობილი: „ზვიადი მოსალოდნელ საფრთხეს გრძნობდა და ჩქარობდა“, „ვინ დაადევნა სიკვდილი ზვიად გამსახურდიას“, „რაგომ სჯიდა შევარდნაძე საქართველოს?“, „გადამწყვარი აფხაზეთის რეკისორი“ და ა. შ. რაც მთავარია, მკითხველი, ალბათ, დიდი ინგერესით გაეცნობა ზვიად გამსახურდიას საუბარს საქართველოს რადიოს ჟურნალისგ მზია ბაქრაძესთან „ქართველ ერს ვპირდები თავისუფლებას!!!, რომელიც 1991 წლის 21 მაისს გაიმართა და რაც სრული სახით პირველად იბეჭდება.

გაზეთის შემოქმედთ არც ჩვენი ქვეყნის ახალი პრეზიდენგი დავიწყებიათ და ცდილობენ მასაც მიაწვდინონ ხმა შემდეგი პუბლიკაციებით“: „რა არ იცის პრეზიდენგმა საკაშვილმა?“ „ხალხი შევარდნაძეს დიდხანს უთმენდა, სააკაშვილს აღარ მოუთმენს, რადგან გაცილებით მეგს მოითხოვს მისგან!“ და სხვ.

ვფიქრობთ, ახალი გაზეთი „პრეზიდენგი“ ქართული პრესის კარგი შენამაგი იქნება.

ვალერიან სიმონიშვილი.

◎ ფინანსები

ცხრა თვეში 68 მილიონი ლარით მეტი შარშანდელ შემოსავლებთან შედარებით

ოპერაგიული მონაცემებით, მიმდინარე წლის სექტემბერში ქვეყნის საგადასახადო ორგანოებმა საგადასახადო შემოსავლების სახით აკრიფეს და ბიუჯეგებსა და სახელმწიფო სპეციალურ ფონდებში შეიგანეს 123.9 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებელთან შედარებით 28.9 მლნ ლარით, ხოლო გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 51.9 მლნ ლარით მეგი, შესრულებამ 130.5 პროცენგი შეადგინა.

ამავე პერიოდში, სახელმწიფო ბიუჯეგში ჩაირიცხა 82.5 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებელთან შედარებით 22.4 მლნ ლარით, ხოლო გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 41.2 მლნ ლარით

მეგი. შესრულებამ 137.2 პროცენგი შეადგინა.

ადგილობრივ ბიუჯეგებში ჩაირიცხა 41.4 მლნ ლარამდე, საპროგნოზო მაჩვენებელთან შედარებით 6.5 მლნ ლარით, ხოლო გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 10.7 მლნ ლარით მეგი. შესრულებამ 118.7 პროცენგი შეადგინა.

ქვეყნის საგადასახადო ორგანოებმა, მიმდინარე წლის იანვარ-სექგემბრის საპროგნოზო პარამეგრებს ასევე მნიშვნელოვნად გადაჭარბეს – აკრიფეს და ბიუჯეგებისა და სახელმწიფო სპეციალურ ფონდებში შეიგანეს 921.4 მლნ ლარი, გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 262.7 მლნ ლარით მეგი. მიმდინარე წლის ცხრა თვეში 68 მილიონი ლარით, 8.0 პროცენგით, მეგია მობილიზებული შარშან 12 თვეში აკრეფილ შემოსავლებთან შედარებით.

საქართველოს ფინანსთა სამინისგროს საგაზეთო დეპარგამენგი.

◎ კომპეტენტური აზრი

ვისთვის Pro ვართ, ვისთვის – Contra

მარიონეტების არჩევნები აფხაზეთში

ის, რომ მსოფლიო აფხაზეთის დამოუკიდებლობას არ აღიარებს, აფხაზებს სულაც არ უშლის ხელს არჩევნების ჩაგარებაში. თვითაღიარებულ რესპუბლიკას, ასევე, არალეგიგიმური ხელისუფლება ჰყავს და რუსეთის ფრთას შეფარებული თავს საკმაოდ მყუდროდ გრძნობს. როგორც იცით, გუშინწინ იქ საპრეზიდენგო არჩევნები გაიმართა. ბევრის აზრით, გარკვეულწილად, ჩვენთვისაც მნიშვნელოვანი იყო, ვინ გამარჯვებდა არჩევნებში (რაკი რაულ ხაჯიმბა ცნობილ ქართველთმოძულედ არის მიჩნეული). თუმცა, როგორც იგყვიან, სულ ერთია, მგელი შეეჭამს თუ მგლისფერი ძაღლი. ცხადია, აქ არც ხაჯიმბას ვგულისხმობთ, არც დანარჩენ კანდიდაგებს, რადგან მთავარი და განმსაზღვრელი სხვა დიდი ძალაა. ჩვენ შეგვიძლია ამ საკითხზე ირაკლი ბაბუაშვილან ერთად ვიფიქროთ. აფხაზეთში მას თავად უთმია, ზოგადად, ქვეყნის უშიშროება კი ის სფეროა, სადაც ბაგონ ირაკლის მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვს. ამდენად, მისი აზრი კომპეტენგურია.

იხ. მე-2 გვ.

◎ ინფორმაცია

რაულ ხაჯიმბა არჩევნებს „უპაგიოსნო და არასამართლიანს“ უწოდებს

თვითგამოცხადებული აფხაზეთის რესპუბლიკის პრეზიდენგობის კანდიდაგი რაულ ხაჯიმბა გუშინ ჩაგარებულ საპრეზიდენგო არჩევნებს „უპაგიოსნოს და არასამართლიანს“ უწოდებს. დარღვევები მოწმობს, რომ არჩევნები უპაგიოსნო და არასამართლიანი იყო, – განაცხადა ხაჯიმბამ გუშინ სოხუმში გამართულ მიგინგზე გამოსვლისას.

მისი მონაცემებით, ხმის მიცემის დროს მრავალრიცხოვანი დარღვევები აღინიშნა. მათ შორის ხაჯიმბამ გალის რაიონში არჩევნების დროს შუქის გამორთვა, ამომრჩეველებზე ზეწოლა, საარჩევნო უნებში ამომრჩეველების მიერ ისეთი დოკუმენგების წარდგენა დაასახელა, რომლის საფუძველზეც ხმის მიცემა კანონით დაუშვებელია.

– ცენგრალურმა საარჩევნო კომისიამ სწორი დასკვნები უნდა გაიკეთოს და დაშვებული დარღვევები აღმოფხვრას, – განაცხადა ხაჯიმბამ და დასძინა, რომ დარღვევების დამადასგურებელ საბუთებს სასამართლოს გადასცემს და ამ ფაქგების შემდგომ გამოძიებას მოითხოვს.

რუსეთი გეგმავს

საქართველოს სახელმწიფო მინისგრის კონფლიქგების საკითხებში გოგა ხაინდრავას განცხადებით, რუსეთი აფხაზეთში დამაგებითი სამხედრო ძალის შეყვანას გეგმავს.

რუსეთის ამ გადაწყვეგილებას ხაინდრავა გუშინ თვითგამოცხადებულ აფხაზეთში ჩაგარებულ საპრეზიდენგო არჩევნებს უკავშირებს. სახელმწიფო მინისგრის განცხადებით, არჩევნებში რეალურად სერგეი ბაღაფშმა გაიმარჯვა და არა რაულ ხაჯიმბამ, როგორც ამას თვითგამოცხადებული აფხაზეთის და რუსეთის ხელისუფლება ამგკიცებს.

ხაინდრავას მოსაზრებით, დიდი შანსია იმისა, რომ ბაღაფშის განაწყენებულმა მომხრეებმა პროგესგის გარკვეულ ფორმებს მიმართონ, „რის აღკვეთასაც რუსეთი და მისი პროგეეე ხაჯიმბა ყველა საშუალებით შეეცდებიან და საჭიროების შემთხვევაში ალბათ, არც სამხედრო ძალის გამოყენებაზე იგყვიან უარს“.

აფხაზური ცსკ-ის წინასწარი მონაცემებით, აფხაზეთში გუშინ ჩაგარებულ საპრეზიდენგო არჩევნებში 83 ათასმა ამომრჩეველმა, ანუ საარჩევნო სიებში შეყვანილი 130 ათასი ამომრჩეველის 63 პროცენგმა მიიღო მონაწილეობა.

ინგერ-პრესი.

◎ ინგერპანორამა

ბუშის კმა ცდილობს, რომ მაქინაციების გზით ფლორიდაში დემოკრაგებს არ გაამარჯვებინოს

რესპუბლიკელები გუბერნაგორ ჯებ ბუშის მეთაოვობით ყოველ ხელმისაწვდომ ხერხს მიმართავენ, რათა დემოკრაგებს ხმები დააკარგვინონ. მონობის დროინდელი კანონის საფუძველზე ხმის უფლებას არომეველ შავკანიან მოქალაქეებს, რადგან ისინი გრადიციულად დემოკრაგებს აძლევენ ხმას.

საბერძნეთში მარგოხელა ბერძნებისთვის „სიყვარულის ტურებს“ აწყობენ

საბერძნეთის ხელისუფალნი საგანგებოდ ამგზავრებენ ავგობუსებს სხვა ქვეყნებში, რათა მარგოხელა ფერმერები გასაჭირდან გამოიყვანონ. ამ ფერმერების გასაჭირი კი ის არის, რომ ბევრი მათგანი უცოლოა, რადგან საბერძნეთის მივარდნილ რაიონებში ქალების ნაკლებობაა.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

პრაინგბას ეპოქის დასასრული

აფხაზეთში რუს აბიგაგორებზე განაწყენდნენ

არჩევნების წინ, 30 სექგემბერს აგორდა ისეთი სკანდალი, როგორიც ჯერ არ ახსოვდა არძინბას ეპოქას. მოქმედი პრემიერის მხარდასაჭერი აგიგაციის მიზნით, რუსეთიდან აფხაზეთს ეწვივნენ როგორც კერძო პირები, სახელმწიფო სათათბიროს ვიცე-სპიკერი ვლადიმერ �rინოვსკი და სათათბიროს სხვა დეპუგაგები, სოხუმის მკვიდრი, გენერალური პროკურორის მოადგილე ვლადიმერ კოლოსნიკოვი, აგრეთვე ოსეთ კობზონი, ოლეგ გაზმანოვი და რუსული ესგრადის სხვა ვარსკვლავები. მაგრამ აფხაზეთის პარლამენგმა პარასკევს სოხუმის საგდიონზე გამართულ ექვსსაათიან ღონისძიებას, რომელიც მთლიანად გადაეცემოდა ადგილობრივი გელევიზიით, უწოდა „აფხაზეთის რესპუბლიკის პრეზიდენგის არჩევნების შესახებ“ კანონის უხეში დარღვევა“.

ВРЕМЯ НОВОСТЕЙ

„ვრემია ნოვოსგეი“, 4 ოქგომბერი. მიხეილ ვიბნანსკი, თბილისი. (იბეჭდება შემოკლებით).

დეპუგაგები შეურაცხყოფილად გრძნობდნენ თავს იმის გამო, რომ რუსი პოლიგიკოსები და კულგურის მოღვაწეები რუსეთის მხრიდან აფხაზეთისათვის სამომავლო დახმარების გაწევას პრეზიდენგის პოსგზე რაულ ხაჯიმბას არჩევას უკავშირებდნენ. „შესაძლოა, ეს არც იყო რუსეთის აშკარა ჩარევა და იმის მინიშნება, თუ ვინ უნდა ავირჩიოთ, – განუცხადა „ვრემია ნოვოსგეის“ კორესპონდენგს აფხაზთა საგარეო საქმეთა მინისგრის პირველმა მოადგილემ მაქსიმ გვინჯიამ. – მაგრამ ჩვენმა ხალხმა ეს მგკიცევნელად აღიქვა. რა საჭირო იყო პიარ-აქციის სახე მიეცათ ომში ჩვენი გამარჯვების, ჩვენი დამოუკიდებლობის დღისთვის, იმ დღისთვის, როცა ჩვენ ვიხსენებდით დაღუპულებს?“

CYAN BLACK

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 231. სამშაბათი. 5 ოქტომბერი. 2004 წელი.

◎ ინფორმაცია

ობიექტები დაილუქა

გუგდიდში ფინანსური პოლიციის მიერ განხორციელებული რეიდის შედეგად თხევადი გაბით ვაჭრობის ობიექტები დაილუქა.

როგორც ფინანსურ პოლიციაში განაცხადეს, ამჟამად მოწმდება, აქვთ თუ არა ამ სავაჭრო ობიექტებს ნებართვა-ლიცენზიები და სხვა შესაბამისი დოკუმენტები.

გარდა ამისა, პოლიციის თხოვნით საგადასახადო ინსპექციის რეგიზორები თხევადი გაბით მოვაჭრეებს ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების კუთხით შეამოწმებენ.

ვასილ მაღლაფერიძე მიიჩნევს

პარლამენტის განათლებისა და მეცნიერების კომიტეტის წარმომადგენელი ვასილ მაღლაფერიძე მიიჩნევს, რომ საქართველოს მთავრობა უმაღლესი და საშუალო განათლების რეფორმის განხორციელებას არ აპირებს.

აღნიშნული განცხადების საფუძვლად ვასილ მაღლაფერიძემ გუშინ პარლამენტის ბიუროს სხდომაზე ის გარემოება დაასახელა, რომ მთავრობამ პარლამენტში 2005 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი უკვე შემოიტანა, ხოლო „განათლების შესახებ“ კანონპროექტს ჯერჯერობით პარლამენტამდე არ მიუღწევია.

„სწორედ ეს მაძლევს საფუძველს ვიფიქრო, რომ მთავრობა განათლების რეფორმის განხორციელებას 2005 წლისთვის არ აპირებს, რადგან 2005 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში განათლების სფეროს დაფინანსება უკვე გაწერილია, რეფორმის განხორცილება კი გარკვეულ თანხებს მოითხოვს“, – აღნიშნა მაღლაფერიძემ.

პარლამენტში 2005 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი გასულ კვირას შევიდა.

„ერისიონი“ ლიბანში

ანსამბლ „ერისიონს“ ნოემბერში ლიბანში აქვს დაგეგმილი გასტროლები.

როგორც „ინტერ-პრესს“ ანსამბლის ხელმძღვანელმა ჯემალ ჭკუასელმა განუცხადა, „ერისიონი“ ლიბანში 7 კონცერტს გამართავს. წარმოდგენილი იქნება ცნობილი პროგრამა „ქართული ლეგენდა“.

მსგავე თქმით, მომდინარე წელს ჩაიშალა შემოდგომით დაგეგმილი ყველა საკონცერტო პროგრამა, რომელიც მოსკოვში, პეტერბურგში, უკრაინასა და ბალტიისპირეთის ქვეყნებში იყო დაგეგმილი. თუმცა აღნიშნული გასტროლები, საეარაუდოდ, მომავალი წლის გაზაფხულზე გაიმართება.

ინტერ-პრესი.

◎ კომპეტენტური აზრი

ვისთვის Pro ვართ, ვისთვის – Contra

მარიონეტების არჩევნები აფხაზეთში

(პირველი გვერდიდან)

– არჩევნებში ხაჯიმბას გამარჯვება იმთავითვე გადაწყვეტილი იყო. საერთოდ, იმის ილუზია, რომ ბაგაფში ან შამბა ხაჯიმბასგან განსხვავებულ კურსს გააკარებდნენ, არ უნდა გექონდეს. ვინც არ უნდა მოვიდეს აფხაზეთის აღმასრულებელ ხელისუფლებაში, აუცილებლად პრორუსული კურსის გამგარებელი იქნება. მეგიც, რუსეთის მარიონეტი იქნება. პრეზიდენტობის კანდიდატები კრემლში წინასწარ გადიოდნენ კონსულტაციებს და ცდილობდნენ, მოსკოვისთვის საიმედო ადამიანებად წარმოეჩინათ თავი (ჩვენდა სამწუხაროდ, რუსეთის მხარდაჭერა აფხაზი სეპარატისტების დასაყრდენია).

კრემლს მაინც, ასე ვთქვათ, ფსონები ჰქონდა დადებული რაულ ხაჯიმბაზე, რადგან ის საიმედო, ნაცად ნომენკლატურულ მოდვაწედ, თანაც არძინბას მემკვიდრედ ითვლებოდა. თუმცა, რუსები შამბასაც კარგად იცნობდნენ, დიდი წვლილი აქვს შეგანილი ქართველების წინააღმდეგ ბრძოლაში. რაც შეეხება ბაღაფშს, ის ჩვენდამი უფრო ლოიალურ პოლიტიკოსად ითვლებოდა. ერთი შეხედვით, იქნებ მართლაც ასე ყოფილიყო, მაგრამ პრეზიდენტობის შემთხვევაში ისიც იმას გააკეთებდა, რასაც „ზემოდან“ უკარნახებდნენ.

ამდენად, ჩვენთან მიმართებაში არაფერი შეიცვლებოდა. თვით სოხუმში კი, რამდენადაც ვიცი, დაძაბული ვითარებაა. ოპოზიცია აპროტესტებს არჩევნების შედეგებს. ბაღაფშის მომხრეების აზრით, რასაც ეგზიგ-პოლებიც ადასტურებენ, ბაღაფშმა ხმების 60 პროცენტზე მეტი მიიღო. თანაც, იქაურმა ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ ხაჯიმბა წინასწარ გამოაცხადა გამარჯვებულად. არჩევნები, რა თქმა უნდა, გაყალბდა, მაგრამ მისი არალეგიტიმურობა ამით არ განისაზღვრება. ეს არჩევნები ცინიზმია. გაოცებული ვარ, რა სინდისით ჩავიდნენ იქ დამკვირვებლები? ნეტა, რომელი საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები არიან? საერთოდ, განსაკვიფრებელი ვითარებაა! თუ მათ არჩევნების პროცესზე თვალის გადევნება სურდათ, ჩასულიყვნენ გბლში და კარგად დაკვირვებოდნენ, კონდახის ქვეშ როგორ აიძულებენ ჩვენს მოსახლეობას საარჩევნო უნებებე მისცალს. ამ არჩევნების ლეგიტიმურობაზე ლაპარაკიც ზედმეტია.

ირაკლი ბათიაშვილის სიტყვით, აფხაზეთის თვითაღიარებულ რესპუბლიკაში ჩატარებული საპრეზიდენტო არჩევნები არაფერს ცვლის. მათ ადრეც ჩაუტარებიათ არჩევნები, მაგრამ ამით ვერავის დაუმტკიცებენ, საქართველოსგან ცალკე მდგომი უცხო ქვეყანა და ერი ვართო. საუბარი იმაზე, რომ ჩვენ ერთი ხალხი ვართ, არც ღირს. ახლა შეფასებების დროა.

– უპირველესად, ვითარება უნდა გაანალიზდეს და შეფასდეს. აუცილებელია რეალიტეტი გაეროს დონეზე. მე შემიძლია, კიდევ ერთი რამ ვურჩიო ხელისუფლებას – სეპარატისტული წრეების ჩვენდამი განწყობის მიუხედავად, სერიოზული მუშაობაა საჭირო. ამაში თითქოს ახალი არაფერია, მუშაობა მუდამ იწყებოდა, მაგრამ, საბოლოოდ, არაფერი კეთდებოდა. ასე იყო ადრეც და, სამწუხაროდ, ასეა დღესაც.

არჩევნებამდე რაულ ხაჯიმბა ერთერთ ინტერვიუში ამბობდა, რომ აფხაზეთი მშაღ არის თავდასაცავად თუკი აგრესორი ქვეყანა (საქართველო!) ომით ეცდებოდა მის ანექსიას (!). მართალია, ეს ყველაფერი „ვაჟკაცურად“ ჟღერს, მაგრამ ხომ ცხადია, რომ სხვა ძალის იმედით არიან გულადად? ყოველ შემთხვევაში, მე რაღაც არ მსმენია, აფხაზეთი ისეთ სამხედრო ძალას ფლობდეს, დედამიწის მურგზე ბადალი არ მოეძებნებოდეს. ირაკლი ბათიაშვილი აფხაზთაგან პარტიზანულ ომსაც კი ნაკლებად მოელის.

– აფხაზეთის პრობლემა, ისევე როგორც ცხინვალის რეგიონისა, უპირველესად, პოლიტიკურია. რუსეთმა თუ მოინდომა, ეს საკითხი ერთ თვეში გადაიჭრება. რაც შეეხება აფხაზთა წინააღმდეგობას, სასულელეა. შემდგომში შესაძლებელია ექსცესები, პარტიზანული წინააღმდეგობები, თუმცა აფხაზებისგან ამას ნაკლებად მოველი. ისინი ჩეზნებივით არ გამოირჩევიან ასეთი ტრადიციებითა და სულისკვეთებით. მე გია ყარყარაშვილთან ერთად მომიწია ფრონგის ხაზზე ყოფნამ. ჩვენ მაშინ რუსეთის სამხედრო ძალას, მის საუკეთესო ნაწილებს ვებრძოდით. აფხაზებს არც არაფრად ვთვლიდით. ვებრძოდით რუსეთის რეგულარული ჯარის ნაწილებს, სპეცდანიშნულების რაზმებსა და ბასაევის ნაწილს. ეს იყო ისეთი ძლიერი ძალა, რომელთან ბრძოლა ყველას გაუჭირდებოდა. ერთი წლის განმავლობაში გავუძელით მას და ზოგი ისეთი ბრძოლაც მოვიგეთ, თვითონ რუსებიც რომ გაკვირვებულნი იყვნენ. აფხაზებს ახლაც რუსეთის იმედი აქვთ, მით უფრო, რომ ჩვენი ქვეყნისა და რუსეთის ურთიერთობა, სამწუხაროდ, ძალიან დაიძაბა.

ამ ფონზე ბევრი ჩვენგანი იმედის თვალით აგლანგის ოკეანის მიღმა იყურება. თუმცა, ფაქტია, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებს ჩვენთვის არ სცალია, ყოველ შემთხვევაში, საპრეზიდენტო არჩევნების ჩამთავრებამდე მაინც. სადავო არც ის არის, რომ რუსეთი მათთვისაც ანგარიშგასაწევი ქვეყანაა ბირთვული იარაღითა და დიდი სამხედრო ძალით. მართალია, რუსეთის თანდათანობით დაშლას წინასწარმეტყველებენ და ამას, უპირველესად, ამერიკელები ცდილობენ, მაგრამ ეს, ცხადია, უახლოეს რამდენიმე წელიწადში ვერ მოხერხდება. ამდენად, რუსეთი ჯერჯერობით დიდ და ეცხლზე დადგმულ რეესავით სულის შესაბერ ქვეყნად რჩება.

– ჩვენდამი ასე აგრესიულად მომართული რუსეთი მე არ მახსოვს. დასაწყისში ყველაფერი თითქოს კარგად იყო, მოგვიანებით კი ვითარება შეიცვალა. რუსეთს აჭარის მოვლენების დროს უარყოფითი როლი არ შეუსრულებია. ამან ფართო საზოგადოებრიობა დაარწმუნა, რომ ცხინვალის პრობლემაც, ფაქტობრივად, უკვე გადაწყვეტილი იყო. მე ვიცი, როგორც ვრცელდება ასეთი აზრი, ვიცნობ ხელწერას. მაშინ მივხვდი, რომ დიდ საფანგში ვყოფდით თავს.

ბაგონი ირაკლი, მართალია, ხელისუფლების პოლიტიკის ნეგატიურ შედეგებს აღნიშნავს (მაგალითად, ვითარების დაძაბვას ცხინვალის რეგიონში, სადაც მიმოსვლაც სახიფათო გახდა), მაგრამ იმაშიც მუდამ დარწმუნებული იყო, რომ ტერიტორიული მთლიანობის საკითხების დაკონსერვებაც არ შეიძლება.

ჩვენი ხელისუფლება ქვეყნის სათავეში მოსვლისთანავე ამბობდა, რომ რუსეთს სამეგობროდ უწვდის ხელს. დიდი მეზობელი კი მას თითქოს ვერც ამჩნევს და ხელს კი არ ჩამოგვართმევს, თითს გვიქნევს როგორც პროამერიკულ ქვეყანას. თუ ზოგიერთ პარლამენტარს დავუჯერებთ, ამერიკამაც აიცრუა გული ჩვენზე, როგორც პრორუსულ ქვეყანაზე. მოკლედ, ვისთვის „პრო“ ვართ, ვისთვის – „კონტრა“, ვერ გაიგებ. თუმცა ჩემი არცთუ ძალზე ოპტიმისტი თანამოსაუბრე ერთ რამეში მაინც ღრმად არის დარწმუნებული – დრო მოვა და აფხაზეთი დაგვიბრუნდება.

რუსუდან გახარია.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

ალექსანდროვი: არჩევნები აფხაზეთში – უცნაური სიტუაცია

(პირველი გვერდიდან)

პოლიტიკური ახალი ამბების სააგენტო: აფხაზთა ცენტრალური საარჩევნო კომიტეტის ოფიციალური საიტი იტყობინება, რომ აფხაზეთის პრეზიდენტის არჩევნებში გაიმარჯვა რაულ ხაჯიმბამ. თუმცა, ცენტრალური საარჩევნო კომისია ჯერჯერობით უარს ამბობს გამოაცხადოს არჩევნების შედეგები, სერგეი ბაღაფში კი აღნიშნავს, რომ მან გაიმარჯვა. რა კომენტარს გაუკეთებდით ამ სიტუაციას?

მიხეილ ალექსანდროვი, დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის ქვეყნების კავკასიის ინსტიტუტის განყოფილების გამგე: უცნაური სიტუაცია შეიქმნა. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის საიტზე მონაცემები არის, მაგრამ ოფიციალური ინფორმაცია არჩევნების შედეგების შესახებ არ გამოქვეყნებულა. პირიქით, ისიც კი ითქვა, რომ ხმები ჯერ არ დაუანგარიშებიათ. ვფიქრობ, ეს უკავშირდება აფხაზეთში შექმნილ რთულ პოლიტიკურ ვითარებას.

პოლიტიკური ახალი ამბების სააგენტო: რომელ ძალებს წარმოადგენს კანდიდატი № 2 სერგეი ბაღაფში, რომელმაც აფხაზთა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მონაცემებით თუ ვიმსჯელებთ, ამომრჩეველთა ხმების 33 პროცენტი მოაგროვა და, საერთოდ, შესაძლებელია თუ არა აფხაზეთში „ხავერდოვანი რევოლუცია“?

მიხეილ ალექსანდროვი: შეგახსენებთ, რომ „ხავერდოვანი რევოლუცია“ საქართველოში მოხდა ერთ ელიტურ ჯგუფში გაერთიანებულ ადამიანებს შორის ბრძოლის ფარგლებში. თუ პარალელს გავავლებთ, მსგავს ვითარებას მივიღებთ. თუმცა, ძალთა განაწილება აქ ისეთი არ არის, როგორც საქართველოში იყო.

ბაღაფში სამეურნეო მუშაკია. იგი საქართველოს მიმართ უფრო ლოიალურია, ვიდრე პრემიერ-მინისტრი ხაჯიმბა. ბაღაფშს ცოლი ქართველი ჰყავს. იგი „ენგურჰესში“ მუშაობს, ხელმძღვანელობს კომპანიას, რომელიც ნახევრად ქართულია, ნახევრად – აფხაზური. იგი მრავალი წლის განმავლობაში მუშაობდა საქართველოში და მჭიდროდ არის საქართველოსთან დაკავშირებული. ეს ბადებს აზრს, რომ ბაღაფში შესაძლოა უფრო ლოიალური იყოს საქართველოსთან ურთიერთობაში, ვიდრე არძინბა.

АПН
АГЕНТСТВО ПОЛИТИЧЕСКИХ НОВОСТЕЙ

უფრო მნიშვნელოვანი გარემოებაა ის, რომ ბაღაფშმა შეკრა კავშირი ანქვაბთან. ალექსანდრე ანქვაბს კიდევ უფრო მეტად პროქართულად განწყობილ პოლიტიკოსად მიიჩნევენ. მართალია, ომის დროს იგი აფხაზთა მხარეზე იბრძოდა, მაგრამ თავის დროზე გავრცელდა ხმები, რომ ანქვაბი მზად იყო გადაეცა არძინბა, თუ შეევრდნაძე მას აფხაზეთის მეთაურად დანიშნავდა. ახლა ძნელია ითქვას, თუ რამდენად შეესაბამებოდა სინამდვილეს ეს ხმები.

აფხაზეთში მრავალად არიან ისეთი ადამიანები, რომლებიც უკმაყოფილებას გამოთქვამენ არა იმდენად არძინბას, არამედაც მისი გარემომცველი პირების მიერ განხორციელებული პოლიტიკის გამო. ხომ გახსოვთ, ჩვენც გვყავდა „ოჯახი“, რომელიც საყოველთაო სიძულვილს იწვევდა, რადგან არძინბა მძიმედაა დავადებული, მის ირგვლივ დაირაზმა კორუმპირებულ საქმოსანთა ჯგუფი. აფხაზეთში ძლიერია საპროტესტო განწყობილება. ამიტომ ოპოზიცია მნიშვნელოვან მხარდაჭერას იძენს საზოგადოებაში. ანქვაბი არჩევნებში მონაწილეობისათვის არ დაუშვეს, რადგან იგი ბოლო წლების განმავლობაში მოსკოვში ცხოვრობს და იქ ეწევა ბიზნესს. თვით ის ფაქტი, რომ, ანქვაბის რეპუტაციის მიუხედავად, ბაღაფში მაინც დათანხმდა მასთან კავშირის დამყარებას, უკვე ბევრს ნიშნავს.

რაც შეეხება „ხავერდოვან რევოლუციას“, ჩემი აზრით, ეს არ მოხდება. თუმცა, ოღი ცხოვრება ნამდვილად არ ექნება არჩევნებში გამარჯვებულს. აფხაზეთში უკვე ჩამოყალიბდა ოპოზიცია.

პოლიტიკური ახალი ამბების სააგენტო, 4 ოქტომბერი.

„აფხაზთა პუტინი“ – მოსკოვის კანდიდატი

die tageszeitung

კლაუს-პეტერ დონატი,
„ტაგეს ცაიტუნგი“ (გერმანია), 4 ოქტომბერი.

მოსკოვი კვლავ აცხადებს პრეტენზიას რესპუბლიკაზე, რომელმაც უღალატა საქართველოს.

აფხაზეთში პრეზიდენტის არჩევნებზე პუტინი იმედს ამყარებდა თავის ძველ კოლეგაზე საბჭოთა სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტიდან.

შევიხვევიპირა აფხაზეთის რესპუ-

ლიკაში გაიმართა პრეზიდენტის არჩევნები. გასული საუკუნის 90-ანი წლების დამლევს რესპუბლიკამ სისხლისმღვრელი ბრძოლის შედეგად შეძლო საქართველოსგან გამოყოფა. ზავის ჩამოგდების შემდეგ ამ სუბტროპიკულ კუთხეში ვლადისლავ არძინბა საქმეებს მართავდა მოსკოვის მხარდაჭერით. ახლა, აფხაზთა კონსტიტუციის თანახმად, ამოიწურა არძინბას პრეზიდენტობის ბოლო ვადაც.

საერთაშორისო აღიარების მოპოვებისათვის არძინბას მიერ გაღებული ძალისხმევა ისევე უშედეგოდ დასრულდა, როგორც საქართველოს მცდელობა – გამოენახა აფხაზებთან საერთო ენა. 250 ათასი ქართველი აფხაზეთიდან აიყარა და თავი შეაფარა მეზობელ მეგროპოლიას. მას შემდეგ გაეროს ცისფერჩაფხუტიანები და ევრეთ წოდებული რუსეთის სამშვიდობო ძალები იცავენ არსებულ სტატუს-კვოს.

მოსკოვს, შეიძლება ითქვას, დიდად არ აინტერესებს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოწესრიგება. გასულ ათწლეულში, აფხაზეთი იქცა აპენდიქსად რუსეთის ფედერაციაში. აფხაზთა უმრავლესობამ მიიღო რუსეთის მოქალაქეობა, რითაც მოსკოვმა აშკარად დაარღვია საერთაშორისო სამართალი. იმას, რომ კრემლი კვლავ აცხადებს პრეტენზიას აფხაზეთზე, ხაზს უსვამს თუნდაც ის, რომ მიმდინარე წლის ზაფხულში დაუფარავად და დიდი ბარ-ზეიმით გაიხსნა მოსკოვ-სოხუმის სარკინიგზო მიმოსვლა. აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი, რომელმაც ასევე უღალატა საქართველოს, ასრულებენ კრემლისათვის თავისებური ბერკეტების როლს საქართველოზე ზემოქმედების საქმეში.

მოსკოვს აფხაზეთში გამართულ არჩევნებში სურს ამკვამინდელი პრემიერ-მინისტრის რაულ ხაჯიმბას გამარჯვება. არძინბას ავადმყოფობის გამო, ეს ადამიანი უკვე კარგა ხანია, დე-ფაქტო მართავს საქმეებს სოხუმში. მის კანდიდატურას მხარს უჭერს აგრეთვე, რუსეთის პრეზიდენტი ვლადიმერ პუტინი. 46 წლის რაულ ხაჯიმბას კარიერა, ისევე როგორც პუტინისა, საბჭოთა სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტში დაიწყო. „აფხაზი პუტინის“ ეგდილი, როგორც ხაჯიმბას უწოდებენ ხალხში, ამ მხარეში დაიწყო ოღნავ შესამჩნევი ეკონომიკური აღმავლობა. ხაჯიმბასთვის, როგორც პოლიტიკოსისთვის მთავარი მინუსია ის, რომ მას ზურგს არ უმაგრებს არც ერთი გავლენიანი პარტია.

აფხაზეთში არჩევნების დროს მთავარი იყო აფხაზეთის დამოუკიდებლობა და მისი ურთიერთობა მოსკოვთან

რექი ქანტე,
„Le Temps“ (შვეიცარია), 4 ოქტომბერი.

30 სექტემბრის შემდეგ, როცა აღინიშნა აფხაზეთის დამოუკიდებლობის 11 წლისთავი, მარგო ამაზე თუ ლაპარაკობენ. სოხუმის ქუჩებში ყველა მსჯელობს „აფხაზი ძმების“ პაგიოსაცემად გამართულ კონცერგზე, რომელშიც რუსეთის წამყვანი მსახიობები მონაწილეობდნენ, და რომელზე დასასწრებადაც სპეციალურად ჩამოვიდნენ მოსკოვიდან პოლიტიკოსები, მათ შორის, კრემლის „ულტრანაციონალისტი“ ვასალი ვლადიმერ ჟირინოვსკიც.

ჟირინოვსკიმ სრულიად აშკარად მიანიშნა „თავის აფხაზ ძმებს“, რომ ისინი თუ არ მისცემენ ხმას კრემლის ფავორიგს – რაულ ხაჯიმბას (წინასწარი შეფასებებით, სწორედ მან გაიმარჯვა არჩევნებში), რუსეთმა შესაძლოა გადაუკეტოს საზღვარი აფხაზეთს.

„ეს უკვე მეგისმეგია“, – განაცხადა სოხუმში გამომავალი „ნუფნაია გაზეგას“ მთავარმა რედაქტორმა იზიდა ჭანიამ. ჟურნალისტის აზრით (იგი მხარს უჭერს სერგეი ბაღაფშს – არჩევნებზე რაულ ხაჯიმბას სერიოზულ მეგოქეს), „რუსეთის ასეთი ჩარევა არ მოსწონს მოსახლეობას. ამან ყველას ნამდვილი შოკი მოჰგვარა.

ჩვენ გავესაუბრეთ ერთ-ერთ ამომრჩეველს, რომელიც იბრძოდა აფხაზეთის დამოუკიდებლობისათვის და დაიჭრა ომის ბოლო დღეს, 1993 წლის 27 სექტემბერს. ვკითხეთ, თუ რა მნიშვნელობას ანიჭებს იგი არჩევნების დღეს. „პირველად, – გვიპასუხა მან, – შეიძლება ნამდვილად ავირჩიოთ ჩვენი მომავალი ბედი. წინა ორი არჩევნების დროს დასახელებული იყო მხოლოდ არძინბას კანდიდატურა, რადგან ყველა დაიღალა ომისგან. როცა ვკითხეთ, თუ რას ფიქრობდა ვლადიმერ პუტინის მიერ რაულ ხაჯიმბას კანდიდატურის მხარდაჭერაზე, ჩვენმა მოსაუბრემ მკვახედ გვიპასუხა: „პუტინი რუსეთის პრეზიდენტია“. კანდიდატთა შეგებებში განმარტავენ, რომ „აფხაზეთის საქმეებში ერევიან მხოლოდ ცალკეული პირები და არა უშუალოდ რუსეთის ხელისუფლება“. ქუჩებშიც ძალზე ხშირად შეიძლება მოჰკრაფ ყური ასეთ მოსაზრებას.

მაგრამ ამით ვერავის მოატყუებ. აფხაზეთის დამოუკიდებლობა, უწინარეს ყოვლისა, არის მოსკოვთან ურთიერთობაში მისი დამოუკიდებლობის საკითხი. ერთ-ერთმა კანდიდატმა სერგეი შამბამ, რომელიც შვიდი წლის განმავლობაში ხელმძღვანელობდა სოხუმის დიპლომატიას, განაცხადა: სუპერსახელმწიფოები – ამერიკა და რუსეთი ღღეს ერომანეთს დაუპირისპირდნენ ამიერკავკასიაში. ვაშინგტონს გავლენა აქვს საქართველოზე, მოსკოვს კი – აფხაზეთზე.

აფხაზეთის დამოუკიდებლობა გახდა რაულ ხაჯიმბას საარჩევნო კამპანიის მთავარი თემა. წინასაარჩევნო პლაკატებზე აღბეჭდილია, თუ როგორ საუბრობენ რაღაც ძალზე მნიშვნელოვანი საკითხის შესახებ აფხაზთა პრემიერ-მინისტრი და რუსეთის პრეზიდენტი ვლადიმერ პუტინი. პლაკატს ფონად კი რუსეთის და აფხაზეთის დროშები აქვს. ეს ფოტო გადაღებულია 29 აგვისტოს, სოჭში გამართული მოლაპარაკების დროს. ფოტოზე, ის, ვინც მომავალში შეიძლება გახდეს აფხაზეთის პრეზიდენტი, ბეჯითი მოწაფესავით მიეღი გულისყურით უსმენს კრემლის პატრონის რჩევებს.

ასეთმა მორჩილებამ კრემლის ფავორიგს, შესაძლოა, დაეკარგვინოს ხმები, გარდა ამისა, ამის მიზეზი შეიძლება გახდეს ასევე მისი ურთიერთობა აფხაზთა აწ უკვე ყოფილ პრეზიდენტთან ვლადისლავ არძინბასთან. განა შეიძლება კვლავ იმსახურებდეს პატივისცემას კაცი, რომელიც არ ტოვებს თავის კლანს, ძირითადად, მაფიოზი საქმოსნებისგან რომ შედგება, ასე ფიქრობს ღღეს აფხაზეთში მრავალი ადამიანი. ომის დასრულებისთანავე, პრეზიდენტის ძმისწულები და სხვა ნათესავები ჩასხდნენ ძვირფას ავტომობილებში და დაქროლებდნენ მათ რესპუბლიკის გაპარტახებულ გზებზე. და ეს ხდება მაშინ, როცა აფხაზთა დიდი უმრავლესობა სიღატაკეში ცხოვრობს.

„ომის საფრთხე ჯერ კიდევ ახლოს არის, – თქვა იზიდ ჭანიამ. – არავის სურს საშინაო პრობლემების გამწვავება. ჩვენს ყველაზე დიდ შეშფოთებას, რა თქმა უნდა, ქართველები იწვევენ“.

რომანის დასასრული? რუსეთის ურთიერთობა დასავლეთთან უარესდება

ჟურნალი „ეკონომისტი“, (დიდი ბრიტანეთი), 4 ოქტომბერი.

The Economist

სტრატეგია მოგვაგონებს რეაქციას წყალქვეშა ნავ „კურსკის“ კატასტროფაზე: რაც შეიძლება უნდა შემცირდეს ზარალის ოღენობა, ყოველად დაუშვებელია რაიმე გამოძიების დაწყება, ყველაფერში დასაალეთი უნდა დავდანაშაულოთ. ბესლანში მომხდარი ხოცვა-ჟლეტის შემდეგ ერთ-ერთ ინტერვიუში ამბობდა, რომ ეს ბანდიტები ადგილობრივ ტერორისტებისათვის ეგზერციზებს ატარებენ. ეს ფოტო ბევრ ადამიანს ეგონა, ეს ეიმის ეფექტი ბოლოს, ეს ეიმის ეფექტი ბოლოს, ეს ეიმის ეფექტი ბოლოს

ფორუმის შემდეგ

მშვიდობიანი დიალოგი და არა შეჯახება

(პირველი გვერდიდან)

საგულისხმოა ფორუმის მონაწილეთა მოხსენებების მხოლოდ თემების სათაურთა თვალის გადავლება. მაგალითად, მეორე პლენარული სხდომის თემა, რომელსაც ფორუმის საორგანიზაციო კომიტეტის თანათავმჯდომარე, პროფესორი გიული ალასანია უძღვებოდა, იყო „გლობალური საფრთხე: ცივილიზაციათა შეჯახება – მითი თუ რეალობა?“ მეპრდად კიამ (აშშ) წაიკითხა მოხსენება თემაზე „როგორ ავიცილოთ ცივილიზაციათა შეჯახება: რა ნაბიჯები უნდა გადადგას ისლამურმა სამყარომ კულტურათა ომის ასაცილებლად“, ჰანს კოხლერის (ავსტრია) მოხსენების თემა იყო „ცივილიზაციათა შეჯახება – აღქმა და რეალობა გლობალური პოლიტიკის კონტექსტში“, კორნელი კოიიგას (რუმინეთი) მოხსენება მიეძღვნა „ომის გლობალიზაცია, მშვიდობის ლოკალიზაცია – ჰობრსისადმი პატივის მიგების“ თემას. აღნიშნულ მეცნიერთა და მკვლევართა გარდა ფორუმზე გამოვიდა დაახლოებით 20 ქვეყნის წარმომადგენელი, რომლებიც თავიანთ გამოსვლებში შეეხნენ ცივილიზაციათა დიალოგის რაობას თანამედროვე სამყაროში, ეროვნული სუვერენიტეტის, უთანხმოებების საშიშროებისა და დიალოგის პოლიტიკის, საერთაშორისო განათლებისა და ტერორიზმის ასევე მრავალ სხვა პრობლემასთან დაკავშირებულ საკითხებს.

ლაპარაკობენ ფორუმის მონაწილენი:

მიხეილ დუდკო, მოსკოვის საპატრიარქოს საერთაშორისო საეკლესიო და საზოგადოებასთან ურთიერთობათა სამდივნოს ხელმძღვანელი: მინდა გითხრათ, რომ რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის პოზიცია, სამწუხაროდ, ხშირად არ ემთხვევა ქვეყნის ხელისუფლების ოფიციალურ, მისი ზოგიერთი წარმომადგენლის მიერ მაღალი გრიბუნიდან გაცხადებულ აზრს. კერძოდ, რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის წმინდა სინოდმა საგანგებო განცხადება გააკეთა აფხაზეთში შექმნილი ვითარების გამო, რომელშიც ჩვენ ხაზი გავუსვით საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას და ასევე იმას, რომ რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესია არანაირ პრეტენზიას არ აცხადებს იმაზე, რომ აფხაზეთის ტერიტორია მისი გავლენის სფეროს ნაწილად იქცეს.

ჩვენთვის ძალზე მნიშვნელოვანია აგრეთვე ის, რომ საქართველოს მართლმადიდებელმა ეკლესიამ რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესია განახლოს არა როგორც მოწინააღმდეგე საერთაშორისო ასპარეზზე, არამედ როგორც მოკავშირე. ამდენად, ძალზე დიდი მნიშვნელობა აქვს, რომ საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის მესვეურებმა იცოდნენ, რომ აფხაზეთთან მიმართებაში ჩვენთვის ძალზე ძნელი იყო ასეთი ნაბიჯის გადადგმა, ვინაიდან საერთო პოლიტიკური ფონი რუსეთში ამას ხელს აშკარად არ უწყობს. ასევე რწმენას გამოვთქვამ, რომ ეს მხოლოდ დასაწყისია, ვინაიდან პროცესი აუცილებლად გაგრძელდება და, მჯერა ამისა, რომ მას დადებითი შედეგი მოჰყვება, ვინაიდან ჩვენ ყოველთვის ერთად ვიყავით. თან, აუცილებლად უნდა გვახსოვდეს, რომ ზოგიერთი განსხვავების მიუხედავად, ჩვენი გამაერთიანებელი ძალა ქრისტეა, ამიგომ ჩვენ ვალდებული ვართ ერთად ვიყოთ და გვიყვარდეს ერთმანეთი.

გიორგი ანდრიაძე, საქართველოს საპატრიარქოს მდივანი: მსგავსი გიპის სიმპოზიუმი ჩვენში უკვე მეორედ გარდება, რასაც გარკვეული ლოგიკა აქვს, ვინაიდან საქართველო – მთლიანად კავკასიაში – არის ის ნეიტრალური რეგიონი, რომელიც საუკუნეთა განმავლობაში ახერხებდა ნეიტრალიტეტის შენარჩუნებას, რაზეც მეტყველებს ქვეყანაში არსებული ეთნიკური და რელიგიური მრავალფეროვნება და ასეთ მრავალფეროვან ჯგუფთა მშვიდობიანი თანაარსებობა. ასევე ამას დიდი მნიშვნელობა აქვს მაშინაც, როცა სხვადასხვა რელიგიური ჯგუფები ცდილობენ რელიგიის გამოყენებას ტერორიზმის იდეის საფუძვლად. ამდენად, მსგავსი ფორუმის თბილისში გამართვას მნიშვნელობა იმ მხრივაც აქვს, რომ მსოფლიომ დაინახოს, რომ ჩვენთან სხვადასხვა ეთნიკურ-რელიგიური ჯგუფები მშვიდობიანად თანაარსებობენ. ეს, მე ვიტყოდი, პრევენციული ზომაა შემდგომში რელიგიის ტერორიზმის იდეოლოგიურ საფუძვლად გამოყენების მცდელობებისგან.

და კიდევ ერთი. გლობალიზაციის განხორციელება ტრადიციულ ეროვნულ-რელიგიურ მოთხოვნათა გაუთვალისწინებლად, აუცილებლად გამოიწვევს ცივილიზაციათა შეჯახებას, რაც არავითარ შემთხვევაში არ უნდა დავუშვათ. ამიგომ ცალკეულ კონფესიათა წარმომადგენელთა თბილისურ დიალოგს მეგად დიდი პრაქტიკული მნიშვნელობაც აქვს.

მურად ესენოვი (შვედეთი), ჟურნალ „ცენტრალური აზიისა და კავკასიის“ მთავარი რედაქტორი: კონფერენცია, ჩემი აზრით, მაღალ დონეზე მიმდინარეობს, თანაც მისი მონაწილეები მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეს წარმოადგენენ, რაც ძალზე მნიშვნელოვანია ცივილიზაციათა სრულფასოვანი დიალოგისთვის. ფორუმზე გამოდიოდნენ არაბეთის გაერთიანებული საემიროების, თურქეთის, მთელი რიგი ევროპის ქვეყნების წარმომადგენლები, ანუ მიმდინარეობს ცივილიზაციათა ჭეშმარიტი დიალოგი. ხოლო ის, რომ კონფერენცია გარდება თბილისში, მეტად საგულისხმოა, ვინაიდან მეც და ჩემთან ერთად კონფერენციის სხვა მონაწილეებმა თქვენი ედადქალაქის ცენტრში ერთ ციდა მიწის ნაკვეთზე ვნახეთ მსოფლიოს სამი დიდი რელიგიის საყდარი, რომელიც საუკუნეთა მანძილზე ერთმანეთის გვერდით მშვიდობიანად თანაარსებობენ. მართლმადიდებლური და გრიგორიანული საყდრები, სინაგოგა და მეჩეთი ერთმანეთს თბილისში გვერდს ისევე უმშვენებენენ, როგორც ამ საერთაშორისო ფორუმის მონაწილეი ცდილობენ ერთმანეთის შევსებას, გაგებას და კეთილი კავშირების დამყარებას.

გულახდილად მინდა გითხრათ, რომ როცა აქ მოვდიოდი, გარკვეული შიში მქონდა იმისა, არ მომიგაცონ-მეთქი. ახლა ვხვდები, რომ ჩემი შიში ყოველგვარ საფუძველს იყო მოკლებული.

საერთოდ, გლობალიზაციის პროცესებმა ძალიან შეამცირეს მანძილები, ხოლო ეს, თავის მხრივ, ზოგჯერ სხვადასხვა კულტურის წარმომადგენლებს შორის გარკვეულ გაუგებრობას, ზოგჯერ ურთიერთობათა დაძაბვასაც იწვევს. ამიგომაა, რომ სხვადასხვა ცივილიზაციათა წარმომადგენლების დიალოგი აუცილებელია.

აღსანიშნავია, რომ დასავლეთში საქართველოს იერსახე აფხაზეთის, ოსეთის, ჯავახეთის, ბოლო დრომდე კი აჭარის კონფლიქტებს უკავშირდებოდა. ამ მხრივ არსებული სტერეოტიპები, ჩემი ღრმა რწმენით, აუცილებლად უნდა შეიცვალოს. ყოველ შემთხვევაში ის, რასაც მე ქვეყნის შუაგულში ვხედავ, ასეთ ჩამოყალიბებულ შეხედულებებს არაფრით არ შეესაბამება. ამაში კი, არ გეწყინოთ, ყველაზე აქტიურ მონაწილეობას უნდა იღებდნენ, უწინარესად, ქართველი ჟურნალისტები.

ჯანრი კაშია, პროფესორი, ქართულ-ევროპული ინსტიტუტის დირექტორი: – თავდაპირველად მინდა გითხრათ, რომ კონფერენციის მრავალ მონაწილეს გარკვეული შიში აქვს თავად გლობალიზაციის მიმართ, ვინაიდან კარგად არ ესმის მისი არსი. ადრე ამაზე ბევრი არ ფიქრობდა, მაგრამ ახლა, ამის მოთხოვნილებასთან ერთად, საჭირო გახდა თუნდაც იმის გაგება, თუ რაგომ ვართ მაინცდამაინც ქართველები, ფრანგები, რუსები, ჩინელები და ა.შ. ჩვეულებრივ, ერებს ომებიც ჰქმნიან: თუკი არავინ არ გიტვევს, მაშინ არც იმის საჭიროება გაქვს, რომ შენი თავი „განსაზღვრო“. აი, სწორედ ასეთია ამჟამად „გლობალიზაცია“: იგი „გვიტევს“ ეთნიკურად, რელიგიურად, ეკონომიკურად, ამიგომ იგი თითქოს „ეხსნის“ და სწორედ ამ გახსნაშია იმის შიში, რომ ჩვენი თავი არ დაკარგოთ, რაც იმას ნიშნავს, რომ დაკარგოთ ძველი კავშირები, ისტორია, ენა, ეკონომიკა, რელიგია, რაც ყოფიერებასთან დამაკავშირებელი რგოლებია. ეს შიში, უწინარესად, ჩვენშია დაბუდებული და იგი აუცილებლად უნდა დავძლიოთ, ვისწავლოთ სხვა ცივილიზაციათა წარმომადგენლებთან ღირსეული, თანაბარი პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება.

ოთარ ტურაგელიძე.

ჟურნალისტი მივლინებიდან დაბრუნდა

15. თუ ეს უბრალო საცხოვრისია, მაშინ, რა არის სამოთხე?

მოშუაღღევდა. ახლა უკვე დროა, ავიკრა გუდა-ნაბადი და ჩემს მასპინძლებს დავემშვიდობო. მაგრამ, ნურას უკაცრავად! მოსვლა იყო ჩემი ნება, თორემ, წასვლას არავინ მეკითხება!

– ჰკითხეთ ქალბაგონ ეთერს, ჩემი „საბრძანისიდან“ ოღესმე ლუკმის გაუტეხავად თუ წასული ვინმე! ოჯახი მაქვს, ჩემო ბაგონო, სახლი და კარი. ჩემი საღარიბიი რაც გამაჩნია, სტუმრისთვის არ მენანება. ამხელა გზა გამოგივლიათ, ჩვენი ბედიღლიი დაინგერესებულხართ და ჭიქა ღვინის აწევას როგორ დაგვამადლეიი! – თან მაქეზებს, თანაც მამუნათებს ქალბაგონი იშოლდა. ეთერი მხოლოდ ღუმილით ეთანხმება მასპინძელს.

ვაგყოს, უარით უფრო გავანაწყენებ ამ კეთილ ადამიანებს, ამიგომ ვითომ მტკიცედ ვამბობ:

– მხოლოდ ნახევარი საათიი...

მუშეუმთან ქალბაგონმა იშოლდამ ალის ავგომანქანა შეაჩერებინა, კარი გახსნა და ვიღაცას გასძახა:

– ვახგანგს შეაგყობინეთ, ახლავე წამოვიდეს. სტუმრები ვეყავს-თქო.

ქალბაგონ იშოლდას მეუღლე ვახგანგ მახარაძე პროფესიით მათემაგიკოსი ყოფილი და სოფელ წაბლანის საშუალო სკოლის დირექტორად უმუშავია.

– შორს წასვლა არ დაგეჭირდება, აგერ, მდინარეს გადავალთ და ჩემი სახლიც იქვეა, – გვეუბნება მასპინძელი.

და ერთ საინტერესო ისტორიას მიამბობს. ამ ამბავში, ქვემოთ რომ მოგიყვებით, ჩინებულად ჩანს ამ ხალხის ხასიათიც და კეთილშობილებაც, ხაზს უსვამს იშოლდა სურმანიძის, როგორც თავისი კუთხის შვილის, კარგი მეურნისა და ხელმძღვანელის თვისებებს.

ისტორია კი ასე იწყება:

მაშინ ქალბაგონი იშოლდა ამ თემის სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარედ მუშაობდა. რაიონული ცენტრიდან საკმაოდ მოშორებულებს განსაკუთრებით რთული პირობები ექმნებოდათ ზამთარში, როცა უხვთოვლობის გამო გზები იკეტებოდა. მწვავედ განიცდიდნენ უექიმობას. რა დასამალია და, არც უბედური შემთხვევებისგან იყვნენ დაზღვეული. იქნებ რაიონს არც უჭირდა კადრის გამონახვა, მაგრამ სხალთაში სამუშაოდ წამოსვლა ყველას ეძნელებოდა.

და აი, ერთ დღეს, გაგანია ზაფხულში, იშოლდა სურმანიძე ბათუმის პლაჟზე უკრაინელ ცოლ-ქმარს – მიროსლაველ და ზოია იშჩუკებს გადააწყდა. საუბარში გაირკვა, რომ ისინი ოჯახით იყვნენ ჩამოსულები, რომ პროფესიით ექიმები არიან – ქმარი პედიატრია, ცოლი – გინეკოლოგი. ბათუმში მათი სტუმრობა იმანაც განაპირობა, რომ ერთ-ერთ შვილს გულის პრობლემები ჰქონდა და მკურნალმა ექიმმა აქაური ჰაეა ურჩია. ჰოდა, აი, ჩამოვიდნენ. ბავშვს პირველი დღიდანვე უკეთესობა დაეტყო.

„რა იქნება, აქ დარჩენა რომ შევთავაზო? ბინას დავუქირავებთ, საავადმყოფო კარგი გვაქვს, ცოტასაც მივუხმარებით და, თუ თვითონაც მოიწადინებენ, საქმე აეწყობა“, – გაიფიქრა იშოლდამ.

და რახან საფიქრალიც აღარაფერი იყო, „კარგები გახსნა“.

– თუ აქაურობა მოგწონთ, სამუშაოს შემოგთავაზებთ. მართალია, ცენტრიდან მოშორებით ვცხოვრობთ, მაცური ზამთარიც იცის, მაგრამ მხარში ამოგიდგებით, არაფერს მოგაკლებთ. ქართველები გულთბილი ხალხია, მალე თავს შინაურულად იგრძნობთ.

– რა ვქნათ? – ერთმანეთს გადახედა ცოლ-ქმარმა. – იქნებ ჩვენი შვილის გამოც დავთანხმდეთ?

– შემიძლია ღლესვე შეგახვედროთ ავგონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრს, ხომ მოგეხსენებათ, გადადებული საქმე ეშმაკისააო...

და რაგორც კი თანხმობა მიიღო, ცოლ-ქმარს სამინისტროსკენ გაუძღვა. მინისტრმა რამაზ სურმანიძემ ყურადღებით მოუსმინა და ძალიანაც გაუხარდა, სხალთის პრობლემის გადაწყვეტის გზა რომ გამოინახა. გასაუბრა მიროსლაველსა და ზოიას. პედიატრიც გეჭირდება და გინეკოლოგიცო. ქალბაგონი იშოლდა ყოჩაღია, არაფერს გაგიჭირვებთ, მეც, ჩემდათავად, თანადგომას გპირდებითო.

და „საქმე გაიჩარხა“. იშჩუკებს შეთავაზება ჭკუაში დაუჯდათ და იშოლდას სხალთაში გაპყვნენ.

იშჩუკებს ოთხოთახიანი ბინა მისცეს. იმათაც ხელები დაიკაპიწეს. ნელ-ნელა მიეჩვივნენ აქაურ წესსა და რიგს. ხალხმაც გული უჩვენა – ხან რითი უმასპინძლდებოდნენ, ხან – რითი. ბავშვები ქართულ სკოლაში მიიყვანეს. ზაფხული მოვიდოდა და უკრაინიდან მშობლები ჩამოაკითხავდნენ. ირგვლივ მართლაც ზღაპრული სილამაზე იყო, ხალხიც გულუხვად აფასებდა ამაგს.

– ერთი სიტყვით, ყველაფერი საათივით აეწყო. იშჩუკებმა ოთხ შვილ – ივანეს, მარინას, ნაგაშასა და ანიას მეხუთე – ლენაც მიუმატეს. ბავშვებმა სწრაფად შეითვისეს ქართული ენა. ზუსტად ისე უქცევდნენ, როგორც მათი აქაური თანატოლები. ივნისე შემდეგ ბათუმის უნივერსიტეტი დაამთავრა.

ასე გავიდა თორმეტი წელიწადი. იშჩუკები თავს ბედნიერად გრძნობდნენ, ვიდრე ზოია ავად არ გახდა. მთავრობამ 2000 დოლარი ერთჯერადი დახმარება გამოუყო. მოსკოვში გადაიფრინეს და ოპერაცია გაუკეთეს, მაგრამ ყველა ღონე ამაო გამოდგა: ამის შემდეგ ზოიამ მხოლოდ ერთი წელიწადი იცოცხლა. აქეე, ჩვენებურად, ქართულად დაკრძალეს...

ზოია იშჩუკის სამარე მდინარე სხალთისწყალთან ახლოა. მე ვნახე მოვლილი, ყვავილებით დამშვენული მისი სამუდამო განსასვენებელი. ეგყოსა, აქაურები ხშირად მოდიან. მიროსლავლმა მეუღლეს სათანადო პაგივი სცა, მერე კი შვილებიანად უკრაინაში დაბრუნდა.

– წელიწადში რამდენჯერმე მივდივართ ზოიას სასაფლაოზე. ყვავილებიც მიგვაქვს, სანთელსაც ვანთებთ. ყურადღება, ალბათ, არც არასოდეს მოაკლდება, – ამბობს ქალბაგონი იშოლდა.

ამასობაში მივადექით კიდეც მდინარეს. ხიდის დაგალღული ზედაპირი ავტომანქანამ ხგუნვა-ხგუნვით გადაიარა, მარცხნივ მოუხვია და გაჩერდა.

– ეს არის ჩემი საცხოვრისი... მობრძანდით,– შეგვიპაგიჟა მასპინძელმა.

ეს თუ ჩვეულებრივი საცხოვრისია, სამოთხე რაღა არის? მშვენიერი ორსართულიანი სახლი, მწვანეში ჩაფლული ეზო, ხეზე გასული „აღესა“, ნაყოფით დახუნძლული ხეხილი... ნამდვილად ეგყობა გამრჯე და გემოვნებიანი პაგრონის ხელი!

– გაიცანით, ჩემი სტუმარია, – ქალბაგონმა იშოლდამ თბილისელი ლამარა ჯაჭვაძე წარმოგვიდგინა. თურმე, საირმეში ისვენებდნენ და ერომანეთი იქ გაიცნეს. ქალბაგონმა ლამარამ საირმიდან სიამოვნებით გადმოინაცვლა ყინჩაურში, იშოლდა და ვახგანგ მახარაძესთან. ისინი სწორედ იმ ღილით ამოსულიყვნენ ქოხულეთიდან. ქალბაგონი ლამარა გულახდილ საუბარს ჯერ კი გაურბოდა, მაგრამ მერე ენად გაეკრიფა. გვამცნო, რომ წარმოშობით ყვარლიდან არის. თავის დროზე დეპუტატიც ვიყავი და ყრილობის დელეგატიცო. ჰყოლია ერთი ქალიშვილი – პროფესიით იურისტი მარინე მოსაშვილი, რომელიც ამჟამად ამერიკაშია და იქაური სერტიფიკატიც მიუღია.

მალე ოჯახის უფროსი – ვახგანგ მახარაძეც მობრძანდა და... თვალის დახამხამებაში გაიშალა მამაპაპური სუფრა. რა გინდა, სულო და გულო! როგორ „მოახაზირა“ ეს ყველაფერი ასე სწრაფად ქალბაგონმა იშოლდამ, ეს მისი საიდუმლოებაა. ის კი გაგვიმხილა, რომ გარეთ არაფერზე გასული – ქათამი მისი გაზრდილია, ქორფა კიგრი, პამიდორი და მწვანილი – საკუთარი ბაღჩისა. ეს გემრიელი ყველიც, სხვათა შორის, მისი ამოყვანილია.

სხვა რა უნდა ოჯახის ბედნიერებას? გამრჯე ცოლ-ქმარს სამი ქალიშვილი და შვილიშვილი ანა ჰყავთ. ისინი ბათუმში ცხოვრობენ და ბედს არ ემდურიან.

აი, ყველაფერი, რისი გამხელაც თქვენთვის მსურდა, ჩემო მკითხველო. ერთადერთი, რაზეც გული მწყდება, ის არის, რომ მახარაძეების ოჯახიდან ფოტოსურათი ვერ წამოვიღე, რომ ამ წერილისთვის დამერთო.

სამაგიეროდ, წამომყვა კეთილი მოგონება და უსაზღვრო მადლიერება, რომ იქ, აჭარის მთიანეთში, ასეთი კარგი ადამიანები ცხოვრობენ და თავის ხალხს პაგიოსნად ემსახურებიან.

„კმარა, დავკეცე აფრები ყველა“. დრო ოქროდ ფასობს – გეგზი ქედის რაიონისკენ მიჭირავს...

ელგუჯა ლეგანიძე,
„სრ“ სპეც. კორ.
თბილისი-ხულო-თბილისი.

იხ. მე-4 გვ.

Tsereteli Institute of Oriental Studies, Georgian Academy of Sciences

კანონი და მეწარმე

მოჯადოებული „ოქროს სამკუთხედი“

ისევ სტრატეგიულ სფეროს, როგორიც ძვირფასი ლითონები, ძვირფასი ქვები და მათგან დამზადებული ნაწარმია, უდიდესი მნიშვნელობა აქვს დამოუკიდებელი საქართველოს ეკონომიკის განვითარებისათვის. არანაკლებ მნიშვნელოვანია დღევანდელ ეტაპზე ამ მიმართებით სწორი სახელმწიფოებრივი მიდგომა და ამ სფეროს სათანადო რელსებზე დაყენება. ამ წერილში მიზნად ვისახავთ გამოვააშკარავოთ, თუ რა შედეგები შეიძლება მოჰყვეს ამ თუ იმ სახელმწიფო უწყების მხრიდან საზოგადოებასთან და მეწარმეებთან შეუთანხმებლად და მათი აზრის გაუთვალისწინებლად მიღებულ ერთპიროვნულ გადაწყვეტილებებს.

ნაცვლად იმისა, რომ სფეროში ძირითად პრიორიტეტებს წარმოადგენდეს ქართული ოქრომჭედლობის ტრადიციების აღორძინება და დანერგვა, საიუველირო ნაკეთობებით კეთილსინდისიერი ვაჭრობის დამკვიდრება და მცირე ბიზნესის განვითარება, სახეშეა იურიდიულ და ფიზიკურ პირთა თუ წერილმეწარმეთა უფლებების დარღვევის, მათი საკანონმდებლო წესეხს ქვეშ მოქცევის, კორუფციის ხელოვნურად შექმნის მომენტები. ამის შედეგადაც ითრგუნება მცირე ბიზნესის განვითარება და საგრძნობ ზარალს იღებს როგორც სახელმწიფო ბიუჯეტი, ასევე მეწარმე.

სფეროში შექმნილი დღევანდელი სიტუაცია, ძირითადად, განაპირობა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ძვირფასი ლითონებისა და ძვირფასი ქვების შედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ მთელი რიგი საკანონმდებლო მოთხოვნების უგულებელყოფამ, კერძოდ: „სამეწარმეო საქმიანობის ლიცენზიის და ნებართვის გაცემის საფუძვლების შესახებ“ ნებართვის გაცემის ვადა განსაზღვრული უნდა იყოს კანონით. დეპარტამენტმა კი მისი იგნორირებით თვითნებურად დაწესა ნებართვის ვადა ერთი წელი, რითაც მეწარმეები აიძულა, რომ ყოველწლიურად გაიღონ ხარკი ამ უწყების სასარგებლოდ. გარდა ამისა, აღნიშნული კანონით ამ საქმიანობაზე ნებართვას გასცემს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო, რაც მას არაასოდეს გაუკეთებია.

იმისთვის, რომ ქვემოთ განხილული საკითხი უფრო ნათელი გახდეს, მოვიყვანთ ციტატას ქვეყანაში მიღებული მნიშვნელოვანი კანონიდან, რომელიც უშუალოდ უწყობს ხელს სამეწარმეო საქმიანობის განვითარებას: „საქართველოს კანონი სამეწარმეო საქმიანობის კონტროლის შესახებ“. მუხლი – 3, პუნქტი – 2: „მაკონტროლებელი ორგანო უფლებამოსილია კონტროლი გაუწიოს სამეწარმეო საქმიანობას (მათ შორის: შევიღეს საწარმოში, მოითხოვოს დოკუმენტები, შეაჩეროს საწარმოს საქმიანობა, დალუქოს მეწარმის კუთვნილი ქონება, დაათვალიეროს საწარმო, შეამოწმოს მეწარმის მიერ გამოშვებული ნაწარმის ხარისხი ან საწარმოში გარემოს დაცვის კანონმდებლობასთან შესაბამისობა), მხოლოდ მოსამართლის ბრძანების საფუძველზე“. იგივე მუხლის მე-5 პუნქტი მიუთითებს, რომ „კანონის დარღვევით განხორციელებული შემოწმების შედეგად მიღებულ მტკიცებულებას იურიდიული ძალა არა აქვს“.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ძვირფასი ლითონებისა და ძვირფასი ქვების შედამხედველობის დეპარტამენტი არაფრად აგდებს არც კანონმდებლობას, არც სასამართლო ხელისუფლებას, არც „საზოგადოების“ მოთხოვნებს, არც მეწარმეთა კანონიერ პრეტენზიებს და აღნიშნული კანონის მიღებიდან დღემდე ჩვეული რიგმით ახორციელებს უკანონო შემოწმებათა სერიებს. მარტო მიმდინარე წელს მათ მიერ განხორციელდა 116 ასეთი შემოწმება. საჯარიმო სანქციები ამ შემთხვევაში მერყეობს 200-დან 800 ლარამდე (რაზეც ერთპიროვნულად ხდება გადაწყვეტილების მიღება). დეპარტამენტის ე. წ. ოპერატიული სამმართველოს თანამშრომლები დეპარტამენტის უფროსის ხელმოწერილი და ბეჭედდასმული მიწერილობით, მოსამართლის გადაწყვეტილების გარეშე (მთავარი კანონდარღვევა) შედიან ამა თუ იმ საწარმოში, სადაც ძვირფას ლითონებს, ძვირფას ქვებს მოიხმარენენ, ან გამოიყენენენ, ლუქავენ მეწარმის კუთვნილ ქონებას (შემდეგი კანონდარღვევა), აღგენენ აქტს დალუქვისა და ნაწარმის ხარისხის შესამოწმებლად მათი დეპარტამენტში გადაგანის თაობაზე (კვლავ კანონდარღვევა). შემოწმების შედეგად მეწარმეს დადამღისათვის თითოეულ გრამ ოქროზე ახდევინებენ 2 ლარს, ერთ გრამ ვერცხლზე – 50 თეთრს. საბოლოოდ აღგენენ ოქმს აღმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ და გამოაქვთ დადგენილება მეწარმის დაჯარიმების თაობაზე 50 ლარიდან 200 ლარამდე (დამაგვირგვინებელი კანონდარღვევა).

არანაკლები დაღი დასცა სფეროში შექმნილ მდგომარეობას 2003 წლის 20 ივნისს საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულმა გადაწყვეტილებამ „ძვირფასი ლითონებისა და ძვირფასი ქვების სახელმწიფო კონტროლის, ანალიზისა და დადამღვის შესახებ საქართველოს კანონში ცვლილებების შესახებ“. საკანონმდებლო ცვლილებების ინიციატორად ამ შემთხვევაშიც დეპარტამენტი გვევლინება.

იხ. მე-4 გვ.

ინფორმაცია

პრორექტორი რუსუდან ლორთქიფანიძე თავის კაბინეტშია

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ახლად დანიშნული პრორექტორი რუსუდან ლორთქიფანიძე გუშინ ოფიციალურად შეუდგა მუშაობას. გუშინვე მან უნივერსიტეტის პრორექტორებთან პირველი სამუშაო შეხვედრა გამართა.

იგალიაში საქართველოს ყოფილი ელჩი, პროფესორი რუსუდან ლორთქიფანიძე უნივერსიტეტის რექტორობის ყველაზე რეალური და ამ დრომდე ერთადერთი კანდიდატია. ლორთქიფანიძის კანდიდატურა დიდი სამეცნიერო საბჭოს წევრებს 1 ოქტომბერს თავად პრეზიდენტმა საკაკაშვილმა წარუდგინა.

უნივერსიტეტის სამეცნიერო საბჭო ახალ რექტორს უახლოესი ორი კვირის განმავლობაში აირჩევს.

გია გენაძე ოფიციალურად შეუდგა მუშაობას

საქართველოს პრეზიდენტის ახლად დანიშნული სახელმწიფო რწმუნებული იმერეთის მხარეში გია გენაძე გუშინ ოფიციალურად შეუდგა მუშაობას და სამუშაო კაბინეტი დაიკავა.

ახალმა რწმუნებულმა ძველ ადგილზე დაუაბრუნა კაბინეტის კარი, რომელიც მისმა წინამორბედმა დავით მუმლაძემ რამდენიმე თვის წინათ „მუშაობის გამჭვირვალობის“ მიზნით ჩამოხსნა. ახალ რწმუნებულს სამხარეო ადმინისტრაციის სხვა თანამშრომლებმაც მიბაძეს და ყველა სამუშაო ოთახში დაკიდეს კარები, რომლებიც ამ ხნის მანძილზე ჩამოხსნილი იყო.

გია გენაძე თვლის, რომ მისი მუშაობა ისედაც გამჭვირვალე იქნება და ამისათვის ღია კარში ჯდომა აუცილებელი არ არის.

სამხარეო ადმინისტრაციაში ჯერჯერობით არ იციან, კიდევ რას შეცვლის ახალი რწმუნებული, რომელიც ამ თანამდებობაზე გასულ კვირას წარადგინეს.

არჩევნები აფხაზეთში

თვითმგამოცხადებული აფხაზეთის რესპუბლიკის ცესკომ თავმჯდომარის სერგეი სმირის მონაცემებით, აფხაზეთში ჩაგარებულ საპრეზიდენტო არჩევნებში 83 ათასმა ამომრჩეველმა, ანუ საარჩევნო სიებში შეყვანილი 130 ათასი ამომრჩეველის 63 პროცენტგმა მიიღო მონაწილეობა.

სმირის მტკიცებით, ცესკომ დაასრულა 35-ვე საარჩევნო ოლქის მონაცემების დათვლა და ეს შედეგები ჯერ მხოლოდ არჩევნებში მონაწილეთა საერთო რაოდენობაზე საუბრის შესაძლებლობას იძლევა.

შეიარაღებული თავდამსხმელი დაიკავეს

ქუთაისის პოლიციელებსა და ხუთ შეიარაღებულ პირს შორის შეტაკება მოხდა. ნიღბიანი შეიარაღებულები ქუთაისში ყაჩაღობის მიზნით მამუკა მაჩიგიძის ოჯახში შეიჭრნენ.

ამის შესახებ პოლიციაში ანონიმური ზარი გაისმა და სამართალდაცველებმა თავდამსხმელებს ფაქტზე მიუსწრეს. ორმხრივი სროლის დროს მძიმედ დაიჭრა ყაჩაღური ჯგუფების ერთ-ერთი წევრი თამაზ სულაბერიძე, მეგსახელად „ტუვევიჩი“.

როგორც ინტერ-პრესს იმერეთის პოლიციის უფროსმა ზურაბ ჩიკვაიძემ განუცხადა, დაკავებულია თამაზ სულაბერიძე, რომელიც პოლიციის გაძლიერებული ზედამხედველობის ქვეშ ამკამად ქუთაისის კლინიკურ საავადმყოფოში იმყოფება.

დადგენილია დანარჩენი თავდამსხმელების ვინაობა. მათ დაკავებაზე მუშაობა მიმდინარეობს.

რუსი მუშიდობისმყოფელი დაილუპა

გუგდიდის რაიონში, ფოცხო-ეწერის 312-ე საგუშაგოზე აფხაზეთის კონფლიქტის ზონაში მოქმედი რუსეთის სამშვიდობო ძალების რიგითი დაიღუპა. კონფლიქტის ზონაში მოქმედი სამშვიდობო ძალების სოხუმის შტაბი მომხდარს თვითმკვლელობად აფასებს, თუმცა ინტერ-პრესის მონაცემებით, ცისფერჩაფხუტიანის სიკვდილის მიზეზი მისი მეგობარი ჯარისკაცის იარაღის გავარდნა გახდა.

ინციდენტი გუშინწინ საღამოს მოხდა. კონფლიქტის ზონაში მოქმედი სამშვიდობო ძალების სოხუმის შტაბი ავრცელებს ინფორმაციას, რომლის თანახმად, ზუგდიდის რაიონის ჩრდილოეთ ნაწილში მოქმედ 312-ე საგუშაგოზე რიგითმა მშვიდობისმყოფელმა გუშინწინ 18.10 საათზე მოიკლა თავი.

დსთ-ის კოლექტიური სამშვიდობო ძალების შტაბში მიღებული ინფორმაციის თანახმად, რიგითის თვითმკვლელობის საკითხის ადგილზე შესასწავლად სოხუმიდან ზუგდიდის რაიონში ჩავიდა სამშვიდობო ძალების შტაბის უფროსი, გენერალმაიორი იური ნაუმოვი. იმავე წყაროს ცნობით, მიუხედავად იმისა, რომ სამხედროებს ეჭვი არ ეპარებათ რიგითის თვითმკვლელობაში, მომხდართან დაკავშირებით სპეციალური მოკვლევა ჩაგარდება.

თუმცა საქართველოს უმაღრეს სამინისტროს აფხაზეთის მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილის ბადრი დგებუაძის ინფორმაციით, ფოცხო-ეწერის 312-ე საგუშაგოზე ცისფერჩაფხუტიანს თავი არ მოუკლავს და იგი მეგობარი რიგითის ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლილმა ტყვიამ ამსხვერპლა.

ინტერ-პრესი.

მინაწერი: შეცდომა, ნაწილობრივ, მაინც გამოვასწორე – ამას წინათ სამსახურში მეწვია ხულოს გამგებლის მოადგილე ავთანდილ ბოლქვაძე. გავკადნიერდი და რამდენიმე წიგნი გავაგანე... კარგი იქნება, თუ სხვებიც გაიჯრეებიან და აჭარის სკოლებსა და ბიბლიოთეკებს წიგნებს გაუგზავნიან. ეს დიდი საქმეა.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 231. სამშაბათი. 5 ოქტომბერი. 2004 წელი.

⊙ წინაპარი

იჩქარე სიკეთის ქმნა!

როგორ აფასებდა ბიზნესს დავით სარაჯიშვილი და რა უანდერძა მან ქართველ მეწარმეებს

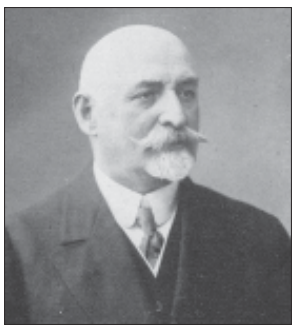

დღეს საკმაოდ მომრავალდნენ ისეთი ახალგაზრდები, რომლებიც სერიოზულად ფიქრობენ, ჰქონდეთ „საკუთარი საქმე“, ბიზნესი. არადა, ბიზნესი, თუნდაც მცირე, რთული და უადრესად სარისკოა, რადგან მას მხოლოდ მოგება კი არა, წაგებაც შეიძლება მოჰყვეს. მით უფრო, ქართული ხასიათის გათვალისწინებით.

აკი გულისტკივილით ამბობდა კიდეც ი. გოგებაშვილი: ჩვენნაირ საზარალოდ, ბედოვლათები აღმოვჩნდით არა მარტო ფულის ფლანგვაში, არამედ ენერგიის ცუდად-ბრალო სარჯვაშიც კი. დავით სარაჯიშვილი კი წინასწარმეტყველურად გვაფრთხილებდა: ვაგლახ, ქართველობა ხელის გამოღებას ხელის გაშვერას ამჯობინებს და, ვაითუ, დადგეს დრო, რომ იგი ქველმოქმედების იმედადღა დარჩესო.

ამ წერილში სწორედ დავით სარაჯიშვილზე – ქართული ბიზნესის „მამაზე“ მინდა ვისაუბრო, მისი აზრები და გამოცდილება გადავცე ჩვენს ახალგაზრდებს, რომლებსაც გაწმრახული აქვთ, იმუშაონ ბიზნესში ან უკვე მუშაობენ.

თავის დროზე დავით სარაჯიშვილი წუხდა, რომ დავკარგეთ სულის დაუღალავი შრომის ფასი, ზნეობრივი კაცი ინერტული გახდა და გაჩნდა პასიურად პაგიოსანი ინტელიგენტი. ინტელიგენციას ჩაეძინა. დაიწყო უზნეობის მარათონი. ზნეობრიობას თან გაჰყვა პაგრიოგიზმის ეკონომიკა. გვინს ობი მოეკიდა და დახავსდა.

გამრუდებული, დეფორმირებული ცნობიერების გასასწორებლად, დ. სარაჯიშვილის თვალსაზრისით, აუცილებელია საზოგადოების განვითარების კანონზომიერებებისა და თავისებურებების რეალურად აღქმა და საღი აზრი; განათლების მასტაბების გაფართოება, განათლების პოტენციალის გადიდება (და არა „პოლიგიკოსებისთვის განათლებულობის თამასის დაწევა“); კონსტრუქციული წინადადებები სოციალური ექსპერიმენტების დონეზე და თითოეულის პასუხგება იმაზე, რაც ჩვენს ირგვლივ ხდება; ეთიკური უწიგნურობისა და უზნეო ზნეობის დაძლევა.

დავით სარაჯიშვილის თვალსაზრისით მეწარმეობა – ეს არის: **1. ბიზნესის განვითარების შესაძლებლობების გამოვლენისა და მათი ოპტიმალური გამოყენების უნარი; 2. ცივილიზებული ქვეყნების ეკონომიკური და სოციალური განვითარების მამოძრავებელი ძალა; 3. მეწარმეობის ფილოსოფია – ეს არის პრაქტიკული ფილოსოფია; 4. უნარი – გონივრულად შეაფასოს საქმის პოტენციური მომგებიანობა და ოპტიმალურად გაანაწილოს რესურსები; 5. საქმიანობა, რომელიც არ დაიყვანება ბიზნესის მართვამდე და კაპიტალის ან კომპანიების ფლობამდე; 6. მოქმედება გაურკვევლობის, განუსაზღვრელობის, არასტანდარტულ, ექსტრემალურ პირობებში. განუსაზღვრელობა მეწარმეს უმახვილებს ინტუიციას; 7. მეწარმეობის ფილოსოფია აისახება მის კულტურაში. მეწარმეობის კულტურა – ეს არა მარტო ურთიერთხელსაყრელი გარიგებების სრულყოფის, საზოგადოების სამსახურის კულტურაა, ეს არის ინოვაციური კულტურაც; 8. მეწარმეობის განვითარება საბაზრო ეკონომიკის შექმნის პირობაა; 9. მეწარმეობის მთავარი ფიგურა ბიზნესმენია.**

დავით სარაჯიშვილი დარწმუნებული იყო, რომ ბიზნესი ადამიანის არსებობის უბრალო წესი კი არ არის, რომლითაც ის ფულს აკეთებს. თაღლითებიც აკეთებენ ფულს, მაგრამ ეს ბიზნესი არ არის. სადაც ფულია, იქ ცდუნებაც ყოველთვის დიდია, მაგრამ ბიზნესი ამ გზით კი არ უნდა წავიდეს, არამედ პაგიოსნების გზით და სწორედ ასე უნდა ააშენოს ის სამყარო, რომელიც ჩვენ სამაგალითოდ მიგვაჩნია.

მისი აზრით, ბიზნესი – **ეს არის გონებისა და გულის, ცოდნისა და ინტუიციის შეჯიბრი.**

ბიზნესმენის ოდინდელ თვისებებს – ინიციაგიგას, ენერგიულობას, თაოსნობას, გერგილიანობას, შეუპოოროობას და ა.შ. დავით სარაჯიშვილმა დაუმაგა **მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობის გრძნობა.** თავისი ფუნქციების წარმაგებით შესრულებისათვის მენეჯერმა ზედმიწევნით უნდა იცოდეს ეკონომიკა, ტექნიკა, ტექნოლოგია, ორგანიზაცია, განსაკუთრებით კი – მენეჯმენტის თეორია, პედაგოგიკა, სამართალმცოდნეობა, ფსიქოლოგია, სოციოლოგია და სხვ. უნდა იცოდეს ყოველივე ის, რაც მუშაკს უქმნის შრომით მოგებიციას, იწვევს დაინტერესებას, რაც მაღალნაყოფიერი შრომის უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია.

ბოლო ხანს ფეხს იკიდებს ბიზნესის სრულიად ახალი გაგება, ახალი იდეოლოგია. ახალი პარადიგმები განსაკუთრებული ძალით მკვიდრდება ბიზნესის თეორიასა და პრაქტიკაში, რასაც ჯერ კიდევ იმ დროს დიდ ყურადღებას აქცევდა დავით სარაჯიშვილი. ნიშანდობლივია ახალი პარადიგმების ორიენტაცია: მცირეზე და არა გიგანტურზე; დინამიკურზე და არა სტატიკურზე; ბუნებრივზე და არა მექანიკურზე; ინფორმაციაზე და არა მასშტაბებზე; ცოდნაზე და არა მანქანებზე; ტრადიციის შენარჩუნებასა და განვითარებაზე და არა რღვევაზე; ჰორიზონტალურ ურთიერთობებზე და არა იერარქიაზე.

ამ პრინციპების უმაღლეს დონეზე გაამრებისა და წარმატებით რეალიზაციის შესანიშნავი ნიმუშია დავით სარაჯიშვილის მთელი ცხოვრება და სამეწარმეო საქმიანობა.

დავით სარაჯიშვილმა საფუძველი ჩაუყარა **ბიზნესის ცვლილებას პუმანიზაციის მიმართულებით:** პაგიოსანი და ურთიერთსასარგებლო გარიგება თანამედროვე მეწარმეობის მნიშვნელოვანი ფუნქციაა, სხვა ელემენტებთან შეერთებით იგი წარმოადგენს მეწარმეობის ფილოსოფიის მნიშვნელოვან პრაქტიკულ გამოყენებას, **რომლის არსი საზოგადოების სამსახურია.**

დავით სარაჯიშვილი, როგორც ცივილიზებული მეწარმე, უდიდეს ყურადღებას უთმობს ბიზნესის კულტურას. მან იცის, კულტურული ადამიანი შეიძლება არ იყოს მეწარმე, მაგრამ მეწარმე ვალდებულია, იყოს კულტურული, თუნდაც იმიგომ, რომ ორიენტირებულია მუდმივ წარმაგებაზე. აკი უ. ფოლკნერიც ადასტურებს: ადამიანი ძლიერია, სანამ კეთილშინაარსი.

ყოველი კომპანიის ეთიკის დევიზი, ვინც პაგივს სცემს საკუთარ თავს, ასე გამოიხატგება: **მოგება – ყველაფერზე მაღალა, მაგრამ პაგიოსნება – მოგებაზე უფრო მაღლა!**

ამ დევიზის ერთი პირველი ავტორი ბაგონი დავით სარაჯიშვილია და მის საფლავის ქვას დაამშვენებდა ცნობილი იაპონელი ბიზნესმენის გადაო კასიოს ანდერძი შეალუსიადმი: **თუ გინდათ, ბედნიერი იყოთ, მთელი ძალები სხვა ადამიანების ბედნიერებას მოახმარეთ.**

ეს არის დავით სარაჯიშვილის უმთავრესი ანდერძი ყველასადმი და მთელი მისი ცხოვრება ამ ანდერძის სამაგალითო მსახურება იყო.

იჩქარე, აკეთო სიკეთე! – ვეიანდერძა ბაგონმა დავით სარაჯიშვილმა. ვინძლო, ავუსრულოთ ოცნება.

თეიგიზ ჭიაბრიშვილი.

⊙ გვეხმაურებიან

სიამოვნებით ვითანამშრომლებდი

ადამიანის ცხოველმყოფელობისთვის ორი აუცილებელი პირობაა საჭირო: პირველი – კვება ფიზიკური არსებობისთვის, და მეორე – ინფორმაციის წყარო ინგელექტუალური ცხოვრებისათვის. იყო დრო, ჩემს (და არა მარტო ჩემს) საფოსგო ყუთში ყოველდღიურად საკმარისზე მეტი ჟურნალ-გაზეთები და საკანონმდებლო მასალები იყრიდა თავს. საშუალება მქონდა არა მარტო ცხოვრების მაჯისცემას არ ჩამოვრჩენოდი, არამედ მის შუაგულში მეგრიალა. ახლა არა მაქვს იმის საშუალება, ან გამოვიწერო, ან ყოველდღიურად შევიძინო (ბიბლიოთეკებიც აღარ არსებობს, რომ იქ მაინც გავეცნო). ხანდახან ხელწამოსაკრავად შემთხვევით თუ ჩამოვარდება ხელში, ეგ არის და ეგ, მომრავლებული საგელვეიზიო გადაცემები კი მხოლოდ წამლავენ ჩვენს სულსა და გულს.

სწორედ ასეთი შემთხვევითობით ჩამოვარდა ხელში (ისიც გვიან) წლევანდელი 21 აგვისტოს „საქართველოს რესპუბლიკა“, სადაც გავეცანი ინკინერ-ეკონომისტის **დავით გუგავას** პაგარა წერილ „რაგომ ამჯობინებენ დუმილს მეცნიერები?“ მიევსალმები, რომ, ბოლოს და ბოლოს, უნდა შეჩერდეს ჩვენი უკუსვლა, ოღონდ წერილის საგაზეთო წინაათქმის სიგაყვეს – „მეურნეობის ძირითადი დარგები, რომლებიც ყველა ქვეყანაში მიჩნეულია კრიზისის დაძლევის უპირველეს საშუალებად, ჩვენში ერთ ადგილს ტკეპნიან“, არ ვეთანხმები. ერთ ადგილზე ტკეპნას კიდევ რა უშავს! იგულისხმება, რომ ის არსებობს, მოძრაობს და რაღაცას მაინც ქმნის, უბედურება ის არის, რომ ისინი აღარ არსებობენ და აღარც ერთ ადგილს ტკეპნიან, ხოლო თუ აქა-იქ კიდევ შემოვეჩრა რაიმე, მათი სიცოცხლეც ისეა ჩამკვდარი, ერთ ადგილზედაც ვეღარ იგკეპნებიან.

ეს ჩვენი დიდი კი არა, უდიდესი უბედურებაა. ამიგომ მივესალმები პაგიცემული დავითის წინადადებას, კრიზისის დასაძლევად თუ მართლაც შეიქმნება ჯგუფი, ცენტრი, სიაზო თუ სხვა რამ.

სიამოვნებით (და უანგაროდ) ჩავებმებიდი ამ ჯგუფის მუშაობაში.

ვალერიან მჟელიშვილი,
იურისტი.

⊙ განათლება

ზრუნვის საგანი – საინგილოს ქართული სკოლები

საინგილოში სამჯერ ვარ ნამყოფი. თავიდან, კახის ქართული სკოლის ისტორიის შესასწავლად, მისი დაარსების ერთ-ერთი თაოსანის – ქეთევან ბაჰალიაშვილის იუბილესაც დავესწარი. მაშინ საშუალება მქონდა კახის რაიონის სხვა ქართული სკოლების მუშაობასაც გავცნობოდი.

მეორედ საქართველოს ქალთა საბჭოს დავალებით სოფელ ითითალაში მცხოვრეს ქართველ ინვალიდ პოეტ გოგონას მარწია ბურაბაშვილს (გურგუნავას) საჩუქრები, ინვალიდის ეტლი და ქართული წიგნები ჩავუტანეთ. მაშინაც გავეცანი ითითალის საშუალო სკოლის ქართული სექტორის მუშაობას. ასევე სოფელ ალიაბადის სკოლის ბიბლიოთეკას წიგნები ვაჩუქეთ...

იმ დროს საინგილოს ქართული სკოლების თუ სექტორების მასწავლებლები საქართველოს მთავრობის უყურადღებობას უჩიოდნენ. ჰქონდათ მოძველებული სახელმძღვანელოები, არავინ ზრუნავდა მათი კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, მეთოდურ დახმარებაზე ხომ ლაპარაკიც ზედმეტი იყო.

და აი, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო ქვეყნის საზღვრებს გარეთ მცხოვრები ქართველების მიმართ სრულიად ახალი პოლიგიკის განხორციელებას შეუდგა. აზერბაიჯანის ქართულენოვანი სკოლების პედაგოგებმა ამ სამინისტროს თაოსნობით პროფესიული გადამზადება და სპეციალური წვრთნები გაიარეს.

მასწავლებელთა წვრთნები ორ ეტაპად გარდება. გადამზადების პროგრამის პირველი ეტაპი სამინისტრომ 27 სექტემბრიდან დაიწყო.

გადამზადება კახის რაიონის 6 ქართულენოვანი სკოლისა და ინტერნაციონალური სკოლის ქართულენოვანი სექტორის 104 მასწავლებელმა გაიარა. პარალელურად პროფესიული სწავლება ჩაუტარდათ ზაქათალის რაიონის დაბა ალიაბადის, სოფელ მოსულის და ბელაქნის რაიონის სოფელ ითითალას სკოლების ქართულენოვანი სექტორების მასწავლებლებს.

აზერბაიჯანის ქართულენოვანი სკოლების პედაგოგთა პროფესიული გადამზადების პროგრამის მეორე ეტაპი ზამთარში გაიმართება. საქართველოსა და ქართული კულტურის გასაცნობად საინგილოში მცხოვრები ბავშვები საქართველოში ჩამოიყვანეს.

კახის, ზაქათალისა და ბელაქნის რაიონებში 15000-მდე ქართული წარმოშობის მოქალაქე ცხოვრობს. რეგიონში 12 ქართულენოვანი სკოლაა, რომელშიც 388 მასწავლებელი 2345 მოსწავლეს ასწავლის, მათ დასახმარებლად უკვე პირველი ნაბიჯებიც გადაიდგა.

საქართველოს პარლამენტის განათლების, მეცნიერებისა და სპორტის კომიტეტის და განათლების მუშაკთა პროფკავშირის თაოსნობით, აზერბაიჯანის ქართული და აზერბაიჯანული სკოლების მოსწავლეებმა და მასწავლებლებმა ბორჯომსა და კოჯორში დაისვენეს. ეს კი განაპირობა მინისტრის – ალექსანდრე ლომაიას საინგილოში სტუმრობამ. მისი რამდენიმე ვიზიგის დროს კახის, ბელაქნის და ზაქათალის ქართულენოვანი სკოლები მთლიანად მომარაგდა სახელმძღვანელოებითა და სასწავლო თვალსაჩინოებით, ამ მიზნით სამინისტროს ბიუჯეტიდან 53000 ლარი გამოიყო, მნიშვნელოვანი ნაწილი კი შეგროვდა ქართული საზოგადოების წარმომადგენლების – ბიზნესმენების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და რიგითი მოქალაქეების მიერ, ფონდ „ღია საზოგადოება საქართველოს“ ხელშეწყობით. მისი დახმარებით განხორციელდა 14 ათასი ლარის ღირებულების საბავშვო და პედაგოგიური პერიოდიკის გამოწერაც, დაბა ალიაბადში მცხოვრები ქართველებისათვის საბავშვო ბაღის აღდგენაზეც ზრუნავენ.

განათლების სისგემაში მიმდინარე რეფორმა სიახლის ძიებაა, ეს სიახლე საქართველოდან საინგილოს ქართულენოვან სკოლებსაც მისწვდა.

ნათელა ფაილოძე.

⊙ მოულოდნელი რაკურსით

როცა ადამიანს არ იცნობ, მისი შეფასებისგან თავი უნდა შეიკავო

ჩვენს გაზეთში გივი სიხარულიძეზე ადრე ორი მასალა დავბეჭდე. მკითხველთან გულახდილი უნდა ვიყო და ვიტყვი, რომ ზოგიერთებს, ცოტა არ იყოს, ზედმეტად ეჩვენათ მისი შემოქმედების ჩემეული შეფასება. თუმცა, ყველას თავისი აზრი აქვს. მთავარია, რომ გივი სიხარულიძე მართლაც იშვიათი ადამიანია. ხშირად, მიზეზთა და მიზეზთა გამო, მავანი თავისი გალანგის რეალიზებას ვერ ახერხებს. მან კი შუახნის ასაკში განცდილ-ნანახის სხვებისთვის გაზიარება მოინდომა... მოთხრობების წერა დაიწყო. ბევრმა სეეპგიკურად შეხედა ამ ამბავს. იგი კი მაინც წერდა...

მის მგრძნობიარე სულს სათქმელიც კი ბევრი დაუგროვდა, ყველაფრის მნახველს ცხოვრების მანძილზე განცდილი ტკივილი თუ სიხარული. როგორც ხდება ხოლმე ჩვენში, ამას ყურადღება არავინ მიაქცია, ამ დროს კი ამერიკელები კითხულობდნენ სიხარულიძის ნოველებს (ბევრი უცხოურად ითარგმნა) და აღფრთოვანებას ვერ მალავდნენ, რადგან მათ ის სამყარო აღმოაჩინეს, სიკეთის, სიყვარულის, მიგეკვების, თანადგომის სამყარო, რომელიც კარგა ხანია დაკარგეს ნაირგვარი ცოდვების მორევში ჩაძირულმა დიდმა ქვეყნებმა. მას ქართული სულის ანდამატი ჰქვია, რომელიც ჩვენს ერს დასაბამიდან გამოარჩევს სხვათაგან, მერე თანდათან ჩვენშიც დაიწყეს ამ ციცქნა ნოველების კითხვა, რასაც უამრავი ბარი და გამოხმაურება მოჰყვა.

ამას წინათ 17 წლის გიგი ჭიპაშვილს „სტეინვეის როიალი“ რომ წაუკითხავს, სახლში სწვევია და რამდენიმე საათი მისთვის დაუკრავს თურმე, ასე ვიქვათ, კონცერგი უძღვნია. პიანისგი ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის მე-2 კურსის სგუდენგი, ორი საერთაშორისო კონკურსის ლაურეაგია. იგი 8 საათი უკრავს თურმე და მასზე ძალიან დიდ იმედებს ამყარებს მისი პედაგოგი ოენგიზ ამირეჯიბი. პიანისგი მოკრძალებულია და საკუთარ თავზე საუბარი უჭირს, ის მხოლოდ მუსიკით ცხოვრობს. როდესაც ბაგონმა გივიმ მიამბო ამ ახალგაზრდა კაცის შესახებ, დავინტერესდი და იგი რედაქციაში ვეგწვია. მის გულწრფელობაში ეჭვი მართლა არ შემპარვია. თავად მოვუსმინოთ მას:

– შემთხვევით ჩამივარდა ხელში გივი სიხარულიძის მოთხრობები, წავიკითხე „სტეინვეის როიალი“, რომელმაც ჩემზე საოცარი შთაბეჭდილება მოახდინა, აღფრთოვანებულმა გადავწყვიგე, მოთხრობის ავტორი პირადად გამეცნო, მხოლოდ დიდ პიანისგს შეუძლია იმის აღქმა და დანახვა, თუ როგორ კვდება როიალი, ჯერ ეგაპობრივად, შემდეგ ემშვიდობება კლავიშებს, სიმებს, ეს ყველაფერი მწერალს იმდენად ზუსგად აქვს აღწერილი, რომ ჩემში გაოცებას იწვევს. სწორედ ეს არის ავგორის დიდი გამარჯვებაო, – მეუბნება გიგი ჭიპაშვილი.

...გიგი სიხარულიძისთვის ერთ-ერთ პროფესორს დაურეკავს და ბოდიში მოუხდია, თქვენზე სულ სხვა წარმოდგენის ვიყავი და როგორ ვცდებოდი თურმეო. ბათუმის მე-13 სკოლის ქართული ენისა და ლიგერაგურის პედაგოგს გენო ფოგიბერიძეს მიუწვევია გივი სიხარულიძე და საღამოზე ერთერთ მოსწავლეს ნიკო სისვაძეს ასე უთქვამს: როცა მოვკვდები, თქვენი მოთხრობა „სევდიანი სკამი“ თან ჩამაგანეთო. მწერალს შეწუხებულს უპასუხია – ჩემი შვილო, ჩემი რაინდო, შენ მოდი ამ წიგნით ჩემს დაასფალგებაზეო. ასეთი მაგალითების მოყვანა მრავლად შეიძლება.

ამას წინათ ცნობილი დრამაგიგრგი და სცენარისგი რეზო კლდიაშვილი შემხვდა, – გივი სიხარულიძის მოთხრობების მიხედვით ფილმის სცენარზე ვმუშაობ, თავისი შინაარსით სრულიად განსხვავებული ჟანრისაა და, ვფიქრობ, ურიგო არ უნდა გამოვიდესო, – მითხრა. გივი სიხარულიძესთან მუშაობა ძალიან საინგერესოა, იგი, რაღა დასამალია და, სხვანაირი მყავდა წარმოდგენილი. არადა, თურმე სევდის სკამზე ზის და იცით, რა უნდა გითხრათ? როცა ადამიანს არ იცნობ, მისი შეფასებისგან თავი უნდა შეიკავო. ბევრ პოპულარულ, ცნობილ ადამიანთან მქონია ურთიერთობა, მაგრამ ასეთი რამ არ მინახავს. ჩემს გაოცებას იწვევდა, რომ მასთან გუნდ-გუნდად მოდიოდნენ ახალგაზრდები, უფროსი თაობის წარმომადგენლები, სხოვდნენ თავის წიგნებს, ავგოგრაფებს, ეხმარებოდნენ ჩვენს სცენარზე მუშაობისას ქოსულეთში. ჩემთვის გასაკვირი ის კი არ იყო, რომ გივი პოპულარულია, არამედ ის, რომ ამქვეყნად, მიუხედავად გაჭირვებისა, ხალხს მაინც შერჩენილი აქვს სიყვარული, პაგივისცემა და მომავლის იმედი. ბედნიერი ვიყავი, როდესაც ვუყურებდი ამ თბილ ურთიერთობებს, აქ ამ სიგუაციაში მომეწონა საკუთარი თავი. სიმართლე გითხრათ, ორ გრძნობას არ ვიცნობ – ეჭვიანობას და შურს. ვიღაცას შეიძლება თავის ქალაქში ეს კაცი აღიზიანებდეს. ბოლოს და ბოლოს მე ყველას გასაგონად უნდა ვთქვა, ნუ გაგაღიზიანებთ გივი სიხარულიძე, იგი ისეთივეა, როგორც მისი მოთხრობები და ნოველები, ენებებით, განცდებით, ტკივილითა და სიხარულით სავსე, – ამბობს ბაგონი რეზო.

... გივი სიხარულიძესა და მის ნოველებზე დაურულებლად შეიძლება საუბარი. თითოეული მათგანის უკან დგას მორალი, რომ ადამიანის მთავარი დანიშნულებაა სიკეთე, სიყვარული, რომ უკეთური ადამიანი სიცოცხლეშივე მკვდარია. აკი სწორედ ამასვე ამბობს თავად ავგორი ერთგან: „ადამიანის ცხოვრებაში სიკეთეი მოდის მაშინ, როცა ის კარგავს სიკეთის გრძნობას და ხდება მონა ბოროგებისა. სხვა შემთხვევაში იგი აგრძელებს სიცოცხლეს“.

საქართველო უსათუოდ გადარჩება, რადგან ჩვენში ჯერ კიდევ არ დავიწყნაათ სიკეთე, რამაც გამოგვაგარა უახლესი წარსული უმძიმესი წლები, რაც ნამდვილად გაძრამდე მიგვიყვანს.

ნანა სულავა.

⊙ მხარე

ნარაზენის სადაგი დღეები

90-იანი წლების დასაწყისის შეიარაღებული ბანდების ავადმოსაგონარი თარეში თითქმის არ დაგყობია ნარაზენსა და ნარაზენელებს, რაშიც უმალ დარწმუნდები კაცი, როცა საკუთარი თვალით ნახავს სოფლის ცენგრში მაღალი არქიგექგურული გემოვნებით ნაგები კულგგრის სასახლეს, საკაბრო ცენგრს, ბაგა-ბაღს, აფთიაქს, კინოდარბაზს, საშუალო სკოლის შენობას თუ სხვა ნაგებობებს.

გავკვდნიერდები და ვიტყვი, რომ რესპუბლიკის მასშგაბით კაციშვილი იშვიათად თუ იხილავს მეორე სოფელს, რომელსაც ასე ჰქონდეს შენარჩუნებული ძველი იერ-სახე. მაგრამ, ეს ყველაფერი თავისით არ მოსულა, ამაში ლომის წილი უდევთ ნარაზენის ყოფილ კოლმეურნეობის თავმჯდომარეს, აწ გარდაცვლილ მიხეილ ლომაიას და ამ სგრიქონების ავგორს. რა თქმა უნდა, სოფლის მოსახლეობასთან მყარი კავშირის პირობებში გაკეთდა ეს სამმეალელი საქმე, რომელიც, როგორც ძველი, ისე ახალი ხელისუფლების ყურადღების გარეშე არ დარჩენილა. ბუნებრივია, არც ნარაზენელი ამომრჩეველები იქნებოდნენ უმადურნი, რომლებმაც 2002 წლის 2 ივნისს გამართული ადგილობრივი მმართველობის არჩევნებში ხმათა უმრავლესობით ამორჩიეს სოფლის გამგეგლად და საკრებულოს თავმჯდომარედ.

ტრადიციულად, ნებისმიერი საარჩევნო კამპანიის დროს გრძელი და მსუგავ პროგრამები იწერება, რაც, სამწუხაროდ, მერე ნაკლებად ხორციელდება. ამიგომ, მე ჩემს ამომრჩეველებს, თანასოფლელებს შევპირდი მხოლოდ ის, რისი გაკეთებაც შემეძლო, არჩევნებიდან აგერ უკვე 2 წელი შესრულდა და მიუხედავად მწირი სპბიუჯეგო თანხებისა, შეკეთდა შიდასასოფლო გზები, შუადღის ცენგრალური საავგომობილო გზა, გარკვეულ მონაკვეთზე გაშენდა ახალი ქარსაფარი ზოლი. შეკეთდა პირველი საშუალო სკოლის სახურავი, კეთილმოეწყო შუადღის პოლიციის ნარაზენის ქვეგანყოფილების შენობა. სხვათა შორის, აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ წლების განმავლობაში ეს ქვეგანყოფილება სხვაგან, სოფელ კოლხიდაში იყო განთავსებული, უუსალოდ შინაგან საქმეთა ყოფილი მინისგრის გიგა ბარამიძის დახმარებით შეძენილი მისი ნარაზენში გადმოგანა. სოფლის პედაგოგებს მივეციით 3 ათას ლარამდე ხელფასის დავალიანება. მძიმე ეკონომიკურ პირობებში მყოფ მოსწავლეებს ყოველწლიურად ვუხდით სწავლის საფასურს 50-50 ლარის ოდენობით. რამდენიმე ავადმყოფს გაეწია დახმარება მედიკამენგების შეძენაში. მჭიდრო კონგაქტები გვაქვს წითელი ჯვრის საერთაშორისო ორგანიზაციის ზუგდიდის ოფისთან, რომელიც ნარაზენში ახორციელებს სამწლიან პროგრამას. მისი დახმარებით ათეულობით ოჯახი გამოვიდა დუხჭირი ეკონომიკური კრიზისიდან.

ვაღიარებ, რომ გაკეთებული მღვაში წვეთია და უფრო მეგიანი გასაკეთებელი. ვფიქრობთ, ჩვენი ძალებით სოფლის ცენგრში ავამოქმედოთ ერთი ბაგა-ბაღი ერთჯერადი უფასო კვებით. მართალია, კიდევ ბევრი კარგი ჩანაფიქრი გვაქვს, მაგრამ სოფელში ჯერ კიდევ არიან ადამიანები, რომლებიც ცდილობენ ხელი შეგვიშალონ კეთილ საქმეთა კეთებაში. წერენ უსაფუძველო საჩივრებს.

სამწუხაროდ, მათ შორისაა ბაგონი ბორის ლომაია, რომელიც ადრე ნარაზენის ჩაის მეურნეობის დირექგორად მუშაობდა, მერე კი ამავე სოფლის საკრებულოს მდივანნი იყო. არ ვიცი, რის საფუძველზე, მაგრამ ის აგრესიულად განეწყო ჩვენდამი და გამგეობასა და საკრებულოს კორუმპირებულს უწოდებს. მაშინ როცა ამის რეალური ფაქგები ვერ მოუძებნია. თავის საჩივრებზე მან პასუხები მიიღო სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო ადმინისგრაციის კორუფციის წინააღმდეგ მებრძოლი სამსახურიდან, საქართველოს ბუნებისა და გარემოს დაცვის სამინისგროდან... ის განაწყენებულია – სოფლის მოსახლეობამ 2002 წლის 2 ივნისის ადგილობრივი მმართველობის არჩევნებისას მას ნდობის მანდატი არ მისცა.

ასე რომ, ნარაზენი ფეხზე დგება, მხარს უბამს „ვარდების რევოლუციის“ შემდგომ აღმშენებლობით პროცესს და ამ წინსვლაში სოფლის მოსახლეობა, საკრებულო და გამგეობა შეთანხმებულად შრომობენ.

ზამორ ჭანჯღავა,
სოფელ ნარაზენის გამგებელი.

⊙ კანონი და მეწარმე

მოჯადოებული „ოქროს სამკუთხედი“

(მესამე გვერდიდან)

მოვიყვანთ კიდევ ერთ ციგაგას, ამჯერად შესწორებული კანონმდებლობიდან: დამაგებული IV თავის 27 „გ“ პუნქგი ითვალისწინებს: სათანადო წესით გიპდამგიცებული და დამოწმებული გაზომვის საშუალებების – ძვირფასი ლითონების ასაწონად სასწორს, რომლის ცდომილება არ აღემაგება ასაწონი მასის 0.001 პროცენგს. არც საქართველოს და არც საერთაშორისო სგანდარგები არ მოითხოვენ ცდომილების 0.01-ზე მეგ სიზუსგეს ძვირფასი ლითონების შემთხვევაში. უფიქრიათ იმაზე, თუ რა ბედი ეწევა ძვირფასი ქვების ასაწონ თანამედროვე ციფრული ტექნოლოგიებით დამზადებულ პროგრამული უზრუნველყოფით აღჭურვილ სასწორებს, რომელთაც თვითონ გააჩნიათ სგანდარგული ასაწონი მოწყობილობა და თვითონვე ავგომაგურ პროგრამულ რეჟიმში ახორციელებს სასწორის სიზუსგის კორექციას, რაც აბსოლუგურად შეესაბამება სგანდარგის მოთხოვნებს. კარგი იქნებოდა გაცემულიყო „რეკომენდაციები“, სად შეეძინათ მწარმეებს „ძვირფასი ქვების ასაწონად“ ორპრიზმიანი სპეციალური (კარგაგული) სასწორები, მით უმეგეს, რომ ისინი მხოლოდ და მხოლოდ ე. წ. სსრ კავშირის დროინდელ „ეგორსანში“ და ძვირფასი ქვების მომპოვებელ და გადამმუშავებელ საწარმოებში გვხვდებოდა. იცავს კი თავად „დეპარგამენგი“ კანონში შესწორებების მოთხოვნებს როგორც 0.001 პროცენგით ცდომილების სიზუსგის, ასევე ასაწონი მოწყობილობის ტექნიკური მდგომარეობის მხრივ?

იგივე შესწორებული კანონი ითვალისწინებს კერძო მწარმისთვის არანაკლებ 5 კვადრაგული მეგრი ფართის ქონას საკუთარი შესასვლელით. წარმოიდგინეთ ძვირფასი ლითონების ნაკეთობების სავაჭრო ბაზრობები, სადაც 200 ან მეგი კერძო მეწარმეა! ასეთი ფართის შემოღებამ და მასთან დაკავშირებულმა გარეთულებებმა მოგვცა ასეთი შედეგი: უმეგეს შემთხვევაში 4 კერძო მეწარმე „ერთიანდება“, აწყობს 5 კვადრაგული მეგრის სარეალიზაციო ადგილს, ერთ-ერთი მთავანი იღებს მენაკლებად ხორციელდება. ამიგომ, მე ჩემს ამომრჩეველებს, თანასოფლელებს შევპირდი მხოლოდ ის, რისი გაკეთებაც შემეძლო, არჩევნებიდან აგერ უკვე 2 წელი შესრულდა და მიუხედავად მწირი სპბიუჯეგო თანხებისა, შეკეთდა შიდასასოფლო გზები, შუადღის ცენგრალური საავგომობილო გზა, გარკვეულ მონაკვეთზე გაშენდა ახალი ქარსაფარი ზოლი. შეკეთდა პირველი საშუალო სკოლის სახურავი, კეთილმოეწყო შუადღის პოლიციის ნარაზენის ქვეგანყოფილების შენობა. სხვათა შორის, აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ წლების განმავლობაში ეს ქვეგანყოფილება სხვაგან, სოფელ კოლხიდაში იყო განთავსებული, უუსალოდ შინაგან საქმეთა ყოფილი მინისგრის გიგა ბარამიძის დახმარებით შეძენილი მისი ნარაზენში გადმოგანა. სოფლის პედაგოგებს მივეციით 3 ათას ლარამდე ხელფასის დავალიანება. მძიმე ეკონომიკურ პირობებში მყოფ მოსწავლეებს ყოველწლიურად ვუხდით სწავლის საფასურს 50-50 ლარის ოდენობით. რამდენიმე ავადმყოფს გაეწია დახმარება მედიკამენგების შეძენაში. მჭიდრო კონგაქტები გვაქვს წითელი ჯვრის საერთაშორისო ორგანიზაციის ზუგდიდის ოფისთან, რომელიც ნარაზენში ახორციელებს სამწლიან პროგრამას. მისი დახმარებით ათეულობით ოჯახი გამოვიდა დუხჭირი ეკონომიკური კრიზისიდან.

ვაღიარებ, რომ გაკეთებული მღვაში წვეთია და უფრო მეგიანი გასაკეთებელი. ვფიქრობთ, ჩვენი ძალებით სოფლის

⊙ გვირეკავენ, გვეკითხებიან

– მზრდი ობოლ ძმისშვილებს, რომელთაც ეძლევათ პენსია და ყოველთვიური სოციალური დახმარება 22-22 ლარის ოდენობით თვეში.

გთხოვთ, მაცნობოთ, კანონის თანახმად რა სახის შედავათებით სარგებლობენ მეურვეობის ქვეშ მყოფი უდედმამო ბავშვები?

ნუგზარ ბახტაძე.

– მეურვეობის (მზრუნველობის) ქვეშ მყოფ ყოველ უდედმამო ობოლ ბავშვს ენიშნება სოციალური (ოჯახური) დახმარება 22 ლარის ოდენობით თვეში, მიუხედავად მეურვის შრომისუნარიანობისა.

– დედაქალაქში მცხოვრენი, ქ. თბილისის ბიუჯეგის ხარჯზე, მთლიანად თავისუფლდებიან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გგგანისა და მოხმარებული სასმელი წყლის გადასახადისაგან;

– ბუნებრივი აირის უფასო მოხმარება განესაზღვრებათ 40 კუბმეგრის ოდენობით თვეში, ხოლო ოჯახში შეღავათის მქონე ორი ან მეგი პირის არსებობისას – 60 კუბმეგრის ოდენობით;

– მათვე ეძლევათ სოციალური დახმარების განყოფილებიდან მგმავრობის კომპენსაცია თვეში 7 ლარის ოდენობით.

– მარ პერსონალური პენსიონერი, ვცხოვრობ თბილისში ქალიშვილთან ერთად, რომელიც მუშაობს მცირე ხელფასზე. პენსიას ვიღებ 17 ლარს, არანაირი დანამატით ან შეღავათით არ ვსარგებლობ.

გთხოვთ, განმიმარგოთ, კანონით არის თუ არა გათვალისწინებული რაიმე სახის დახმარება ან შეღავათი ჩემი კატეგორიის პირებზე?

რუსუდან ლარბაძე.

– კანონის თანახმად, დედაქალაქში მცხოვრე პერსონალურ პენს

Georgia Enterprise Growth Initiative

აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტო (USAID/Caucasus)/საქართველოს სამეწარმეო საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობის პროექტი (GEGI)

განცხადება
გრანტების საკონკურსო პროგრამის II რაუნდის შესახებ

საქართველოს სამეწარმეო საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობის პროექტი (GEGI) აცხადებს გრანტების საკონკურსო პროგრამის მეორე რაუნდს. პროგრამის დაფინანსება ხორციელდება აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) მიერ „უცხოური დახმარების შესახებ აქტის“ შესაბამისად და განიხილება როგორც საქართველოში კერძო სექტორის განვითარებისთვის გათვალისწინებული დახმარება. საქართველოს სამეწარმეო საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობის პროექტი მიზნად ისახავს თანამშრომლობას კერძო სექტორთან, ბიზნესასოციაციებსა და სამოქალაქო საზოგადოების სხვა ორგანიზაციებთან საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და სხვა სფეროებში არსებული ბარიერების გამოსავლენად და სამეწარმეო საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით დახმარების გაწევას რეფორმების გატარებაში, რაც, თავის მხრივ, საქართველოში ხელს შეუწყობს ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებას და ეკონომიკურ ზრდას.

საქართველოს სამეწარმეო საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობის პროექტის (GEGI) გრანტების საკონკურსო პროგრამის მთავარ ამოცანას წარმოადგენს საქართველოს ბიზნესასოციაციებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის კონკურენტუნარიანობის შესაძლებლობის უზრუნველყოფა. ზემოაღნიშნული არასამთავრობო ორგანიზაციები და ბიზნესასოციაციები მიზნად უნდა ისახავდნენ კერძო სექტორის განვითარებას იმ პროექტების განხორციელების მეშვეობით, რომლებიც მთლიანად შეესაბამება პროექტის ძირითად ამოცანებს. ამ პროგრამის ფარგლებში დაფინანსებული პროექტები შედეგებზე და კონკრეტული პრობლემების გადაჭრაზე უნდა იყოს ორიენტირებული.

ზემოაღნიშნული გრანტების პროგრამის ფარგლებში მიიღება განაცხადები ექვსთვიან პროექტებზე, რომელთა ბიუჯეტი უნდა შეადგენდეს 8 000-30 000 აშშ დოლარს. განაცხადი სრულად უნდა აკმაყოფილებდეს განაცხადის წარმოდგენის ოფიციალურ წესებში განსაზღვრულ მოთხოვნებს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, მისი განხილვა არ მოხდება. განაცხადების წარმოდგენის ოფიციალური წესები გამოქვეყნდება 2004 წლის 5 ოქტომბერს და ამ დოკუმენტის ნახვა შესაძლებელი იქნება საქართველოს სამეწარმეო საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობის პროექტის ვებ-გვერდზე: *www.gegi.ge*

საქართველოს სამეწარმეო საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობის პროექტი გეგმავს ტრენინგის ჩატარებას განაცხადის შემომტანათათვის ამა წლის 13 ოქტომბერს.

დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად, გთხოვთ, დაუკავშირდეთ ქ-ნ ირინე სალუქვაძეს, საქართველოს სამეწარმეო საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობის პროექტის გრანტების მენეჯერს, ტელეფონებზე: 92-23-55/92-23-74 ან ელ.ფოსტით, მისამართზე: *isalukvadze@gegi.ge*

საქმე 3/29-01

ფორმა №

გადახდის ბრძანება

3 თებერვალი 2004 წ. **ქ. თბილისი**

გლდანი-ნაძალადევის რაიონული სასამართლოს მოსამართლემ ნ. მაისურაძემ ერთპიროვნულად განვიხილე აშშ მსოფლიო მზრუნველობის და განვითარების საქართველოს წარმომადგენლობის განცხადება დავალიანების გადახდის ვალდებულების შესახებ, რომელიც ეხება მოპასუხე ინეზა ბობოხიძის მიმართ სესხის ხელშეკრულებიდან წარმოშობილი დავალიანების 6749,21 აშშ დოლარის დაკისრებას მოპასუხეზე. 1999 წლის 13 მაისს დაიდო სესხის ხელშეკრულება მოსარჩელე ორგანიზაციასა და მოპასუხე ინეზა ბობოხიძეს შორის, რომლის საფუძველზე ინეზა ბობოხიძემ ისესხა 6000 აშშ დოლარი 24 თვის ვადით წლიური 26 პროცენტის დარიცხვით. შედგა სესხის გადახდის ყოველთვიური გრაფიკი. 1999 წლის 1 დეკემბერს მოპასუხემ კრედიტორისგან კვლავ ისესხა 2000 აშშ დოლარი, ხოლო 2000 წლის 5 დეკემბერს კიდევ 2000 აშშ დოლარი. მოპასუხემ ყოველგვარი საპატიო მიზეზის გარეშე შეწყვიტა სესხის გადახდის გრაფიკით გათვალისწინებული გადასახადების გადახდა 2002 წლის 9 იანვრიდან. დღეისათვის მოპასუხის დავალიანება შეადგენს 6749,21 აშშ დოლარს, საიდანაც 5313,26 აშშ დოლარი არის სესხის ძირითადი ნაწილი, 830.07 აშშ დოლარი პროცენტი და პირგასამტეხლო 605,88 აშშ დოლარი.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ვიხელმძღვანელე რა საქართველოს სსკ 303-ე და 306-ე მუხლებით,

ვბრძანებ:

დაკმაყოფილდეს აშშ მსოფლიო მზრუნველობისა და განვითარების საქართველოს წარმომადგენლობის განცხადება. მოპასუხე ინეზა ბობოხიძეს მოსარჩელის სასარგებლოდ გადახდეს სესხის ძირითადი თანხა 5313,26 აშშ დოლარი, დარიცხული პროცენტი 830,07 აშშ დოლარი და პირგასამტეხლო 605,88 აშშ დოლარი. მთლიანობაში 6749,21 აშშ დოლარი და სახ. ბაჟი 215 ლარის ოდენობით.

05.10.04 წ.
მოსამართლე
მაისურაძე.

შპს „სელა-აისბერგის“ გაკოტრების მმართველი ლევან ჯვარშეიშვილი აცხადებს, რომ აუქციონის წესით იყიდება ვალაუვალი მოვალის, შპს „სელა-აისბერგის“ ქონება.

აუქციონი ჩატარდება 2004 წლის 9 ოქტომბერს, დღის 11 საათზე, შემდეგ მისამართზე: ს. ი. 0165, ფონიჭალა, თბილისი.

გასაყიდად გამოტანილი იქნება შემდეგი ქონება შემდეგი ფასებით:

1. მოტოროლერი „აპე-50“ 20 ერთეული, საერთო ღირებულებით 16 485.23 ლარი;
2. ავტომანქანა გაზ-52-01 1 ერთეული, საერთო ღირებულებით 290.65 ლარი;
3. სალაროს აპარატი „მერკური“ 11 ერთეული საერთო ღირებულებით 737.79 ლარი;
4. მათარა 27 ერთეული, საერთო ღირებულებით 76.77 ლარი.

აუქციონზე ქონების შემძენს ევალება აუქციონის დაწყებამდე წარმოადგინოს წერილობითი განაცხადი და გადაიხადოს „ბე“ ქონების საწყისი ფასის 10 პროცენტის ოდენობით გაკოტრების მმართველის სპეციალურ ანგარიშზე, ხოლო დანარჩენ თანხას გადაიხდის მომდევნო 5 დღის ვადაში იმავე ანგარიშზე.

დაწვრილებითი ინფორმაციის მიღება შეიძლება მისამართზე: 0165, ქ. თბილისი, ფონიჭალა, შპს „სელა-აისბერგი“. ტელეფონი: 877 49-82-58.

გაკოტრების მმართველი ლ. ჯვარშეიშვილი.

განცხადება

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო აცხადებს ღია ტენდერს სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის ქ. თბილისში განთავსებულ ყველა და ქსნის №7 [illegible] და ტუბერკულოზით დაავადებულთა სამკურნალო დაწესებულებებისათვის ა.წ. ნოემბერ-დეკემბრის თვეებში პურის მიწოდების უფლების მოსაპოვებლად.

რეკვიზიტები – რუსთაველის გამზირი №30

შესყიდვის ობიექტია:

შესასყიდი საქონელი უნდა იყოს მაღალი ხარისხის.

ტენდერში მონაწილეობის მიღება შეუძლია ყველა დაინტერესებულ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს.

ტენდერში გამარჯვებულების მიერ აღნიშნული საქონლის მიწოდება უნდა განხორციელდეს **2004 წლის 1 ნოემბრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით** შემსყიდველის მიერ წინასწარ განსაზღვრული საქონლის მოცულობისა და მიწოდების გრაფიკის შესაბამისად, ზემოთ ჩამოთვლილ მისამართებზე ცხრილის მიხედვით.

ტენდერში მონაწილეობის მსურველებმა სატენდერო კომისიას „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ კანონის შესაბამისად საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა წარმოადგინონ ქართულ ენაზე (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ საკვალიფიკაციო მონაცემები წარმოდგენილ უნდა იქნეს ინგლისურ ენაზე, ქართულ ენაზე ნოტარიულად დამოწმებული თარგმანის დართვით), 2004 წ. 20 ოქტომბრიდან 21 ოქტომბრის 18 საათამდე, შემდეგ მისამართზე:

თბილისი, (0146), რუსთაველის გამზირი №30, ოთახი **№62ª, ტელ. 75-83-35.**

საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას:

იურიდიული პირებისათვის:

– ცნობას საქართველოს ნოტარიუსთა პალატიდან, რომ მის ქონებზე არ არის დადებული ყადაღა (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);

– ცნობას სასამართლოდან, რომ მის მიმართ არ მიმდინარეობს მისი გაკოტრების ან სანაციის საქმის წარმოება, არ მიმდინარეობს მისი რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);

– ცნობას საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროდან, რომ ტენდერში მონაწილეობის მსურველი იურიდიული პირის ხელმძღვანელები უკანასკნელი ხუთი წლის განმავლობაში არ არიან ნასამართლევი ან შესყიდვის დაწყების მომენტისათვის მათ მიმართ არ არის აღძრული სისხლის სამართლის საქმე მათ სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);

– ხელმძღვანელის იდენტიფიკაციის შესახებ (ამონაწერი სამეწარმეო რეესტრიდან რეგისტრაციის შესახებ).

ფიზიკური პირებისათვის:

– ცნობას შესაბამისად უფლებამოსილი ლიცენზირებული სამედიცინო დაწესებულებიდან, რომ იგი ქმედუნარიანია;

– ცნობას შინაგან საქმეთა სამინისტროდან, რომ იგი უკანასკნელი ხუთი წლის განმავლობაში არ იყო მსჯავრდადებული და შესყიდვის მომენტში მის მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმე მის ეკონომიკურ და სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისათვის.

– ცნობას სასამართლოდან, რომ მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოტრების საქმის წარმოება.

– ტენდერში მონაწილეობის მსურველი პირი გაივლის საკვალიფიკაციო შერჩევას, დასახელებულ იქნება პრეტენდენტად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ წარმოადგენს ზემოთ ჩამოთვლილ ყველა საკვალიფიკაციო დოკუმენტს და ისინი არ აღმოჩნდება ყალბი.

სატენდერო დოკუმენტაცია პრეტენდენტებს გადაეცემათ მათ მიერ სატენდერო მოსაკრებლის გადახდის შემდგომ, მისამართზე – საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო, რუსთაველის პროსპექტი 30, ოთახი **№62ª, ქართულ ენაზე,** 2004 წლის 25 ოქტომბრიდან 26 ოქტომბრის 18 საათამდე

სატენდერო მოსაკრებლის საბანკო რეკვიზიტებია:

საქ. იუსტიციის სამინისტრო, კოდი 117 ა/ა №000141408, ეროვნული ბანკი, კოდი 220101107, საიდენტიფიკაციო კოდი 203845349. შემოსავლის ორდერში აუცილებლად უნდა მიეთითოს საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო, სატენდერო მოსაკრებელი (500 ლ.)

პრეტენდენტის სატენდერო წინადადება უნდა შედგეს შესყიდვის ობიექტის მიხედვით. გამოცხადდება მხოლოდ ერთი გამარჯვებული.

პრეტენდენტები ზემოთ ჩამოთვლილ მისამართზე, შესყიდვის წინადადებას წარმოადგენენ დახურული კონვერტით.

დამატებითი ინფორმაციისათვის მიმართეთ საკონტაქტო პირს – **გოჩა ბიკაშვილს, ტელეფონის ნომერი – 75-83-35, რუსთაველის გამზირი 30, ოთახი 62ª.**

დამატებითი ინფორმაცია:

სახელმწიფო შესყიდვები რეგულირდება შემდეგი საკანონმდებლო აქტებით:

– საქართველოს კანონი „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“;

– დებულება „სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელების წესის შესახებ“;

–საქართველოს კანონი „საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში დამატებების შეტანის შესახებ“

სახელმწიფო შესყიდვების პროცედურის განხორციელების დროს წარმოქმნილი პრეტენზიები გასაჩივრდება „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ საქართველოს კანონის 24[1] მუხლის, „სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელების წესის შესახებ“ დებულების 33-37-ე მუხლებისა და საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. იმ პრეტენდენტებს, რომლებიც გადაიხდიან სატენდერო მოსაკრებელს, გადაეცემათ სატენდერო დოკუმენტაცია და განზრახვათა შესახებ ხელშეკრულება.

მოკლეს სამი მოთარეშე

ორშაბათს განხორციელებული საპაერო დარტყმის შედეგად მოკლულია სულ ცოტა სამი პალესტინელი მოთარეშე.

როგორც მედიკოსებმა აღნიშნეს პალესტინელ ლგოლეელთა ჯაბალიის ბანაკში, მათ ვერ შეძლეს დახმარებოდნენ მეოთხე აღამიანს, რადგან ექიმებს ამის საშუალება არ მისცა ებრაელი სამხედროების მიერ გახსნილმა ცეცხლმა.

ისრაელის არმიის წარმომადგენლები კი აცხადებენ, რომ დარტყმები მიაყენეს მოთარეშეთა ჯგუფს, რომლებიც ბომბის გასასროლად ემზადებოდნენ.

მანამდე კი ღაზის სექტორში ისრაელის შეიარაღებული ძალების წარმომადგენლებმა სცადეს მოეკლათ დჯგუფება „ჰამასის“ ერთ-ერთი ლიდერი. სამი ადამიანი დაიჭრა მას შემდეგ, რაც პალესტინელთა მიმართულებით გაისროლეს რაკეტა.

ისრაელი განაგრძობს ფართომასშტაბიანი ოპერაციის განხორციელებას ღაზის სექტორის ჩრდილოეთ ნაწილში. სამხედროთა თქმით, ოპერაციის მთავარი მიზანია ის, რომ აღკვეთონ მახლობლად მდებარე ებრაელთა დასახლებებისათვის ამ ტერიტორიებიდან თვითნაკეთი რაკეტების დაშენა.

ისრაელის არმიის გენერალური შტაბის უფროსმა მოშე იაალონმა კვირას განაცხადა, რომ „ოპერაცია წარმატებით მიმდინარეობს“.

ისრაელის პრემიერ-მინისტრის არიელ შარონის თქმით, ოპერაცია განხორციელდება მანამდე, სანამ არ შეწყდება ღაზის სექტორიდან ისრაელის ტერიტორიისათვის ცეცხლის დაშენა.

კამიკაძემ თავი აიფეთქა „მწვანე ზონის“ შესასვლელთან

ბაღდადში, ერაყის უშიშროების ძალების შტაბ-ბინის მახლობლად, რომელიც განლაგებულია ეგრეთ წოდებული „მწვანე ზონის“ შესასვლელთან, აფეთქდა დანაღმული ავტომობილი. თვითმხილველთა თქმით, აფეთქების შედეგად დაიღუპა 8 ერაყელი, 50 კაცი – დაიჭრა.

ტერაქტის მოწმეები აცხადებენ, რომ დიდი სიჩქარით მომავალი ავტომობილი ეცადა გაჭრილიყო უშიშროების ძალების შტაბ-ბინის შენობისაკენ. როგორც ვარაუდობენ, კამიკაძე აპირებდა მანქანა აეფეთქებინა ამერიკელი ჯარისკაცებისა და ერაყელი მოხალისეების თავმოყრის ადგილზე. მაგრამ, ჯერჯერობით, დაუდგენელი მიზეზების გამო, აფეთქება მოხდა მანამ, სანამ დანაღმული ავტომობილი მჭიდროდ მიუახლოვდებოდა შტაბ-ბინის შენობას.

ავტომობილი აფეთქდა ქუჩაში და იმსხვერპლა მშვიდობიანი მოქალაქეები.

ამერიკის შეერთებული შტატების არმიის წარმომადგენელთა თქმით, ამჟამად იძიებენ ამ ინციდენტს.

ტაილანდში „ფრინველის გრიპს“ 9 წლის გოგონა ემსხვერპლა

ტაილანდში კვირას „ფრინველის გრიპისგან“ გარდაცვალა 9 წლის გოგონა, რამაც გამოიწვია სერიოზული შეშფოთება სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში ამ დაავადების ახალი ეპიდემიის გავრცელების გამო.

როგორც ბანგკოკში განაცხადა გაილანდის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს წარმომადგენელმა, დაავადებული ბავშვი 30 სექტემბერს მოთავსებულ ჩრდილო-აღმოსავლეთი გაილანდის პჰეგჩაბუნის პროვინციის ერთ-ერთ საავადმყოფოში ფრინველის გრიპის მსგავსი სიმპტომებით. თავდაპირველად ექიმები ვარაუდობდნენ, რომ გოგონა დაავადდა ინფიცირებული ქათმის ხორცით.

მაგრამ ახლა გაჩნდა ეჭვი იმის თაობაზე, რომ ეს არის ადამიანიდან ადამიანზე ამ სენის გადაცემის პირველი შემთხვევა.

მიმდინარე წლის დამდეგიდან „ფრინველის გრიპით“ გაილანდში გარდაცვალა 11 ადამიანი, მეზობელ ვიეტნამში კი – 20.

BMW-მ წყალბადზე მომუშავე სუპერკარი შეიმუშავა

BMW საავტომობილო კონცერნმა შეიმუშავა H2R სუპერკარი, რომელსაც შეუძლია საათში 300 კილომეტრამდე სიჩქარის განვითარება და მუშაობს წყალბადზე, ანუ ეკოლოგიურად აბსოლუტურად სუფთა.

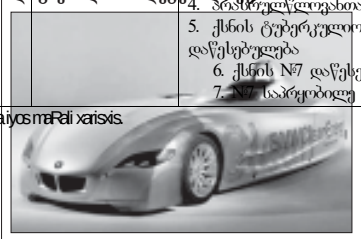

ახალმა „ქმნილებამ“ უკვე დაამყარა სიჩქარეში ცხრა მსოფლიო რეკორდი ეკოლოგიურად სუფთა ავტომობილებისათვის.

ახალი სუპერკარი ინჟინრებმა აღჭურვეს კონცერნის ყველაზე მძლავრი სერიული ძრავით – BMW-760 მოდელის 12-ცილინდრიანი მოტორით და განახორციელეს მისი ადაპტირება წყალბადზე მუშაობისათვის.

BMW კომპანიის მესვეურეთა აზრით, ასეთი ავტომობილის შექმნით გერმანულმა ავტოინდუსტრიამ გადადგა დიდი ნაბიჯი სერიული წარმოებისათვის განკუთვნილი ჰიბრიდული ავტომობილების დამზადების გზაზე. აღსანიშნავია, რომ წყალბადზე მომუშავე „რეკორდსმენის“ შეგროვება ერთ ავზზე 302 კილომეტრი შეადგენს.

BMW კომპანიის მესვეურეთა აზრით, ასეთი ავტომობილის შექმნა ეხმარება ავტომობილმშენებლობის ინდუსტრიას, ეხმარება ეკოლოგიურად სუფთა ენერგიის ალტერნატივების ძებნაში.

მოკლედ

რუსეთის პოლიტიკა სულ უფრო დიდ შეშფოთებას იწვევს დასავლეთში. ევროპელებს არ მოსწონთ რუსეთის ფედერაციაში ადამიანის უფლებათა დარღვევის მძიმე ფაქტები, ამერიკელებს კი ის, თუ როგორი პოზიცია უკავია რუსეთის ფედერაციას ერაყის მიმართ. თავის მხრივ, რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტი ვლადიმერ პუტინიც გამოთქვამს უკმაყოფილებას იმის გამო, რომ დასავლეთში გაგებით ვერ მიუდგნენ ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის მის მეთოდებს, წერს ჟურნალი „ეკონომისტი“.

* * *

შუამავრ კადაფი მზად არის შეუწყოს ხელი ბრიგანელი მძევლის კენ ბიგლის განთავისუფლებას. ერაყში გატაცებული ბრიგანელი მოქალაქის ძმამ დახმარებისათვის მიმართა პოლკოვ-

ნიკ კადაფის ვაჟს – საიფს. ლიბიელი დიქტატორის ოჯახიც მზად არის დაეხმაროს ბიგლის. ბრიგანელი მძევლის განთავისუფლების საქმეში აქტიურად ჩაერთო აგრეთვე ირლანდიის საგარეო საქმეთა მინისტრიც.

* * *

პოლონეთის კონგინგენტი ერაყს 2005 წლის დამლევისთვის დაგოვებს. პოლონელთა ჯარების ერაყში ყოფნის საბოლოო ვადა ამოიწურება მაშინ, როცა დასრულდება გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციის მოქმედების ვადა. აქამდე პოლონეთის ხელისუფლებას არ დაუსახელებია ერაყიდან თავისი კონგინგენტის გამოყვანის ზუსტი ვადები. პოლონეთის კონგინგენტი ერაყში 2400 სამხედრო მოსამსახურეს მოიცავს.

* * *

ამერიკის ნიუ-შექსიკოს შტატში მიმდინარე საავიაციო შოუს დროს მოხდა კატასტროფა. ერთძრავიანი სპორტული თვითმფრინავთან უმაღლესი პილოტაჟის ფიგურების შესრულებისას, კოლორადოელმა მფრინავმა რიჩარდ ბობიგმა ვერ დაიმორჩილა თვითმფრინავი, რომელიც მიწაზე დაეცა და აფეთქდა.

ავიაკატასტროფაში დაღუპული ბობიგი ცდილობდა ერთ-ერთი რთული ილეთის – „ზარის“ შესრულე-

ბას. [illegible] ფუს ავიროკორგში. [illegible] 9[00]სთ. [illegible] სტრასურგში ამსტერდამ ისესტა ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის სესია. სესიის დღის წესრიგის ძირითადი თემები იქნება ჩეჩნეთში შექმნილი ვითარება და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები. სესიის ფარგლებში მოისმენენ მოხსენებას ჩეჩნეთში პუმანიგარული, პოლიტიკური მდგომარეობის თაობაზე, აგრეთვე, ადამიანის უფლებებთან დაკავშირებული სიტუაციის შესახებ.

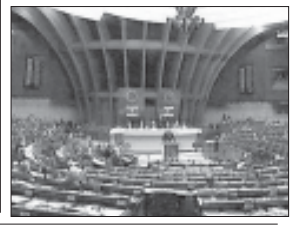

შვედეთში გაიხსნა 103-ე ნობელის კვირეული

ფიზიოლოგიისა და მედიცინის სფეროებში, ნობელის პრემიის ლაურეატთა გვარების გამოცხადებით, შვედეთში ორშაბათს გაიხსნა 103-ე ნობელის კვირეული. უახლოესი შვიდი დღის განმავლობაში სამეცნიერო სამყარო შეიგყობს ამ ყველაზე პრესტიჟული საერთაშორისო ჯილდოების მფლობელთა ვინაობას.

შვედი მეცნიერის, დინამიტის გამომგონებლის ალფრედ ნობელის მიერ XIX საუკუნის დამლევს დაფუძნებული ეს უაღრესად პრესტიჟული პრემია მოიცავს ხუთ ნომინაციას – ფიზიოლოგიისა და მედიცინის, ფიზიკის, ქიმიის, ლიტერატურის სფეროებს. გადაეცემა აგრეთვე მშვიდობის ნობელის პრემია.

ფიზიკის დარგში პრემიის მინიჭების შესახებ გამოაცხადებენ 5 ოქტომბერს შვედეთის სამეფო მეცნიერებათა აკადემიაში. იქვე 6 ოქტომბერს დაასახელებენ ქიმიის დარგში პრემიის ლაურეატის ვინაობას. 8 ოქტომბერს ოსლოში გამოაცხადებენ მშვიდობის ნობელის პრემიის მფლობელის სახელს.

ყოველ ნომინაციაში პრემიის თანხა მიმდინარე წელს 10 მილიონ შვედურ კრონს (მილიონ 342 ათას ამერიკულ დოლარს) შეადგენს.

პრემიის თანხას ეკონომიკის სფეროში, რომელიც ეძღვნება „ნობელის ხსოვნას“, იმავე ოდენობით გადაიხდის შვედეთის ბანკი, რომელმაც ეს ნომინაცია დააფუძნა 1868 წელს. ამ პრემიის მფლობელის ვინაობას 11 ოქტომბერს დაასახელებს შვედეთის სამეფო მეცნიერებათა აკადემია.

ჯერჯერობით არ არის ცნობილი, თუ როდის გამოაცხადებენ ლიტერატურის სფეროში პრემიის ლაურეატის ვინაობას. ტრადიციისამებრ, აქ გამარჯვებულს ასახელებენ ცერემონიის დაწყებამდე მხოლოდ ორი დღით ადრე. მთელი რიგი ექსპერტების აზრით, ამ პრემიის ლაურეატის ვინაობა 7 ოქტომბრისათვის უნდა გახდეს ცნობილი.

შვედეთის მეფე ლაურეატებს პრემიებს გადასცემს 10 დეკემბერს (ნობელის გარდაცვალების დღეს) სტოკჰოლმის საკონცერტო სახლში. იმავე საღამოს კი შვედეთის დედაქალაქის რაშუტის ცისფერ დარბაზში გაიმართება ტრადიციული ნობელის ბანკეტი.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 231. სამშაბათი. 5 ოქტომბერი. 2004 წელი.

◎ „არის მკითხველი მშვენიერ წიგნის“...

აბსტრაქტული ცოდნა საქართველოზე

გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა
ქ. ქემნიცი
ინტერნაციონალური ბიბლიოთეკა
ფრაუ კაუფმანს

კვირფასო ფრაუ! ჩვენი შეხვედრიდან დიდი ხნის მერეც ჯფიქრობდი და ცოტა არ იყოს, მიკვირდა, როგორ ახერხებდით საკუთარ ცხოვრებასა და გარემოზე მხოლოდ დადებითი ემოციებით მოგვეთხროთ... თქვენგან რაღაც გადამდები იმედიანობა მოდიოდა ჯვეულაფერი იმის შესახებ, რაც იყო, რაც არის და რაც იქნება...

მივიჯდი, რომ ეს არ გახლდათ მზამზარეული ოპტიმიზმი, რომ ადამიანებს ძალახა და სიმშვიდეს გადალახული სიძნელეები და სირთულეები ანიჭებთ, რაზეც, ანუ თქვენს ცხოვრებისეულ პრობლემებზე საუბარს თქვენივე ინტელიგენტურობის გამო თავი აარიდეთ...

გერმანულ გარემოში ეხოდენ მრავალისმომქმელი, აუცილებლობამდე არხებითი გამოთქმა: „არბაიტე უნდ არბაიტე“ („მუშაობა და მუშაობა“) არ ნიშნავს ერთმნიშვნელოვან რეტინას. ეს არის თვითდამკვიდრების, სამეაროში ადგილის ბოვნის და ცხოვრების საზრისის ძიების ერთადერთი და შეუცვლელი გზა...

სხველმწიფოში, სადაც არა მარტო გერმანიის ფედერაციული რეხპუბლიკის მოქალაქეს, არამედ რიგით ემიგრანტს შეუძლია სოციალური დახმარებით უკეთესად იცხოვროს, ვიდრე ჩვენს ქვეყანაში ცნობილ მეცნიერს, ბროფესორს ან თუნდაც აკადემიკოსს, ადამიანები მაინც მუშაობას არჩევენ.

ვფიქრობ, თქვენც საბჭოთა ბერიოდის ემიგრანტი, სულიერი მეუდრობების რდეკვას სწორედ საკვარელი ხალხით გადაეწყრით. სულიერი თავისუფლების შესაძლებლობაც მუშაობამ დაგანახათ, რადგან დარწმუნდით, რომ ღირებულებები არ იცვლებიან დროისა და ადგილის მიხედვით... მაშინ სწორედ ეს რწმენა გახდა თქვენი ნამდვილი თავშესაფარი...

გიუურგბდით ხხვადასხვაენოვანი წიგნების გარემოცვაში... თითოს ხხვადასხვა ქვეყნის კულტურეს ეხებოდით, თარგმნზე აწეობდით... ამ წესრიგით რადაც საერთო სახლის იღუზიას ქმნიდით, სადაც არავინ არის მარტო...

თითქოს ორმაგი ადაპტაცია განიცადეთ: ინტერნაციონალური ბიბლიოთეკის სახით გაჯერთიანეთ საკუთარი და უცხო სამეაროები და ჯოველდღიური ზრუნვით შექმენით ის გარემო, რომელიც გჯირდებოდათ და რომელსაც სჭირდებოდით...

მათგან რაღაც მაინც გადარჩა... ხომ გაანადგურეს ოღესღაც ალექსანდრიის ბიბლიოთეკაც, მაღალ თაროებზე რულენებით შემოწყობილი ბრაგნილები –ხელით გადწერილი კაკობრიობის მეხსიერება... დაიკარგა უდიდესი ფილოსოფიური, სამეცნიერო და ლიტერატურული მემკვიდრეობა... იქაც აბანოების ბასათბობად გამოიყენეს უძველესი პაპირუსები... იქაც ყველაფერი ხდებოდა ომის სახელით...

გადის მრავალი საუკუნე და ცივილიზებული მსოფლიო ალექსანდრიის ბიბლიოთეკის თუნდაც სიმბოლურ აღდგენაზე იწყებს ფიქრს. პროექტის მიხედვით, იმავე ადგილას აშენებულ შენობას ეარს არგყია „დამწერლობათა კედელი“, მსოფლიოს ყველა ენაზე გაკეთებული წარწერებით...

მომავლის „ალექსანდრიის ბიბლიოთეკამ“ ძვ. წ. IV საუკუნის ელინური ეგვიპტის კულტურულ-საგანმანათლებლო იდეოლოგიას მიმართა – პტოლომეოსის პრინციპს: „შეგროვდეს წიგნები მსოფლიოს ყველა ენაზე“... ახე რომ, ინტერნაციონალური ბიბლიოთეკის იდეა ჯერ კიდევ ჩვენს წელთაღრიცხვამდე არსებობდა...

...ფრაუ კაუფმანი მიამბობს, რომ ქალაქ ქემნიცში, შილერპლაცზე, ინტერნაციონალურ ბიბლიოთეკაში, რომელსაც თავად ხელმძღვანელობს, ყველა ქვეყანის ძველი პეტერბურგის ინტელიგენციის წიგნებს უწიგნური ბრაო შეშასავით ღუმელში წვავდა და ხელებს ითბობდა... ომი ყველაფერს ამართლებს. მთავარია, მშვიდობის არ გვეშინოდეს და ომის შემდგომი სიბნელის და უწიგნურობის...

ხომ დაღუპულა, პირისაგან მიწისა აღგვილა ძველი ცივილიზაციები, მაგრამ ეს მრავალი სხვადასხვაენოვანი წიგნია: დაწყებული არაბულიდან – დამთავრებული ზულუს ენით... (ცნობისათვის, ეს გახლავთ სამხრეთ აფრიკის ტომების კომუნიკაციის ძირითადი საშუალება), **მაგრამ აქ არ არის ქართული წიგნები...** თუ არ ჩავთვლით თოარ ჭილაძის ერთ-ერთი რომანის გერმანულ თარგმანს. ფაქტობრივად, ჩვენს მიერ გადაცემული კეტე ჰამბურგერის „მხატვრული სიტყვის ლოგიკა“ (თარგმანი რუსულან ლეონეფაძისა), ანუ ქართული შრიფტით ნაბეჭდი წიგნი, შილერპლაცეს ბიბლიოთეკაში ერთადერთი აღმოჩნდა.

კეტე ჰამბურგერის, ცნობილი გერმანელი ლიტერატორისა და ფილოსოფოსის მემკვიდრეობით ქართველი გერმანისტის დაინტერესება ფრაუ კაუფმანისთვის სასიამოვნო მოულოდნელობა აღმოჩნდა და ქალბატონ რუსუდანთან დიდი მადლობა, შემდგომში თანამშრომლობის სურვილი დამაბარა.

– „საქართველოში არასოდეს ვყოფილვარ, მაგრამ უამრავი რამ მსმენია მისი კულტურის შესახებ, – მეუნება ფრაუ კაუფმანი, – თვალს ვადევნებ თქვენი ქვეყნის ესოდენ დაძაბულ და მღელვარე თანამედროვეობას... ძალიან ეთხოვდით, მოგვაწოდოთ წიგნები, ბუკლეტები ან ვიდეომასალები ძველი და ახალი საქართველოს შესახებ... ყველა ქვეყნიდან ვვიგზავნიან მეგზურებს, რუკებს, სასწავლო წიგნებს, აუდიო, ვიდეო კასეტებს, ფირფიტებს...

საქართველო ხომ უძველესი კულტურის ქვეყანაა, ნუთუ, შეიძლება არ იყოს აქ წარმოდგენილი?.. ჩვენი ინტერნაციონალური ბიბლიოთეკის დევიზია **„მსოფლიოს ყველა ენა ერთ ჭერქვეშ“...**

გერმანელი გაზეთი „ფრაი პრესა“ (9.06.98) წერდა: „მომხიბლავი ქალბატონი ლუდმილა კაუფმანი, ქემნიცის ბიბლიოთეკის „კეთილი სული“, წარმოშობით ლენინგრადელია. ის თავის თავში აგარებს რუსული კულტურის საუკეთესო ტრადიციებს. მან შეძლო ინტერნაციონალური ბიბლიოთეკა ნამდვილ კულტურულ ცენტრად გადაექცია. აწყობს შესანიშნავ საღამოებს, გამოფენებს, შეხვედრებს საინტერესო პიროვნებებთან... ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან მიღწევად, ფასეულ მოვლენად ითვლება 1994 წელს, ამავე ბიბლიოთეკის ბაზაზე, გერმანელების მიერ დაარსებული პუშკინის კლუბი. აქ იმართება სხვადასხვა ქვეყნის კულტურათა დიალოგი, ლიტერატურული თუ მუსიკალური კამერული საღამოები, საუბრები მეცნიერების, ხელოვნების და პოლიტიკის მოღვაწეებთან... ამ რუსული კლუბის ერთ-ერთი ღირსება ის გახლავთ, რომ ყოფილი საბჭოთა კავშირიდან ემიგრირებულ ადამიანებს შემდგომ ინტეგრაციაში ეხმარება“...

1995 წელს ფედერალურ პრესაში გამოქვეყნდა სტატია სათაურით „ქართული აპოკალიფსი“.

აქ საუბარია ქ. ქემნიცის ბიბლიოთეკასთან არსებული პუშკინის სახლში ქართველი მწერლის ოთარ ჭილაძის სტუმრობაზე. „ქართული აპოკალიფსი“ კი, როგორც რომან „აველუმის“ თემა, კავკასიელი ხალხის ბედთან არის განმოგადებული. „ჭილაძის რომანიც განუმეორელი წუხილის დასტურია, რასაც ნაწარმოების სუბიექტი დაუფარავად იგყობინება და ვარაუდობს, რომ კიდევ უფრო ცუდი შესაძლებლობა წინ არის. მაგრამ ეს მხოლოდ აბსტრაქტული ცოდნაა – ცნობების, მინიშნებების შედეგად გაცნობიერებული...“

გაზეთი წერს, რომ ოთარ ჭილაძე, ოღესღაც ცნობილი ლირიკოსი პოეტი, ამჟამად აღიარებული მწერალია, თავისი მოწოდებით მწერალი-ფილოსოფოსი, რომელიც ხიდს დებს წარსულსა და აწმყოს შორის...

– „რამდენად აინტერესებს სხვა, უცხო სამყაროს აბსტრაქტული ცოდნა კავკასიის მომავალზე? ჩვენში „სხვა“ არ არსებობს, – წერს ერთ-ერთ თავის ესეში ოთარ ჭილაძე, – ჩვენ ყველანი ერთი პლანეტის მკვიდრნი ვართ... და მარტო ვართ უსასრულო, ჩვენთვის დღემდე ამოუხსნელ სამყაროში. ჩვენი საერთო სული ერთმანეთშია განაწილებული. ნებისმიერი ჩვენგანი ყველა დანარჩენისთვის ცოცხლობს და ყველა დანარჩენს უკვდება“.

ეს სიტყვები, რა თქმა უნდა, უფრო ღრმაა და მნიშვნელოვანი, ვიდრე ხალხთა მეგობრობის ჩვენთვის ნაცნობი და ტრივიალური თემა...

მცირე დრო გავა და, რა თქმა უნდა, გერმანიის ერთი ქალაქის ბიბლიოთეკაში, სადაც „ორივე მხარეს წიგნებია ჩამწკრივებული“, ქართველნოვან გამოცემებსაც დაწყობენ... უპირველესად, წიგნებს ჩვენი დიდი წარსულის შესახებ, მაგრამ რა იქნება მერე? ფრაუ კაუფმანის სიტყვებით რომ ვთქვათ, „დაძაბული და მღელვარე თანამედროვეობის“ შემდგომ?

რა თქმა უნდა, ვიმეორებთ გერმანიასთან, ამერიკასთან, ალბათ რუსეთთანაც...

შეეებრძოლებით კრიმინალებს, შეეჩერებთ კონგრაბანდას როკის გვირაბთან, შეეკეთებთ სახლებს, აღვადგენთ დაზიანებულ ხიდებს თბილისსა და ბათუმში... ჩვენი სპორგსმენები ოლიმპიადებიდან ისევ ოქროს მედლებს ჩამოიტანენ... პარალელურად მოვუსმენთ ჩვენს განათლების მინისტრს, რომელიც დღითი დღე უფრო და უფრო გაუგებრად ლაპარაკობს საქართველოს ისტორიის, ქართული ლიტერატურის, მეცნიერების და საერთოდ განათლების სისტემის შესახებ...

...ისევ ვუყურებთ მომდიმარ ჯორჯ სოროსის ფოტოს... მადლიერებით გავუღიმებთ ჩვენი ჯარისკაცების ამერიკელ მწვრთნელებს, ამერიკულ სამხედრო აღჭურვილობას... ინგლისური ტერმინოლოგიის დამკვიდრებასაც მივესალმებით...

იქნებ ამ უცხოურ ფონზე სწორედ ინგლისურენოვანი ესეისტის ჰ. დ. ტოროს ერთი ჩანაწერი იყოს ჩვენთვის აქტუალური: **„დაე, ერთი ხიდით ნაკლები იყოს მდინარეზე იმ ადგილას, სადაც ფონი ახლოა, ოღონდ გავდოთ ხიდის ერთი მალა მაინც უფრო ღრმა მორევზე უვიცობისა, გარს რომ გვარტყია...“**

...საინტერესოა რას ფაიკითხავენ თუნდაც ახი, ორასი წლის შემდეგ საქართველოს ღღვევანდელ „დაძაბულ და მღელვარე თანამედროვეობაზე“ გერმანიის ერთი ჩვეულებრივი ქალაქის ინტერნაციონალურ ბიბლიოთეკაში, თუკი საერთოდ, მსოფლიოში ამ ტიპის ბიბლიოთეკები ისევ იარსებებს.

ნინო ხოფერია.

– ეს არ არის მხოლოდ ჩემი საქმე. ეს ჩემი ცხოვრებაა, – ამბობს ბიბლიოთეკარი ფრაუ კაუფმანი.

არ ვიცი, რამდენად კარგად ახერხებს იგი თავიდან მოიცილოს სენტიმენტები და ნოსტალგია ოღესღაც მშობლიურ, ულამაზეს, მარადიული სევდით მოსილ ჭეიმან ქალაქზე...

ომის შემდგომი ლენინგრადი... ლედამ ბლოკადა ვადაიგანა. მამა სახეშეეცლილი დაბრუნდა ფრონტიდან...

როგორც ჩანს, დამაჯერებლად ჯლერდა მაშინდელი საბჭოთა აპიგაცია, რადგან ხელშესახები, ნათელი მომავლის იმედით ბლოკადაგადალახული ლენინგრადელები ივიწყებდნენ შიმშილს, აღამიანთა დასახიჩრებულ სხეულებს, ძარცვას, სისასტიკეს, კანიბალიზმს, უკიდურეს სასოწარკვეთას და ე. წ. მაღალი იდეალებისთვის ახალ ცხოვრებას იწყებდნენ... იქმნებოდა კულტბრიგადები, ოფიციმოქმედების ჭრეები.

ფრაუ კაუფმანი, ოღესღაც სოციალისტური სამშობლოს ძალმოსილებაში დარწმუნებული, ჭულანთებული ლენინგრადელი გოგონა – ლუდმილა, საბიბლიოთეკო საქმის შემსწავლელ ჭრეში ჩაეწერა... მერე რა, რომ განადგურდა მისი საჯარო ბიბლიოთეკა, მერე რა, რომ ადამიანური რესურსების მართვის, გარემოსდაცვითი მოთხოვნების შესრულებისა და გზების მოვლა-შენახვაში საზოგადოების ჩართვისათვის ხელშეწყობის ჩათვლით; და

(d) ტრეტ-ს საუდიტო, სატრენინგო და ნაზარდი საოპერაციო ხარჯების დაფინანსება.

4. საპატრულო პოლიციის ტრენინგი საგზაო მოძრაობის წესების დაცვაში და მისი უსრულველყოფა საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების ტექნიკური საშუალებებით.

ნაწილი C: – საავტომობილო გზების რეაბილიტაციის პროექტირება და ზედამხედველობა (2,4მლნ აშშ დოლარის ეკვივალენტი)

საგზაო სამუშაოების პროექტირება და ზედამხედველობა, შუალედური განხილვისა და პროექტის შეფასების ანგარიშების მომზადება პროგრამის პირველი წლისათვის.

მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებული კონტრაქტების შესყიდვები მოხდება მსოფლიო ბანკის გამოცემაში „სახელმძღვანელო: შესყიდვები რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკის სესხებით და განვითარების საერთაშორისო ასოციაციის კრედიტებით“ (უკანასკნელი გამოცემა) აღწერილი პროცედურებით. ტენდერში მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ სახელმძღვანელოთი განსაზღვრულ ყველა უფლებამოსილ პრეტენდენტს. საკონსულტაციო მომსახურების შესყიდვა მოხდება მსოფლიო ბანკის გამოცემის „სახელმძღვანელო: კონსულტანტების შერჩევა და დაქირავება მსოფლიო ბანკის სესხის ამღებების მიერ“ (უკანასკნელი გამოცემა) აღწერილი პროცედურების მიხედვით.

სპეციალური შეტყობინებები საერთაშორისო საკონკურსო ვაჭრობის (ICB) პროცედურით მოსაპოვებელი კონტრაქტების და საკონსულტაციო მომსახურების კონტრაქტების შესახებ, მათი სატენდერო დოკუმენტების მომზადებისთანავე, გამოქვეყნდება გაეროს გამოცემაში „იუნენ დეველოპმენტ ბიზნეს“ (UN Development Business) და „დიჯიმარკეტში“ (dgMarket) და ადგილობრივ პრესაში.

დაინტერესებულ პრეტენდენტებს, რომლებსაც სურთ სარეგისტრაციო სიაში მოხვედრა სატენდერო მოწვევების მისაღებად საერთაშორისო საკონკურსო ვაჭრობაში მონაწილეობისათვის, და დაინტერესებულ კონსულტანტებს, რომლებსაც სურთ მიიღონ დაინტერესების გამოხატვის წერილები საკონსულტაციო კონტრაქტებისთვის, ან მათ, ვისაც დამატებითი ინფორმაციის მიღება სურთ, უნდა მიმართონ საკონტაქტო პირს ქვემოთ მითითებულ მისამართზე.

ტრანსპორტის რეფორმისა და რეაბილიტაციის ცენტრი
(პროექტის განმახორციელებელი რგოლი)
საკონტაქტო პირი: **გიორგი ცაგარელი,** დირექტორი
12 ყაზბეგის გამზირი, 0160, თბილისი, საქართველო,
ტელ/ფაქსი: (995 32) 99-04-61.
ელექტრონული ფოსტა: trrc@trrc.ge

ძირითადი შეტყობინება შესყიდვების შესახებ
კრედიტი № 3938-GE

საქართველოს მთავრობამ მიიღო დაფინანსება 20მლნ აშშ დოლარის ეკვივალენტურ თანხაში მსოფლიო ბანკიდან შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების პროექტის განსახორციელებლად და აპირებს ამ სახსრების გამოყენებას პროექტით გათვალისწინებული საქონლის, სამუშაოების, თანმდევი მომსახურების და საკონსულტაციო მომსახურების შესასყიდად. პროექტი თანადაფინანსებული იქნება საქართველოს მთავრობის მხრიდან.

პროექტი მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:

ნაწილი A: – შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების რეაბილიტაცია (14,25მლნ აშშ დოლარის ეკვივალენტი)

დაახლოებით 500-750 კილომეტრი სიგრძის შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების რეაბილიტაცია, ადგილობრივი გზების დაახლოებით 150-250 კილომეტრიანი მონაკვეთების ჩათვლით, შესაბამისი სამუშაოების ჩატარებით სადრენაჟო სისტემების გასაუმჯობესებლად, და გზების მიმდებარე საკუთრებების საგზაო ნიშნებითა და მისასვლელებით უზრუნველსაყოფად.

ნაწილი B: – საგზაო სექტორის ორგანიზაციების გაძლიერება (0.62 მლნ აშშ დოლარის ეკვივალენტი)

1. საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ოთხიექვსი რეგიონალური ოფისის გახსნა, რისთვისაც მოხდება: (a) ტექნიკური დახმარების გაწევა პროექტში ადგილობრივი თემების ჩართვისთვის, მონაცემების შეგროვებისათვის და საზოგადოებრივი საშუშაოების დაგეგმვისა და მონიტორინგისათვის; (b) საკონსულტაციო მომსახურების გაწევა ინფორმაციის გასავრცელებლად და საჯარო კონსულტაციების გასამართავად ადგილობრივი გზების პროგრამების შესახებ; და (c) ოფისების ნაზარდი საოპერაციო ხარჯების დაფინანსება.

2. საავტომობილო გზების დეპარტამენტის, ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს თანამშრომლებისა და სხვა ადგილობრივი კადრების ზედამხედველობა და ტრენინგი რეგიონალური მოვლა-შენახვის გეგმების შემუშავებაში და ამ გეგმების მიხედვით მოვლა-შენახვის პროცესის განხორციელებაში.

3. საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ტექნიკური დახმარებით და საკონსულტაციო მომსახურებით უზრუნველყოფა იმისთვის, რათა განხორციელდეს:

(a) მთავარი შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების გეომეტრიული საპროექტო სტანდარტების რევიზია;

(b) მოვლა-შენახვის სტანდარტების და მასთან დაკავშირებული მეთოდური სპეციფიკაციების შემუშავება საავტომობილო გზების ყველა კატეგორიისათვის;

(c) საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ორგანიზაციული სტრუქტურის გადასინჯვა და განვითარება ტექნიკური და საინფორმაციო მომსახურების, ფინანსების, დაგეგმვისა და ბიუჯეტის,

მოთხოვნა ინტერესის გამოსახატავად
შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების პროექტი
საკონსულტაციო მომსახურების კონტრაქტები

საქართველოს მთავრობამ მიიღო დაფინანსება მსოფლიო ბანკიდან (კრედიტი № 3938-GE) შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების პროექტის განსახორციელებლად და აპირებს ამ სახსრების ნაწილი გამოიყენოს საკონსულტაციო მომსახურების ქვემოთ ჩამოთვლილი კონტრაქტების ასანაზღაურებლად (გთხოვთ გაითვალისწინოთ, რომ თითოეული კონტრაქტის მოსაპოვებლად კონსულტანტების შერჩევა მოხდება ცალ-ცალკე ტენდერის მეშვეობით).

კონტრაქტი №SALRP/CS/QCBS/01 გზების პროექტირების გეომეტრიული სტანდარტების შემუშავება (ვადები 1/15/2005-06/30/2006).

1) კონტრაქტი № SALRP/CS/QCBS/02 საინჟინრო პროექტების, ხარჯთაღრიცხვების და სატენდერო დოკუმენტების მომზადება გზების რეაბილიტაციის 2006-2007 წლების პროგრამით გათვალისწინებული სამშენებლო კონტრაქტებისთვის (ვადები 2/1/2005-2/1/2007 შესაძლო გაგრძელებით 4/30/2009-მდე);

2) კონტრაქტი №SALRP/CS/QCBS/03 გზების რეაბილიტაციის 2006-2007 წლების პროგრამით გათვალისწინებული სამშენებლო კონტრაქტების ზედამხედველობა და საგზაო პროექტების კრიტიკული მიმოხილვა (ვადები 2/1/2005-2/1/2007 შესაძლო გაგრძელებით 4/30/2009-მდე);

3) კონტრაქტი №SALRP/CS/QCBS/04 გზების მოვლა-შენახვის სტანდარტების და მეთოდების შემუშავება და ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს გზების დეპარტამენტისთვის დახმარების გაწევა ახალ სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანილი მოვლა-შენახვის გეგმების შედგენასა და განხორციელებაში (ვადები 2/1/2005-2/1/2007 შესაძლო გაგრძელებით 4/30/2009-მდე).

4) კონტრაქტი №SALRP/CS/LCS/05 დამოუკიდებელი აუდიტორის მიერ ხელმძღვანელობისადმი წერილის და დასკვნის მომზადება პროექტის საფინანსო ანგარიშებზე 2005 წლის 31 დეკემბრის და 2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (შესაძლო გაგრძელებით პროექტის საბოლოო აუდიტამდე).

ტრანსპორტის რეფორმისა და რეაბილიტაციის ცენტრი იწვევს შესაბამისი უფლების მქონე კონსულტანტებს, გამოხატონ თავიანთი დაინტერესება საკონსულტაციო მომსახურების გასაწევად. დაინტერესებულმა კონსულტანტებმა უნდა წარმოადგინონ ინფორმაცია, რომელიც მიუთითებს, რომ მათ სათანადო კვალიფიკაცია გააჩნიათ მომსახურების გასაწევად (ბროშურები, მსგავსი დავალებების ჩამონათვალი, მსგავს პირობებში მუშაობის გამოცდილება, სათანადო უნარ-ჩვევების მქონე პერსონალის არსებობა და სხვ.) კონსულტანტებს შეუძლიათ თავიანთი პოტენციალის გასაზრდელად კონსორციუმების შექმნა.

კონსულტანტი შერჩეული იქნება მსოფლიო ბანკის გამოცემაში „სახელმძღვანელო: კონსულტანტების შერჩევა და დაქირავება მსოფლიო ბანკის სესხის ამღებების მიერ (უკანასკნელი გამოცემა)“ აღწერილი პროცედურების მიხედვით.

დაინტერესებულ კონსულტანტებს შეუძლიათ მიიღონ დამატებითი ინფორმაცია ქვემოთ მითითებულ მისამართზე, სამუშაო საათებში 9-დან 5-მდე. დაინტერესების გამოხატვის წერილები მოწოდებულ უნდა იქნეს ქვემოთ მითითებულ მისამართზე 2004 წლის 18 ოქტომბრამდე.

ტრანსპორტის რეფორმისა და რეაბილიტაციის ცენტრი (პროექტის განმახორციელებელი რგოლი)
საკონტაქტო პირი: **გიორგი ცაგარელი,** დირექტორი
12 ყაზბეგის გამზირი, 0160, თბილისი, საქართველო
ტელ: (995 32) 99-04-61, ფაქსი: (995 32) 99 04 61, ელექტრონული ფოსტა: trrc@trrc.ge

ქრონოგრაფი

1701 წლის 5 ოქტომბერი

ჯონათან სვიფტის მიხედვით, ლილიპუტებთან თითქმის 2,5-წლიანი ცხოვრების შემდეგ, ლემუელ გულივერი გამოეთხოვა ლილიპუტების იმპერატორს და მის მეუღლეს და ღვთითბოძებული „ნორმალური ადამიანის“ ზომის ნავით გასცურა ჩრდილო-დასავლეთის მიმართულებით.

გულივერს იმედი ჰქონდა, რომ მიაღწევდა ბრიტანეთის იმპერიის რომელიმე სამფლობელოს ავსტრალიის მახლობლად, საიდანაც სავაჭრო გემი ჩავიდოდა ინგლისში. თუმცა, სამშობლოში გულივერმა მხოლოდ ორი თვე დაჰყო და, როგორც ცნობილია,

კვლავ განაგრძო მოგზაურობა, ამჯერად ბრობდინგნეგში – გოლიათების ქვეყანაში.

1981 წლის 6 ოქტომბერი

კაირომი, ისრაელის წინააღმდეგ ეგვიპტისა და სირიის მიერ გამოცხადებული ომის წარმატებით დაწყების 8 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამხედრო პარადის დროს (ამ ომში, საბოლოო ანგარიშით, ეგვიპტე და სირია დამარცხდნენ), მოკლეს ეგვიპტის პრეზიდენტი მოჰამედ ანვარ ას-სადათი.

თავდასხმა განახორციელეს შეთქმულების მონაწილე სამხედროებმა იმ ექსტრემისტთა რიცხვიდან, რომლებიც პრეზიდენტის მიერ არჩეულ პოლიტიკურ კურსს ერის ღალატად მიიჩნევდნენ. ტრიბუნას, რომელზეც მთავრობის წევრები იდგნენ, დაუშინეს ხელყუმბარები და გაუხსნეს ავტომატის ჯერი. სასიკვდილოდ დაჭრილი სადათი სასწრაფოდ გადაიყვანეს ვერტმფრენით ჰოსპიტალში, მაგრამ იგი გარდაიცვალა საოპერაციო მაგიდაზე. 1977-78 წლებში სადათმა გადადგა პირველი ნაბიჯი ისრაელთან ეგვიპტის ურთიერთობის ნორმალიზაციის გზაზე.

1809 წლის 7 ოქტომბერი

იმპერსარიო დომენიკო პარბაია დანიშნეს ნეაპოლის სამეფოს სახელმწიფო საოპერო თეატრების განმკარგულებლად. ამ პოსტზე პარბაია იმდენად გავლენიანი პირი გახდა, რომ ხალხში მას „ნეაპოლის ეიცემეფუესაც“ კი უწოდებდნენ.

1821-32 წლებში, ხელმძღვანელობდა რა ნეაპოლის „სან-კარლოს“ და ვენის ორ თეატრს, პარბაია მილანის ლა-სკალას თეატრსაც ჩაუდგა სათავეში. საინტერესოა, რომ ახალგაზრდობის წლებში ლუკმაპაურის ფულს იგი შოულობდა იმით, რომ იგონებდა ათასგვარი ტკბილეულის დამზადების რეცეპტებს და ყიდდა მათ. ცნობილია, რომ მან გამოიგონა ათქვეფილნაღებიანი ყავა და შოკოლადი, რომლებსაც თავის დროზე უწოდებდნენ „ჭრანიტა დი კაფუს“ და „პარბაიას“.

1906 წლის 8 ოქტომბერი

როცა შეიტყო, რომ რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიამ იგი დაასახელა 1906 წელს ლიტერატურის დარგში ნობელის პრემიის მოპოვების კანდიდატად, დიდმა რუსმა მწერალმა ლევ ტოლსტოიმ გაუგზავნა წერილი ფინელ მწერალსა და მთარგმნელს არვიდ იარმეპელგს.

წერილში ტოლსტოი სთხოვს თავის ნაცნობს შვედ კოლეგებთან ასე მოეგვარებინა საქმე, რომ მისთვის არ მიენიჭებინათ ეს პრემია. „ჩემთვის ძალზე უხერხული იქნება, უარი ვთქვა ამ ჯილდოზე“, – წერდა ტოლსტოი. იარმეპელგმა შეასრულა დიდი მწერლის ეს დავალება და პრემია მიანიჭეს იგალიელ პოეტს ჯოზუე კარდუჩის, რომლის სახელი ღღეს ალბათ მხოლოდ იგალიელ ლიტერატურათმცოდნეებს თუ ახსოვთ.

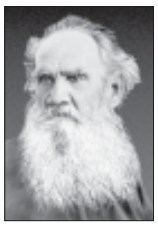

1829 წლის 9 ოქტომბერი

პირველად დაიპყრეს „ბიბლიური“ მთის – არარატის ყველაზე მაღალი დასავლეთი მწვერვალი (5156 მ.), რომელიც იმ დროისათვის რუსეთის იმპერიის საზღვრებში მდებარეობდა.

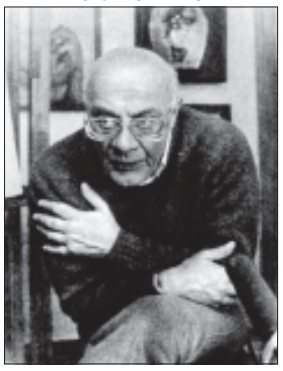

თავისუფლების მეტაფიზიკა

იმავე, ვისაც ბედმა გაუღიმა და ჰქონდათ შესაძლებლობა დასწრებოდნენ ფილოსოფიური აზროვნების ლეგენდად შერაცხული მერაბ მამარდაშვილის (1930-1990) ლექციებს, ალბათ, სამუდამოდ დაამახსოვრდებოდათ იგი როგორც საოცარი მოსაუბრე, იმპროვიზაციისა და ბრძნული ფილოსოფიური საუბრის დიდოსტატი.

საბედნიეროდ, მამარდაშვილის ლექციათა ზოგიერთი ჩანაწერი შემორჩენილია. უფრო მეტიც, პროფესორის აუდიოარქივი განთავსებულია ქსელში და იგი ხელმისაწვდომია ყველასთვის, ვინც ცდილობს ფილოსოფიური ცოდნის დაუფლებას. საიტზე „მერაბ მამარდაშვილი: თავისუფლების მეტაფიზიკა“ განთავსებულია ფილოსოფოსის თითქმის ყველა ნაშრომი: წიგნები („აზროვნების ფორმა და შინაარსი“, „სიმბოლო და შემეცნება“, „როგორ მესმის მე ფილოსოფია“, „ზმის ფსიქოლოგიური ტოპოლოგია“, „საკუთარი თავის აუცილებლობა“ და ა. შ.), სტატიების, ლექციების კრებულები, ჩანაწერები ღღიურებიდან და არაერთი ინტერვიუ. პროექტის ავტორების – ევგენი დანილოვის და ტატიანა კურბანოვას დამსახურებაა ის, რომ საიტი გახდა მამარდაშვილის ფილოსოფიური მემკვიდრეობის საცავი: ნაშრომები, რომლებიც გამოცემული იყო მცირე ტირაჟებით და ლექციები, რომლებიც მხოლოდ ვიწრო წრეებში იყო გავრცელებული, ახლა ხელმისაწვდომია ინტერნეტის მეშვეობით. საიტის იღეა, არქიტექტურა და დიზაინი გამოირჩევა ლაკონიურობითა და სიზუსტით – ასე ვთქვათ, „აკადემიური“ მიდგომით და ფილოსოფიური განწყობილებით. საიტის ფონად უკაცრიელი პლაგო, თვალუწვდენელი სივრცე, რომელსაც მივყავართ სადღაც შორს, უსასრულობისაკენ. გარკვეულწილად, ასეთი იყო მერაბ მამარდაშვილის ფილოსოფიის ესთეტიკა. ასეთი იყო თვით ფილოსოფოსიც – გაწონასწორებული, პასუხისმგებლობის უდიერესი გრძნობის მქონე ჰარმონიული პიროვნება. ასეთად დაამახსოვრდა იგი მის მეგობარს, კულტუროლოგ ი. პ. სენოკოსოვს. მამარდაშვილს მიაჩნდა, რომ ფილოსოფოსები ეწევიან მიმდინარე ცვლილებების რეკონსტრუქციასა და გაშიფვრას იმისთვის, რომ მოიპოვონ სიმტკიცე ჩვენს ცვალებად სამყაროში და გაუმაარონ თავიანთი ცოდნა სხვებს. როგორც ჩანს, თვით მერაბ მამარდაშვილმა შეძლო ამის მიღწევა. ახლა ამის შესაძლებლობა ეძლევა ყველას, ვინც ემიარება მის ფილოსოფიას.

www.mamardashvili.ru

◎ შეხვედრა

კიმ ვილინგჰემი და ანზორ ქიბაროწაშვილი.

ზვიადაური�o!!!

ალავერდის მონასტრის შესასვლელთან თუ დადგებით და ფრესკას შეხედავთ, ქვემოთ, მარცხენა კუთხეში, მოჭიდავეთა შერკინებას დაინახავთ. ბიბლიურ თემაზე შესრულებული ეს ფრესკა 9-10 საუკუნის წინანდელია. ფრესკის სიუჟეტი, როგორც ჩანს, დასაბამიდან აღელვებდა ჩვენს წინაპარს.

სხვანაირად ვერ ახსნი იმ ფენომენს, რომ ტაძრიდან ათიოდე კილომეტრში ორმა ახმეტელმა, ორმა ზვიადაურმა – ზურაბმა და ჯარჯმა ათენში ოლიმპიური ჩემპიონობა მოიპოვა.

ჩვენთვის გულდასაწყვეტი მხოლოდ ის იყო, რომ ერთი მათგანის თავზე საბერძნეთის დროშა აღიმართა და, შესაბამისად, ამავე ქვეყნის ჰიმნი აჟღერდა.

ეს, ყველასთვის ცნობილი ფაქტი, კიდევ ერთხელ იმიტომ გავიხსენე, რომ შაბათს ახმეტელები ზეიმით აღნიშნავდნენ ზურაბ ზვიადაურის გრუმფალურ გამარჯვებას.

ახმეტაში ქართველ მოჭიდავეთა და მწვრთნელთა ელიგამ მოიყარა თავი.

საპაგიო სტუმრებს შორის იყო ათენის ოლიმპიადის მეორე გმირი გიორგი ასანიძეც.

ზეიმი ტრადიციულად დოღით დაიწყო, შემდეგ ქართული სტილით მოჭიდავეებს დაეთმოთ ასპარეზი. საღამოს კი სტადიონზე გაიმართა დიდი კონცერტი...

კონცერტზე მოსულ მრავალრიცხოვან მაყურებელს სიურპრიზი მოუმზადა ამ ღონისძიების ორგანიზატორმა, ცნობილმა ფალავანმა, ამჟამად ბიზნესმენმა ანზორ ქიბაროწაშვილმა. მან ინგლისიდან ახმეტაში ჩამოიყვანა ყოფილი ძიუდოისტი კიმ ვილინგჰემი მეუღლესთან ერთად.

ქალბატონი კიმი იყო ის დიქტორი, რომელმაც საბერძნეთში კვარცხლებეზე დასაჯილდოებლად იხმო ზურაბ ზვიადაური.

კახელებმა ოვაცია მოუწყვეს სტუმარს, რომელმაც სცენიდან კიდევ ერთხელ გაიმეორა ის მაგიური სიტყვები, მთელ საქართველოს ქრუანტელმა რომ დაუარა.

...ტრიბუნაზე ერომანეთის გვერდით ისხდნენ ბიძაშვილ-მამიდაშვილები – მამუკა და ოთარი. პირველი ზურაბის მამა იყო, მეორე – ჯარჯის.

ეგებ მომეჩვენა, ბაგონ ოთარს სევდა მოსძალებოდა.

ჯემალ კასრაძე.
ავტორის ფოტო.

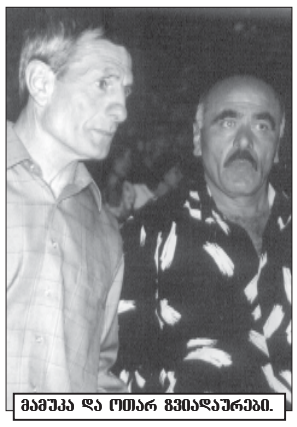

მამუკა და ოთარ ზვიადაურები.

ფესვები ფალავანთა სიძლიერისა

ქართველმა ხალხმა წარსულს დაუტოვა დამარცხებულის სინდრომი, დღეს მას იზიდავს გამარჯვება, ეამაყება, რომ გამარჯვებული, რა საქმეშიც არ უნდა გამოვლინდეს ასეთი, მისი გორისაა, ქართული გენისა და ჯიშის კაცია. ჰოდა, როცა მისი თანასოფლელი, მის თვალწინ, გვერდში წამოჩიგული და შემდეგ თუნდაც თბილისში დავაკაცებული სპორგსმენი ოლიმპიურ კვარცხლბეკს იპყრობს, მისი გამარჯვების აღსანიშნავად ეროვნული ჰიმნი სრულდება და ხუთჯვრიანი დროშა ყველაზე მაღლა ადის, სიამაყე მის გულში, მოჭარბებული სისხლი მის ძარღვებში ძალუმად ფეთქავს.

ასეთი ურთიერთობა უყალიბდება დღეს ჩვენს ხალხს თავის გმირებთან საერთოდ და ათენის გმირებთან – გაორგი ასანიძესთან, ზურაბ ზვიადაურთან, ვერცხლის პრიზიორებთან ნესტორ ხერგიანთან, რამაზ ნოშაძესთან.

პარალელურად, ჩემპიონთა კვალში დგებიან პირტიტეველა ბიჭები, მომავალი ფალავნები, რომლებსაც გული და თვალი სამომავლო ოლიმპიადებისკენ უჭირავთ...

შემთხვევითი როდია, რომ ათენის შემდეგ ძვალმსხვილ ჭაბუკთა მოზღვავება იგრძნობა ძალოსნობის სექციებში, ძიუდოს მასწავლებლები ვეღარ აუდიან ახალბედებს, სპორტული ღღეები ლამის სისტემატურად იმართება და მათში მონაწილეთა რაოდენობა სარეკორდოა...

ოლიმპიურ ჩემპიონთა მასპინძლობა ყველას საამაყოდ მიაჩნია, ყველა ცდილობს ოდნავ მაინც გადაუხადოს მათ თუნდაც მცირედი იმ დიდი ეროვნული სიამაყის ჩანერგვისთვის, რაც ჩვენმა ოლიმპიელებმა ათენის ფიცარნაგზე თუ ტატამზე სენსაციური გამარჯვების გამო გაუჩინა ყოველ ჩვენგანს.

გასულ შაბათს კიდევ ერთი ასეთი განუმეორებელი შეხვედრა გაიმართა ზურაბ ზვიადაურის მშობლიურ ახმეტაში, სადაც, ხომ წარმოგიდგენიათ, რა ზღვა ხალხისა დადგა. ჩემპიონთა გარდა აქ მოსულებს წარუდგინეს ინგლისელი სტუმარი, რომელიც ათენში, თურმე, ძიუდოისტთა ტურნირზე დიქტორად მჯდარა. იგი, მეუღლესთან ერთად საქართველოში მოუწევევია ცნობილ სპორტსმენს, ევროპის ორგზის ჩემპიონს, მსოფლიოს ჩემპიონატის მე-2 პრიზიორს, მრავალ საერთაშორისო ტურნირში გამარჯვებულს, სპორგის დამსახურებულ ოსტატს ანზორ ქიბაროწაშვილს. ჩვენი ქვეყნითა და სტუმრმასპინძლობით მოხიბლულმა ქალბატონმა კვლავ გაიმეორა მის მიერ ათენის ტატამზე ზურაბის მიერ ბრწყინვალე გამარჯვების შემდეგ გრძნობით წარმოთქმული: „ოლიმპიური ჩემპიონი გახდა საქართველოს წარმომადგენელი ზურაბ ზვიადაური!!!

შეხვედრაზე იყვნენ გამომსვლელები, მიმლოცველები, უბრალოდ ზურაბზე შეყვარებული ადამიანები და იყო ჩვენი ეროვნული საუნჯის – ქართული ჭიდაობის დემონსტრირება.

უცხოელმა სტუმრებმა თვალნათლივ იხილეს, საიდან მოდის ფესვები ჩვენი ფალავნების სიძლიერისა...

ანზორ ბასილაია.

◎ ფეხბურთი

შინ და გარეთ

კრაკოვის „ვისლასთან“ გადაგანილი ძლევამოსილი ბრძოლის შემდეგ თბილისის დინამოელებმა საკუთარ თავს გაიმ-აუგის აღების უფლება მისცეს და XVI ეროვნული ჩემპიონატის I წრის ფინიშზე ბათუმს მთავარი მწვრთნელის გია გეგუჩაძისა და ძირითადი შემადგენლობის გარეშე ეწვივნენ.

მიუხედავად ამისა, ისინი I გაიმში ღირსეულად გამოიყურებოდნენ – 0:0, თუმცა, შესვენების შემდეგ ხომერიკმა, დარჩიძემ და ჭელიძემ გოლებად აქციეს მასპინძელთა უპირატესობა – 3:0.

„ტორპედო“ – 21, „დინამო“ – 20, „ბათუმი“, „თბილისი“ – 17-17, „ლოკომოტივი“ – 16, „ვიტ ჯორჯია“ – 14, „სიონი“ – 7, „წესტაფონი“ – 6, „დილა“, „კოლხეთი“ – 4-4 ქულა.

X ტურში ითამაშებენ „ვიტ ჯორჯია“ – „კოლხეთი“ (6 ოქტომბერს), „ბათუმი“ – „დილა“, „თბილისი“ – „წესტაფონი“, „სიონი“ – „დინამო“, „ლოკომოტივი“ – „ტორპედო“ (7 ოქტომბერს).

იტალია. V ტური. „კალიარი“ – „ბრუშია“ 2:1, „კიევი“ – „ლეჩე“ 2:1, „უდინეზე“ – „იუვენტუსი“ 0:1, „მილანი“ – „რეჯინა“ 3:1, „აგალანტა“ – „ლაციო“ 1:1, „მესინა“ – „სიენა“ 4:1, „პარმა“ – „ფიორენტინა“ 0:0, „პალერმო“ – „ბოლონია“ 1:0, „სამპდორია“ – „ლივორნო“ 2:0, „რომა“ – „ინტერი“ 3:3.

ლიდერთა ჯგუფი: „იუვენტუსი“ – 13, „მესინა“ – 11, „მილანი“ – 10 ქულა.

ბომბარდირები: მონტელა („რომა“), შევჩენკო („მილანი“) – 5-5 გოლი.

შემდეგ ტურში ითამაშებენ: „ბოლონია“ – „იტალანტა“, „ბრეშია“ – „პარმა“, „კალიარი“ – „მილანი“, „ფიორენტინა“ – „სიენა“, „ინტერი“ – „უდინეზე“, „იუვენტუსი“ – „მესინა“, „ლაციო“ – „კიევი“, „ლეჩე“ – „პალერმო“, „ლივორნო“ – „რომა“, „რეჯინა“ – „სამპდორია“.

ესპანეთი. VI ტური. „სოსიედადი“ – „იტლეტიკო“ 1:0, „ბეგისი“ – „ვალენსია“ 1:1, „რასინგი“ – „სევილია“ 0:0, „ვილარეალი“ – „სარაგოსა“ 2:2, „ლევანტე“ – „მალიორკა“ 2:0, „ალბასეტე“ – „ესპანიოლი“ 1:0, „მალაგა“ – „ოსასუნა“ 2:0, „ხეგაფე“ – „ბილბაო“ 3:1, „ბარსელონა“ – „ნუმანსია“ 1:0, „რეალი“ – „დეპორტივო“ 0:1.

ლიდერთა ჯგუფი: „ბარსელონა“ – 16, „ვალენსია“ – 14, „სევილია“ – 11 ქულა.

ბომბარდირები: ეტოო („ბარსელონა“), მილოშევიჩი („ოსასუნა“), დი ვაიო („ვალენსია“) – 5-5 გოლი.

შემდეგ ტურში ითამაშებენ: „ბილბაო“ – „მალაგა“, „იტლეტიკო“ – „რასინგი“, „ბეგისი“ – „რეალი“, „დეპორტივო“ – „ხეგაფე“, „ესპანიოლი“ – „ბარსელონა“, „ვალენსია“ – „სევილია“, „სარაგოსა“ – „სოსიედადი“, „მალიორკა“ – „ვილიარეალი“, „ოსასუნა“ – „ალბასეტე“, „ნუმანსია“ – „ლევანტე“.

ინგლისი. VIII ტური. „არსენალი“ – „ჩარლტონი“ 4:0, „საუთჰემპტონი“ – „სიგი“ 0:0, „ნორვიჩი“ – „პორტსმუთი“ 2:2, „ბირმინგემი“ – „ნიუკასლი“ 2:2, „ევერტონი“ – „ტოტენჰემი“ 0:1, „ბლეკბერნი“ – „ასტონ ვილა“ 2:2, „ვესტ ბრომვიჩი“ – „პოლტონი“ 2:1, „ჩელსი“ – „ლივერპული“ 1:0, „მანჩესტერი“ – „მიდლსბრო“ 1:1.

ლიდერთა ჯგუფი: „არსენალი“ – 22, „ჩელსი“ – 20, „ევერტონი“ – 16 ქულა.

ბომბარდირი: ანრი („არსენალი“) – 7 გოლი.

შემდეგ ტურში ითამაშებენ: „არსენალი“ – „ასტონ ვილა“, „ბლექბერნი“ – „მიდლსბრო“, „პოლტონი“ – „კრისტალ პალასი“, „ევერტონი“ – „საუთჰემპტონი“, „ფულჰემი“ – „ლივერპული“, „ვესტ ბრომვიჩი“ – „ნორვიჩი“, „ბირმინგემი“ – „მანჩესტერი“, „სიგი“ – „ჩელსი“, „ჩარლტონი“ – „ნიუკასლი“, „პორტსმუთი“ – „ტოტენჰემი“.

გერმანია. VII ტური. „ვერდერი“ – „ბაიერნი“ 1:2, „ლევერკუზენი“ – „ჰამბურგი“ 3:0, „ბორუსია“ – „ნიურნბერგი“ 2:2, „ვოლფსბურგი“ – „გლადბახი“ 2:1, „ჰანზა“ – „პანოვერი“ 1:3, „ფრაიბურგი“ – „შაინცი“ 1:2 (მასპინძელთაგან გოლი **ლევან ცქიგიშვილმა** გაიგანა), „კაიზერი“ – „ჰერტა“ 0:2, „ბიელეფელდი“ – „შტუტგარტი“ 0:2, „შალკე“ – „ბოხუმი“ 3:2 (სტუმართა კარში მეორე გოლი **ლევან კობიაშვილმა** გაიგანა).

ლიდერთა ჯგუფი: „ოლეფსბურგი“ – 18, „შტუტგარტი“ – 17, „ბაიერნი“ – 14 ქულა.

ბომბარდირები: ალოშე („ვერდერი“), ნოიეილი („გლადბახი“) – 6-6 გოლი.

შემდეგ ტურში ითამაშებენ: „შაინცი“ – „ვერდერი“, „ბაიერნი“ – „შალკე“, „ბოხუმი“ – „ჰანზა“, „ჰერტა“ – „ლევერკუზენი“, „ჰამბურგი“ – „ბიელეფელი“, „შტუტგარტი“ – „ბორუსია“, „ნიურნბერგი“ – „ფრაიბურგი“, „ჰანოვერი“ – „ვოლფსბურგი“, „გლადბახი“ – „კაიზერი“.

საფრანგეთი. IX ტური. „მონაკო“ – „ნიცა“ 3:4, „ბასტია“ – „პარი სენ-ჟერმენი“ 1:2, „ისტრი“ – „მარსელი“ 0:2, „ლანსი“ – „აიაჩო“ 1:1, „სტრასბური“ – „ნანტი“ 0:2, „კაენი“ – „ბორდო“ 1:1, „მეცი“ – „სოშო“ 0:0, „რენი“ – „ლილი“ 0:1, „ტულუზა“ – „ოსერი“ 1:2, „სენტ ეტიენი“ – „ლიონი“ 2:3.

ლიდერთა ჯგუფი: „ლილი“, „ლიონი“ – 19-19, „მონაკო“ – 17 ქულა.

ბომბარდირები: შამაკი („ბორდო“), ფრეი („რენი“) – 5-5 გოლი.

შემდეგ ტურში ითამაშებენ: „აიაჩო“ – „სტრასბური“, „ოსერი“ – „ლანსი“, „ბორდო“ – „ისტრი“, „ლილი“ – „ბასტია“, „ლიონი“ – „კაენი“, „მარსელი“ – „სენტ ეტიენი“, „ მეცი“ – „მონაკო“, „ნანტი“ – „პარი სენ ჟერმენი“, „ნიცა“ – „ტულუზა“, „სოშო“ – „რენი“.

◎ სპორტის დღე

საერთო დღესასწაული

(პირველი გვერდიდან)

ამირან კირვალიძე, ქართულ ჭიდაობაში გამარჯვებული: რამდენიმე წელიწადია ვვარჯიშობ, პირველობებშიც მიმიღია მონაწილეობა, მაგრამ ასეთ დიდ ღონისძიებაში არასდროს გამოვსულვარ. დიდი მადლობა ბატონ გიორგი უდესიანს – ამ შეჯიბრების ორგანიზატორს. ყველაფერი მადლ ღონეზე იყო მოწყობილი.

ლელა ძნელაძე, მოფარიკავე: დილიდანვე ამინდს რომ არ შეეშალა ხელი, რიყეზე უფრო მეტი ადამიანი მოიყრიდა თავს – სპორტსმენიც და გულშემატკივარიც. თუმცა, ისედაც საკმაო ხალხი მოვიდა. სპორტის დღეს ნამდვილად შეპფერის ასეთი ზეიმი.

მზია კოროშინაძე, მშობელი: ჩემი შვილი სირბილში მონაწილეობდა. მართალი გითხრათ, უამინდობის გამო მისი გამოშვება არ მინდოდა. არ დამიჯერა. ის კი არა, მეც თან წამომიყვანა. შესანიშნავ ზეიმს შევესწარი. დიდი მადლობა ყველას, ვინც ჩვენს შვილებს ასეთი დღესასწაული აჩუქა.

გიორგი უდესიანი: მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და დიდი მადლობა ვუთხრა ყველას, ვინც ამ ღონისძიებას მაღალ დონეზე გამართვაში ხელი შეგვიწყო, განსაკუთრებით კი თბილისის მერიას, ასევე, საქციო საზოგადოება GPG-ს და მის გენერალურ დირექტორს ალექსანდრე მორჩილაძეს, რომელმაც გამარჯვებულები და პრიზიორები ფასიანი საჩუქრებით დააჯილდოვა.

ახლა ჩვენი მიზანია, თბილისობისთვის მოვემზადოთ სათანადოდ. ალბათ, სპორგის 20 სახეობაში გავმართავთ შეჯიბრებებს. რაც მეტი მოზარდი მიიღებს მონაწილეობას ამგვარ ღონისძიებებში, მით უკეთესი, რადგან ჩვენი უპირველესი ამოცანაა, მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე ვიზრუნოთ და მოზარდები მოვწყვიტოთ ქუჩას.

6 ნოემბერს წვევამდელთა საშემოდგომო სპარტაკიადა გვაქვს დაგეგმილი, შემდეგ კი ბავშვთა კოლონიას ვეწვევით სათანადო სპორტული ინვენტარით, მოვაწყობთ სპორტულ ღონისძიებას. ყველამ უნდა იგრძნოს, რომ სპორგი სიცოცხლის გახანგრძლივების უებარი საშუალებაა...

დასტურად კვირას რიყეზე გამართული საერთო-სახალხო დღესასწაულიც გამოდგება.

ვაჟა დანელია.
სურათებზე: „სპორგის დღის“ ზეიმზე.
ელდარ მალხაზიშვილის ფოტო.

◎ ჭადრაკი

3:3... კრამნიკის სასარგებლოდ

დიახ, მაგჩის დღევანდელი საყაიმო ანგარიში მსოფლიო მსოფლიო ჩემპიონ ვლადიმირ კრამნიკს აძლევს ხელს, რადგან ორთაბრძოლა საბოლოოდ 7:7 თუ დასრულდა, დებულების თანახმად, კრამნიკი თავის წოდებას შეინარჩუნებს.

მას შემდეგ, რაც პეტერ ლეკომ თეორებით წაგო პირველი პარგია და მომდევნო სამი ხელი ყაიმით დასრულა, უნგრელი დიდოსტაგის მდგომარეობა სრულიად უიმედო ჩანდა. მას ხომ არა მარტო უნდა გაეთანაბრებინა ანგარიში, არამედ ერთიც მოეგო დასაწინაურებლად, 4 პარტიის შემდეგ ბუკმეკერები შესაძლებლობებს ასე აფასებდნენ: 9:1, რა თქმა უნდა, ჩემპიონის სასარგებლოდ.

მეხუთე პარტიამ ლეკოს მდგომარეობა რამდენადმე გაუმჯობესა. მან თეორებით ლაზიერის გამბიგის ერთერთ ვარიანტში მცირე უპირატესობა მიიღო, კრამნიკის შეცდომა გამოიყენა და მოიგო. პარტიის დაწვრილებითი ანალიზისას მაგჩის კომენტატორმა დიდოსტაგმა არგუნ იუსუპოვმა დაამტკიცა, რომ კრამნიკს შეეძლო ყაიმის მიღწევა.

კვირას მეექვსე შეხვედრაში ლეკოს შავებით უკეთესი პოზიცია ჰქონდა, მაგრამ მაინც დაზავება არჩია – 3:3.

მორიგი მეშვიდე პარგია, რომელშიც თეორებით პრეგენდენტი ითამაშებს, სამშაბათისთვის არის დანიშნული.

◎ ჩრელაჩრულა

ფედერერი, დემენტიევა, შარაპოვა...

ტაილანდის ღია ტურნირზე, რომლის საპრიზო ფონდი 550 ათასი დოლარი იყო, მსოფლიოს პირველ ჩოგანოსანს, შვეიცარიელ როჯერ ფედერერს ბოლო ხანებში უკვე მეორედ მოუხდა ასპარეზობა რეიტინგით მეორე მოთამაშესთან, ამერიკელ როდიკთან. ამჯერად ამერიკელი, საფინთან შეხვედრის შემდეგ, იდაყვს იტკივებდა, პირველ სეტში თუ შედარებით კარგად ითამაშა, მეორეში

ფარ-ხმალი დაყარა – 4:6, 0:6.

ეს ფედერერისათვის წლევანდელ სეზონში მოგებული მეათე ტურნირია ერთეულთა პაექრობაში. ბოლოს ასეთი წარმატება ჰქონდა ტომას მუსტერს (12 გამარჯვება, 1995), თანაც, როჯერისათვის, ეს მედიდეგ მე-12 გამარჯვებაა ფინალში, რაც ბოლო 25 წლის მანძილზე მხოლოდ ბიორნ ბორგმა და ჯონ მაკინროიმ შეძლეს.

ყოფილი პირველი ჩოგანოსნების ენენ-არდენისა და კლაისტერსის სამშობლო – ბელგია მასპინძლობდა ქალთა ტურნირს, საპრიზო ფონდით 170 ათასი დოლარი, რომელშიც 30 მონაწილეთა შორის თავად კიმ კლისტერსიც იყო, თუმცა მას მშობლიური კედლები ვერ დაეხმარა და ნახევარფინალში რუსეთელ ელენა ბოვინასთან დამარცხდა. მეორე ფინალისტიც რუსეთელი გამოდგა – ელენა დემენტიევა, რომელმაც წინა დღეს იტალიელი კამერინი დაამარცხა 6:3, 6:3.

რაღაც ტრადიციულად იქცა ქალთა ტურნირებზე რუსული ფინალი. ასე მოხდა ახლაც, ქალაქ ჰასელტში, თუმც ის, ერთი შეხედვით, ძალზე უცნაური გამოდგა. პირველ სეტში ელენა ბოვინამ „მშრალად“ გაანადგურა თავისი სახნია – 6:0, იგივე განმეორდა მეორე სეტშიც, ოღონდ პირიქით, ამჯერად დემენტიევამ იმძლავრა – 6:0. ძალზე დაძაბული გამოდგა მესამე, გადამწყვეტი ორთაბრძოლა – ბოვინა წინ გაიჭრა – 4:1 და სწორედ აქ გამომჟღავნდა დემენტიევას მებრძოლი ხასიათი, როცა მეხუთე გეიმს აგებდა – 0:40, მან 5 ქულა შედიზედ აიღო, გეიმიც მოიგო და შემდეგ – პარგაც.

გამარჯვებული თავად კიმ კლისტერსმა დაჯილდოვა – 27 ათასი დოლარი და 167 სარეიტინგო ქულა, რა თქმა უნდა, კარგი ნადავლია, დემენტიევასთვის.

უკვე ვწერდით, რომ მეოთხე კატეგორიის კორეის ღია ჩემპიონატში მონაწილეობისათვის უიმშლდონის გმირს მარია შარაპოვას 300 ათასი დოლარი გადაუხადეს. რუსეთელმა ლამაზმანმა მასპინძლის იმედი გაუმართლა და ჯერ ნახევარფინალში ლუსემბურგელი კრემელი დაჯაბნა – 6:0, 6:2, შემდეგ კი ფინალში – პოლონელი დომახოვსკა გაანადგურა – 6:1, 6:1, რითაც მასპინძლების მდიდარ საჩუქარს, საპრიზო „ხურდა ფულიც“ წაუმაგა.

უჩვეულო რბოლით

ვერონაში საგზატკეცილო ველორბოლაში მსოფლიოს ჩემპიონაგი ორი ზღაპრული ჯგუფური ასპარეზობით დამთავრდა – ქალთა შორის უმაღლესი ტიტული გერმანელმა იუდით არნდგიმ მოიპოვა, ვაჟთა შორის კი ამჯერად უკვე სამგზის ჩემპიონი გახდა ესპანელი ოსკარ ფრეირე. ამ წარმატებით ის დაეწია ლეგენდარულ მრბოლელს ალფრედი ბინდუს, ედი მერკესსა და რიკ ვან სტეენბერგენს.

ქალებს საფინალო რბოლაზე 132, 75 კილომეტრი უნდა დაეძლიათ, კაცებს კი – 265,5 კილომეტრი. პაექრობამ ძალზე დაძაბულად, ლიდერების ცვლასა თუ მანქანების ავარიებში ჩაიარა. გამარჯვებულებს ქალაქის მთავარ მოედანზე – პიაცა ბროზე, ანტიკური ცირკის გვერდით, ცნობილი ოპერების გმირთა ტანსაცმელში გამოწყობილი მსახიობები ელოდნენ ჯილდოებითა და ყვავილებით.

ერთმანეთი იპოვეს

ბოლო დღეებში ბრიგანულ ტელეშოუში „ფერმა“ გადაიღეს სტენ კოლიმორი და რებეკა ლოსი. „ლივერპულის“ ყოფილი ფორვარდი და სასიყვარულო თავგადასავლებით სახელგანთქმული ლოსი ათასობით ტელემაყურებლის თვალწინ ისეთ რამეებს სჩადიოდნენ, რასაც ყველა ვერ გაბედავს. მათ შორის ყველაზე უწყინარი (თუ ასე შეიძლება ეწოდოს) ერთმანეთის გაშიშვლება იყო.

კოლიმორი, დიდი ხანია, ცნობილია თავისი სექსუალური ფათერაკებით. რაღას არ წერდა მასზე პრესა. თავადაც ცოგას როდი ჰყვებოდა ამაზე. მაგალითად, ერთი კვირის წინათ მან ქვეყანას ამცნო, თუ როგორ იწვა ერთდროულად ორ ქალიშვილთან, ერთ-ერთი მათგანი კი ცნობილი ტელეწამყვანი კირსტი გალახერი იყო. ყოფილი ფეხბურთელი არ თაკილობს იმის თვალთვალსაც, თუ წყვილები როგორ „სიყვარულობენ“ ბუნების წიაღში. თანაც ამას როდი მალავს.

ახლა რებეკა ლოსს არ იკითხავთ? ის ჰოლანდიელი დიპლომატის ქალიშვილია, რომელმაც კინაღამ ოჯახი დაუნგრია ინგლისური ფეხბურთის ვარსკვლავს დევიდ ბეკჰემს. მისი მონათხრობი ფეხბურთელთან ურთიერთობის „წვრილმანებზე“ ხომ ამ ნახევარი წლის წინათ ინგლისური გაზეთების პირველ გვერდებს ამშვენებდა.

„გულს გული იცნობს და დონეს – დონე“ – რებეკამ და სტენმაც ერთმანეთს მიაგნეს.

◎ რაგბი

ორხელისუფლებიანობა

საქართველოს მორაგბეთა ეროვნულ ჩემპიონაგში V ტურის ორი მაგჩი გაიმართა: პირველი გამარჯვება იზეიმა ქვეყნის ჩემპიონმა და თასის მფლობელმა თბილისის „ლოკომოტივმა“, რომელიც წლეულს აშკარად სუსგად ასპარეზობს. რკინიგზელთა მეგოქე ამჯერად „ყოჩები“ იყო, რომლებსაც 4 მაგჩში ოთხი ქულა ჰქონდა მოგროვებული. „ლოკომოტივმა“ აღმავლობით ითამაშა და დაამარცხა მეგოქე 36:15.

დრამატულად წარიმართა „ლეოს“ და „დათვების“ პაექრობა. ანგარიში ზღვისპირელებმა გახსნეს და პირველი ნახევარიც მათ მოიგეს 14:3. შესვენების შემდეგ მასპინძლები გააქტიურდნენ, თუმცა, არც სტუმრები იყვნენ გულხელდაკრეფილი – ორთაბრძოლის დამთავრებამდე წუთით ადრე ისინი 19:15-ს იგებდნენ. ბოლო წამებზე ლელოელმა ჯამრულიძემ გამარჯვების ლელო გაიგანა და მაგჩი 20:19 დასრულდა. მასპინძლებმა 7 ქულა მოაგროვეს და გაუთანაბრდნენ „აკადემიას“, რომლის შეხვედრა „აიასთან“ გადაიდო. 6 ქულით მესამე ადგილზე „დათვები“ არიან. შემდეგ მოდიან „ყოჩები“ – 4 ქულა, „ლოკომოტივი“ – 2 და „აია“ – 0 ქულა.

გიორგი გაგუა.

სპორტის რედაქცია

ალბომი

ექელას რაიმე აქვს სახსოვარი

წიფელწყაროს რაიონის სოფელ არხილოსკალოს კიროვის სახელობის კოლმეურნეობის წევრთა საერთო კრების მონაწილენი.

მარცხნიდან: ვანო ქავთარაძე (კოლმეურნეობის ყოფილი თავმჯდომარე), მიშა კობაიძე – კოლმეურნეობის თავმჯდომარე, ვასილ მჟავანაძე – საქ. კპ ცკ-ის პირველი მდივანი, კოლმეურნეობის ყარაული და დამლაგებელი. კრება მიეძღვნა სასოფლო-სამეურნეო არგელის ახალი სანიმუშო წესდების განხილვას.

17 სექტემბერი, 1969 წელი.

მოგვაწოდა მიშა კობაიძემ.

შეგახსენებთ, რომ სურათების გამოქვეყნება უფასოა. ტელ: 99-66-10.

ფოტოების მომწოდებელთ ვთხოვთ, რომ დაბეჭდვიდან ერთი კვირის ვადაში მოაკითხონ რედაქციას გამოქვეყნებული სურათების წასაღებად.

◎ ცოტაც გავიღიმოთ...

ყასაბი მიხო, გოლიათური აღნაგობისა რომ იყო და მუშტის დარტყმითხარს აბრუებდა, ამერიკაში მოხვდა. ნაცნობმა იგი მაიკლ ტაისონის ჩხუბის საყურებლად წაიყვანა. ტაისონის მოწინააღმდეგემ რინგზე გასვლა არ მოისურვა. არადა, მაყურებლებით გადაჭედილი დარგაზი შეხვედრის დაწყებას ითხოვს. სპარინგ-პარტნიორობაზე ყველამ უარი განაცხადა.

მსაჯმა რინგის სიახლოვეს მდგარ მიხოზე შეაჩერა ყურადღება. – თუ ერთ რაუნდს გაუძლებ, 500 ათას დოლარს მიიღებო, – შეეჯირდა.

გაუძლო მიხომ.

გადაირია ხალხიც და მსაჯიც.

– თუ კიდევ ერთ რაუნდს გაუძლებ, მილიონს მიიღებო, – უთხრეს მიხოს.

მეორე რაუნდსაც გაუძლო. კვლავ გადაირია ხალხი.

როცა მესამე რაუნდში გაძლების საფასურად 1,5 მილიონს შეჰპირდნენ, ახლა მიხო გადაირია: – მეტის მოთმენა აღარ შემიძლია, მაგას დედას ვუტირებო!

* * *

საფრანგეთი. ალიონი, საწოლში ორი ტიტველი ფრანგი მამაკაცი წევს. შუაში ასევე დიდშოროსა ფრანგი ქალიშვილი ნებივრობს.

– მორის, ძვირფასო, – გადაგრუნდა იგი მარცხნივ, – სიგარეტი მომაწოდეთ, ეგერ, ტუმბოზე დევს, – გმადლობთ!

– მიშელ, თუ შეიძლება სანთებელა მომაშველეთ, – ახლა მარჯვნივ გადატრიალდა ქალიშვილი, – მორსი.

– გააბოლა ქალიშვილმა სიგარეტი, ღრმა ნაფაზი დაარტყა და წამოიძახა: – ღმერთო ჩემო, საწყალმა დედაჩემმა რომ გაიგოს, ნაღდად ჭკუიდან გადავა, ისეთ ნაგავს ვეწევი!

* * *

სანამ გათხოვებას გადაწყვეტდეთ, კარგად დაფიქრდით, თუ მხოლოდ ერთი სოსისი გინდათ, ღირს კი მთელი ღორის შეძენა?

* * *

– ღმერთო, მოახერხე ისე, რომ ხვალ მაგათი გათენდეს, – იხვეწება ეკლესიაში მიხო.

და მოულოდნელად მოესმა ხმა ზეციდან: – მაგ თხოვნას უთუოდ შეგისრულებ, ოღონდ – პარასკევს.

* * *

– ეძიმო, – მიმართავს სიკვდილმისჯილი, – გთხოვთ, დამეხმარო, ჩემს სპამს რალაც ჰირს!

– კონკრეტულად რით გამოიხატება ეს?

– ძაგვა თამაშობს.

◎ ფესტივალის ეძო

დათო გომართელი: მოსკოვში ძველებურად უყვართ ქართული სიმღერა

ახლახან ფირმა „პლანეტა დიასპორის“ ინიციატივით, მოსკოვში გაიმართა ქართული საესტრადო სიმღერის ფესტივალი – „ქართული სიმღერა – 2004“, რომელშიც მონაწილეობდნენ ცნობილი მომღერლები *დათო გომართელი, მერაბ სეფაშვილი, თემურ თათარაშვილი, „ქუჩის ბიჭები“, თათია ხაბურზანია* და *მოსკოვში მცხოვრები ჩვენი თანამემამულეები – თამარ გვერდწითელი* და *ბუბა კიკაბიძე*, ასევე, *მოსკოვში არსებული ინტერნაციონალური ქორეოგრაფიული ანსამბლი „ივერია“.*

ეს იყო მხოლოდ ერთი კონცერტი და იგი გაიმართა მოსკოვის ახალგაზრდობის სასახლის დიდ დარბაზში.

აღსანიშნავია, რომ „პლანეტა დიასპორის“ მიერ უკვე ჩაგარდა ასეთი ღონისძიება გაზაფხულზე, რომელშიც სხვა ქართველი მომღერლები მონაწილეობდნენ. დეკემბერში ფირმა გეგმავს ქართველი მომღერლების გალა-კონცერტს.

– რა სიტუაცია დაგხვდათ მოსკოვში, როგორი განწყობა ჰქონდა მაყურებელს თქვენს მიმართ? – ვეკითხები **დათო გომართელს,** რომელიც რედაქციაში გვეწვია.

– არ მოგვეჩვენა სიტუაცია ისეთი დაძაბული, როგორსაც მოგჯერ ვისმენთ ხოლმე. ძალიან თბილად მიგვიღეს. რუსეთის ტელევარხებმა გააშუქეს ჩვენი კონცერტი, გადაიცა ინტერვიუები, თვითონ დარბაზი, ჩვენი თანამემამულეების გარდა, სავსე იყო რუსი თუ სხვა ეროვნების მაყურებლებით. ასე რომ, შეიძლება ითქვას, მოსკოვში ძველებურად უყვართ ქართული სიმღერა, ქართული კულტურა...

– თვითონ რამდენი ნომერი შესრულე?

– სამი სიმღერა ვიმღერე. „მამა აფრიკას“ შესრულების დროს კლიპიც მიდიოდა ეკრანზე, რამაც დიდი მოწონება დაიმსახურა და, როგორც გავიგე, უახლოეს ხანში ამ კლიპს რუსეთის ტელევიზიის რამდენიმე ტელეარხი უჩვენებს. აუცილებლად უნდა აღინიშნოს ფესტივალის კარგი ორგანიზაცია, რაც ცხადია, ორგანიზაგორთა დამსახურებაა.

– ხარჯები ვინ იკისრა?

– ჩვენგან სპონსორი და პარტნიორი იყო „სახალხო ბანკი“, ხოლო რუსეთის მხრიდან ბანკი „ანელიკი“.

– დათო, ისე როგორ გაგიშვა, რომ არ გკითხო ახალი პროგრამის შესახებ?

– მალე გამოვა ჩემი ალბომი „მე თბილისელი ბიჭი ვარ“, რომელშიც შესულია, როგორც ძველი ქალაქური მელოდიები, ასევე დღევანდელი ქართველი კომპოზიტორების სიმღერები. მაგალითად, ალექსანდრე ბასილაიასი, ნაგო გელაშვილის, ლილიკო ნემსაძის და სხვების.

ალბომის გამოსვლასთან ერთად იგეგმება მისი პრეზენტაცია და კონცერტი. ამ ალბომიდან ალბათ ერთ-ერთი სიმღერის კლიპს გადავიღებთ.

– წარმატებას გისურვებ.

ვილენ მარდალეიშვილი.

სურათებზე: ფესტივალის აფიშა; მღერის დათო გომართელი.

◎ გამოფენა

გივი ფარასტაშვილის სიმდიდრე

ყოველი კარგი გამოფენის გახსნას სადღესასწაულო განწყობა ახლავს თან. შემოდგომის ცხელ დღეს ზურაბ წერეთლის საგამოფენო დარბაზში ასეთ განწყობას არაჩვეულებრივი ნატურმორტების ხილვა ქმნიდა. წელს გივი ფარასტაშვილს კოლექციიდან ეს უკვე მესამე გამოფენაა. ამ ადამიანს საკუთარი გემოვნება და ჩამოყალიბებული ხედვა აქვს. იგი უადრესად შეყვარებულია თავის საქმეზე.

გივი ფარასტაშვილმა კოლექციის მხოლოდ ნაწილი წარმოადგინა, ვინაიდან ყველა ნატურმორტს დარბაზი ვერ დაიტევდა. გამოფენილი იყო ისეთი ნამუშევრები, რომელთაც საზოგადოება არ იცნობდა. „შემოდგომის ყვავილები“ – ასე ჰქვია გამოფენას, რომელიც კოლექციონერმა სიმბოლურად მიუძღვნა „ვარდების“ რევოლუციას. მშვენიერი ქალბატონები ირინე შანიძე, ნანი ნიჟარაძე და ასმათ ქანდაურიშვილი არიან ვერნისაჟის ორგანიზატორები.

საგამოფენო დარბაზში ნახავთ კორნელი სანაძის, ალბერტ დილბარიანის, ნიკა ცეცხლაძის, მალვა მატუაშვილის, გია მირზაშვილის, ოქსანა ზდანევიჩის და სხვათა ტილოებს. ბევრი საინტერესო ნამუშევარია და ემოციებიც მოზღვავებულია. ირაკლი ფარჯიანი აღტაცებას იწვევს, ცირა კალანდაძე მაჟორულ ტონალობას განიჭებს, ზურაბ ნიჟარაძე ნისლში გახვეულ ოცნებას ჰგავს, ოლეგ გიმჩენკო გაკვირვებს.

„შეუძლებელია, პატივს არ სცემდე ისეთ პიროვნებას, როგორიც ბატონი გივი ფარასტაშვილია. მისი ყველა გამოფენა გამორჩეულია და წარმატებული“ – ეს სიტყვები მხატვარ ცირა კალანდაძეს ეკუთვნის. ხელოვნებათმცოდნე ნინო ბალიშვილმა კი ბრძანა – „ეს ისეთი სიმდიდრეა, რომ აქ რეალური ყვავილები არცაა საჭირო“.

ზურაბ წერეთლის საგამოფენო დარბაზი მომავალშიც გააგრძელებს გივი ფარასტაშვილის კოლექციის ჩვენებას, ეს გამოფენა კი 20 ოქტომბრამდე გეპატიჟებათ.

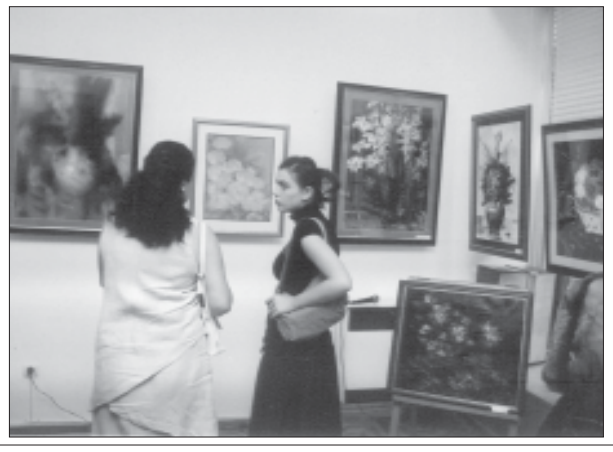

ნანული ზოტიკიშვილი.
ჯემალ კასრაძის ფოტო.

დღის კალენდარი 5 ოქტომბრისთვის

☼ ამოდის 07.00 ჩადის 18.36

☾ ამოდის 21.30, ჩადის 16.07

წლის 279-ე დღე, ახალ წლამდე დარჩა 87 დღე.

საეკლესიო კალენდარი

ხსენება წმიდა მღვდელმოწამე ფოკასი, სინოპის ეპისკოპოსისა.

ხსენება წმიდა წინასწარმეტყველ იონასი. იგი VIII საუკუნეში ქრისტეს შობამდე ცხოვრობდა და მემკვიდრე იყო წინასწარმეტყველ ელისესი.

ხსენება ღირსი მამის იონა ხუცისა.

ხსენება წმიდა მოწამე ფოკა მემტილისა.

ხსენება მართალი პეტრესი მეზვერეყოფილისა; წმიდა მოწამეების: ისააკისა, მარგინესი და ნიკოლოზისა.

დაიბადნენ:

1581 – ბერნარდო სტროცი – გამოჩენილი იტალიელი ფერმწერი. გარდაიცვალა 1644 წელს.

1713 – დენი დიდრო – ფრანგი მწერალი, ფილოსოფოს-განმანათლებელი და ენციკლოპედისტი.

1850 – ჰემილტონ გიბსონი – ამერიკელი მწერალი.

1906 – მათე მირიანაშვილი – ქართველი ფიზიკოსი. გარდაიცვალა 1975 წელს.

1947 – გურამ მოდებაძე – ექიმი, ეროვნული ნაკრების უფროსი მწვრთნელი რაგბიში.

1947 – ვანო ჩხიკვაძე – მწერალი.

გარდაიცვალა:

1880 – ჟაკ ოფენბახი – ფრანგი კომპოზიტორი.

მოვლენები:

1586 წელი – ლონდონში დაიწყო შოგლანდიის ედინბურგის მარია სტიუარტის სასამართლო პროცესი.

1917 წელი – თბილისში დაარსდა საქართველოს მწერალთა კავშირი.

1930 წელი – ლაურა ინგელსი პირველი ქალი გახდა, რომელმაც ტრანსკონტინენტური ფრენა განახორციელა.

1974 წელი – ამერიკელმა დევიდ ქანსტმა დაასრულა ფეხით პირველი მოგზაურობა მსოფლიოს გარშემო. მან ოთხი წლის განმავლობაში იმოგზაურა და გაიარა 14,450 მილი.

„მედია-ნიუსი“.

ხსოვნა

მელანია იბლოს ასული ქარდავა (შარია)

ჩვენო უჩვეულოდ და უსაზღვროდ კეთილო, სათნო და გულისხმიერო დედა!

წუთისოფლისა და კაცობრიობის დაუნდობელმა და უდიერმა მტერმა, ულმობელმა სიკვდილმა, კიდევ ერთხელ შემოაღო ჩვენი ოჯახის კარები და ჩვენი ახალგაზრდა ძმების, გელერისა და ზურაბის, საყვარელი მამის შემდეგ, შენი თავიც წაგვართვა.

ჩვენ ყოველთვის ვამაყობდით და ვიამაყებთ შენით, რადგანაც იყავი პატიოსნების, სიკეთის, უბრალოების, კეთილშობილების განსახიერება, ერთგული იყავი ქართული სტუმრმასპინძლობის, გრძელიციებისა და წეს-ჩვეულებების.

უზომოდ ვწუხვართ, რომ ვერ აგიხდა ნაგვრა, ცოცხალი დაბრუნებულიყავი აფხაზეთში და მოფერებოდი მშობლიურ კუთხეს, საკუთარ კერას, საკუთარ ბოსტანსა და კარ-მიდამოს, ახლობელთა საფლავებს.

თავს იმით ვიმშვიდებთ, რომ შენს ცხედარს მიიბარებს აფხაზეთის მიწა, შენი მრავალჭირნახული სული კი უფლის სავანეში დაიდებს ბინას, სადაც გარდაცვლილ შვილებთან და მეუღლესთან ერთად შენ იპოვი შვებას, მიიღებ ჩვენი მაცხოვრის მადლსა და მოწყალებას.

გეფერებით და გემშვიდობებით შენი შვილები: გივი, ია, ნანული, ნაზი, დოღო შარიები.

ცნობისთვის:

პანაშვიდი 5, 6 X, მისამართი: მოსკოვის გამზირი, მე-5 კვარტალი, მე-13 კორპუსი, ბინა №20, დაკრძალვა 7 X, გალის რაიონის სოფ. სიდაში.

შს „მაგთიკომის“ თანამშრომლები მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა კომპანიის ქობულეთის ოფისის მენეჯერი

ზურაბ ანტონის ძე
ბასილაშვილი

პანაშვიდი 6, 7 X, ქობულეთი, რუსთაველის ქუჩა 105. გადასვენება ობურგეთის რაიონის სოფელ ცხემლისხიდში 7 X, 13 სთ.

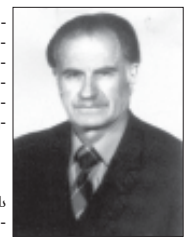

შვილები ეთერი, ცისანა, სიძეები ბონდო ქარჩავა, მიგელ შეროზია, რომა ლომაია, შვილიშვილები შოთა, გიორგი, ნინო, თამარი, და ლენა, ცოლისდა მარგო ყურაშვილი, ქვისლი გივი კანკავა, ძმისწულები, დისწულები, ბიძაშვილები, მამიდაშვილები და ახლო ნათესავები ოჯახებით იუწყებიან

შოთა სოფრომის ძე ცირამუას

გარდაცვალებას.

პანაშვიდი 5, 6 X, 16 სთ, ქეთევან წამებულის ქუჩა №78, გამოსვენება 7 X, 15 სთ. პროფკავშირების სახლი (მეგრო „ფოცირიძე“).

მეუღლე ნანა გაბიცინაშვილი-კვაჭაძისა, შვილები გია, დათო, თიკა, თათა კვაჭაძეები, შვილიშვილები, და ნუნუ, დისწულები მარიკა, ზურა ფოცირიძეები, სიმამრი ვაჟა, სიდედრი ლამარა, ცოლისძმა კახა, ცოლისდა შორენა გაბიცინაშვილი, სიძე დავით ფავლენიშვილი, ბიძაშვილები, დეიდაშვილები, მამიდაშვილები ოჯახებით ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ზურაბ (ზურიკო) ბიორგის ძე კვაჭაძე

პანაშვიდი 5, 6 X, 17 სთ. გამოსვენება 7 X, 14 სთ. მისამართი: ტ. ანიმიკის №30.

გენერალური პროკურატურის იუსტიციის სამინისტროში და სახელმწიფო დაცვის სპეციალურ სამსახურში სისხლისსამართლებრივი დევნის კანონიერებაზე ზედამხედველობის დეპარტამენტი თანაუგრძნობს ბ-ნ ვალერი გრიგალაშვილს ბებიის

დაუა ბრიგალაშვილის

გარდაცვალების გამო.

მეუღლე რაისა, შვილები გოგა, რეზო, რძლები ქეთევან გოგელია, ნინო ხაჭაპურიძე, შვილიშვილები მანანა, ილიკო, სანა, სიძე გიორგი ობოლაძე, შვილთაშვილი ლუკა ობოლაძე ღრმა მწუხარებით იუწყებიან

კიტა ცაბარეიშვილის

გარდაცვალებას.

პანაშვიდი 5, 6 X, 17 სთ, ანგონოვსკაიას 9, მე-3 სად. მე-5 სართ. გამოსვენება 7 X, 15 სთ, სამედიცინო უნივერსიტეტის ეკლესიიდან.

და ნანული ცაგარეიშვილი, სიძე ედუარდ შევარდნაძე იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

კიტა ცაბარეიშვილი.

მანანა შევარდნაძე და გია ჯოხთაბერიძე ოჯახით იუწყებიან ბიძის

კიტა რაჟდენის ძე ცაბარეიშვილის

გარდაცვალებას.

პანაშვიდი 5, 6 X, 17 სთ, ანგონოვსკაიას № 9.

გამოსვენება 7 X, 15 სთ, სამედიცინო უნივერსიტეტის ღვთისმშობლის ეკლესიიდან.

პაატა და ნინო შევარდნაძეები ოჯახით იუწყებიან ბიძის

კიტა რაჟდენის ძე ცაბარეიშვილის

გარდაცვალებას.

პანაშვიდი 5, 6 X, 17 სთ, ანგონოვსკაიას № 9.

გამოსვენება 7 X, 15 სთ, სამედიცინო უნივერსიტეტის ღვთისმშობლის ეკლესიიდან.

საერთაშორისო ასოციაციის „საქართველოს ქალები მშვიდობისა და სიცოცხლისათვის“ გამგეობა და გაზეთ „მშვიდობა ყოველთას“ სარედაქციო საბჭო ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ასოციაციის პრეზიდენტის – ქალბატონ ნანული შევარდნაძის ძმა, ღვაწლმოსილი პიროვნება, ღირსშესანიშნავი მამულიშვილი

კიტა ცაბარეიშვილი

და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის გარემოს ჰიგიენისა და პროფესიულ დაავადებათა კათედრის კოლექტივი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა უნივერსიტეტის უხუცესი პედაგოგი, სამედიცინო სამსახურის გადამდგარი პოლკოვნიკი

კიტა ცაბარეიშვილი

და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

მედეა მეზვრიშვილი და ნელი გურგენიძე ღრმა მწუხარებას გამოხატავენ შესანიშნავი პიროვნების, ღირსეული მამულიშვილის, ახალგაზრდების აღმზრდელისა და მოამაგის

კიტა ცაბარეიშვილის

გარდაცვალების გამო და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო თანაუგრძნობს მაია ცანავას ბებიის

ელენე მიგინეიშვილის

გარდაცვალების გამო.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა უზენაესი სასამართლოს მსჯული

ქეთევან ხიზანიშვილი

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

საქართველოს სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ ტრაგიკულად დაიღუპა სტატისტიკის ლენტეხის რაიონული განყოფილების უფროსი

ნაილი ღუმენტის ასული
ღუნდავანი

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

შპს „მედპროექტის“ კოლექტივი თანაგრძნობს უცხადებს მთავარ არქიტექტორს გერმანე ღუღუშაურს დედის

თამარ სუჯაშვილი-
ღუღუშაურის

გარდაცვალების გამო.

საქართველოს პერინატოლოგთა და მეან-გინეკოლოგთა ასოციაცია, სს აკადემიკოს ჩაჩავას სახელობის პერინატალური მედიცინისა და მეანობა-გინეკოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო აკადემიის მეანობა-გინეკოლოგიის კათედრა ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მეანობა-გინეკოლოგიის კათედრის გამგეს, მედ. მეცნ. დოქტორს, პროფესორ ჯემალ მეტრეველს გარდაეცვალა მეუღლე

ალისა იშხნელი

და თანაუგრძნობენ მის ოჯახს.

ზურა წერეთელი, ომარ ასათიანი, პაატა შოშიაშვილი თანაუგრძნობენ ნინო და ნუკრი გუჯაბიძეებს

მამის

გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებენ ოჯახს.

თბილისის საოლქო სასამართლოს მოსამართლეთა კორპუსი და ადმინისტრაცია თანაუგრძნობენ მოსამართლე დავით ნოზაძეს

მამის

გარდაცვალების გამო.

გოგი გულუა ოჯახით თანაუგრძნობს მურად ჭანტურიას საყვარელი

დედის

გარდაცვალების გამო.

რედაქცია მადლობას უხდის ყველას, ვინც გაზეთის ეს ნომერი შეიძინა და წაიკითხა!

საქართველოს რესპუბლიკა
Sakartvelos Respublika
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებლები – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები
გამომცემელი – შპს „ახალი საუკუნე“
დირექტორი თენგიზ კალანდაძე.

მთავარი რედაქტორი
რუსლან რუსია.
ნომრის რედაქტორი
გურამ გოგიაშვილი.

ინდექსი 66434, მისამართი: 380008, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14. ტელ: 99-73-24.
სარეკლამო განყოფილება - ტელ: 93-28-13.
ელექტრონული ფოსტა: **sakresp@gol.ge**
ვებ გვერდი: **www.open.ge/sakartvelos-respublika**